

EDUFOR FUTURE

- EDUCAȚIE ȘI FORMARE PENTRU VIITOR -

NR. 5/DECEMBRIE 2018

*Revistă pentru promovarea
exemplilor de bună practică
în domeniul educației și
formării din România*

Editor: Asociația EduFor Craiova
Pagina Revistei:
www.edufor.ro/revista.php

ASOCIAȚIA **EDUFOR** CRAIOVA

Revista "EduFor Future – Educație și Formare pentru viitor"
își propune să promoveze exemplele de bună practică din domeniul educației și formării din România.

Descriere prin cuvinte cheie:
educație, formare, tineret, sport, proiecte, programe, activități educative, experiențe educaționale

EduFor Future - Educație și formare pentru viitor

Cod de identificare ISSN și ISSN-L/înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:

EduFor Future (Online) = ISSN 2359 – 7259

ISSN-L 2359 – 7259

Editor: Asociația EduFor Craiova

www.edufor.ro

www.facebook.com/AsociatiaEduFor

Redacția:

Str. Magnolia, Nr. 34, 205450

Pielești, Dolj, România

Tel: +40351427609

E-mail: contact@edufor.ro

Colectivul de redacție:

Elena-Diana Brătucu

Eugenia-Magdalena Ciupitu-Turceanu

Simona-Mirela Deaconu

Mariana Mirea

Pagina Revistei:
www.edufor.ro/revista.php

CUPRINS

1. INTRODUCERE	4
2. EDUCATION AND CAREER GUIDANCE – LET’S HELP THE STUDENTS CHOOSE A RIGHT CAREER!	5
3. CONSILIEREA ÎN CARIERĂ, O NECESITATE PENTRU TINERI	6
4. CONSILIEREA ȘI ORIENTAREA ÎN CARIERĂ	8
5. CONSILIEREA ÎN CARIERĂ A ADOLESCENȚILOR	10
6. CONSILIEREA ÎN CARIERĂ LA VÂRSTA ADOLESCENȚEI	13
7. IMPORTANȚA OREI DE CONSILIERE PENTRU ELEV ȘI FAMILIE	15
8. ORIENTAREA ȘI CONSILIEREA PROFESIONALĂ A ELEVILOR LICEELOR TEHNOLOGICE	16
9. CONSILIEREA ȘCOLARĂ ȘI INTEGRAREA SOCIOPROFESIONALĂ	19
10. CONSILIERUL Vocațional – descriere, statut, rol	20
11. ACTIVITATEA DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE ÎN VEDEREA OBTINERII UNUI LOC DE MUNCĂ LA ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE	20
12. ORIENTAREA ÎN CARIERĂ	22
13. FACTORII CONSILIERII ȘI ORIENTĂRII	24
14. MANAGEMENTUL CARIEREI	26
15. ROLUL ȘCOLII, CA INSTITUȚIE DE EDUCAȚIE, CONSILIERE, ORIENTARE ȘI FORMARE	28
16. ROLUL INTERESELOR ÎN ORIENTAREA Vocațională	29
17. ROLUL PROFESORULUI ÎN ORIENTAREA ȘI CONSILIEREA ELEVILOR PRIVIND CARIERA LOR	31
18. PLANIFICAREA UNEI CARIERE DE SUCCES	32
19. DEZVOLTAREA CARIEREI PERSONALULUI DIDACTIC	34
20. STRATEGII ȘI METODOLOGII MANAGERIALE ÎN DOMENIUL CURRICULUMULUI OPERATIV SPECIFICE REFORMEI CURRICULARE DIN ROMÂNIA	35
21. METODE FOLOSITE ÎN CONSILIEREA, ORIENTAREA ȘI EDUCAȚIA PENTRU CARIERĂ	37
22. OPȚIUNEA PROFESIONALĂ ȘI FACTORII CE O INFLUENȚEAZĂ	39
23. IDENTIFICAREA CARIEREI POTRIVITE	40
24. IMPORTANȚA ORIENTĂRII PENTRU CARIERĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR	40
25. STRATEGII ALTERNATIVE DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	42
26. AUTOCUNOAȘTERE, STIL DE VIAȚĂ ȘI PLANIFICAREA CARIEREI LA VÂRSTA ADOLESCENȚEI	44
27. CADRUL DIDACTIC - FACTOR IMPLICAT ÎN VIITOAREA CARIERĂ A ELEVULUI	46
28. PLEDOARIE PENTRU O ALEGERE CONȘTIENȚĂ A CARIEREI	48
29. PERSONALITATEA CA FACTOR PREDICTIV ÎN ORIENTAREA ÎN CARIERĂ	49
30. CONSILIEREA ȘCOLARĂ-MODELUL AMERICAN	51
31. CONSILIEREA ȘI ORIENTAREA PENTRU CARIERĂ A ELEVILOR	53
32. CONSILIEREA PSIHOPEdagogică O PROVOCARE A SOCIETĂȚII CONTEMPORANE	55
33. CONSILIEREA, ORIENTAREA ȘI EDUCAȚIA PENTRU CARIERĂ A ELEVILOR	57
34. ÎNVĂȚ DE MIC SĂ PROGRAMEZ	60
35. ALEGE CARIERA POTRIVITĂ!	64
36. ALEGEREA UNEI MESERII - PROIECT DE ACTIVITATE	67
37. SCRISOAREA DE INTENȚIE	68
38. PROIECT EDUCAȚIONAL ÎN C.D.I. “ARIPĂ SPRE VIITOR” – EDUCAȚIE PENTRU CARIERĂ	70
39. PROIECT DE ORIENTARE ÎN CARIERĂ ”CALITĂȚILE ȘI COMPETENȚELE MELE PROFESIONALE”	72
40. PROCESUL MESERIILOR – SCENETĂ	73

INTRODUCERE

Al V-lea număr al **Revistei EDUFOR FUTURE - Educație și formare pentru viitor** este dedicat Simpozionului Național *Consilierea, orientarea și educația pentru carieră*, activitate inclusă în Calendarul activităților științifice, metodice și culturale desfășurate la nivel județean/interjudețean/național/internațional în anul școlar 2017 – 2018 al Casei Corpului Didactic Dolj.

Activitatea a fost organizată de Școala Gimnazială "Traian" Craiova în parteneriat cu Casa Corpului Didactic Dolj și Asociația EduFor Craiova și a fost desfășurată la Școala Gimnazială "Traian" Craiova pe data de 15 martie 2018.

Activitatea a fost organizată pornind de la rezultatele cercetării realizate în cadrul proiectului de parteneriat Comenius-Regio **"Consilierea și educarea carierei – Să-i ajutăm pe elevi să își aleagă o carieră potrivită!"**, nr. ref: 13-PR-04-DJ-RO,TR, proiect cofinanțat de Comisia Europeană prin Programul de Învățare pe tot parcursul vieții, implementat în perioada 2013-2015 de către Casa Corpului Didactic Dolj, Liceul "Traian Vuia" Craiova, Școala Gimnazială "Traian" Craiova, Asociația EduFor Craiova și parteneri din provincia Mersin – Turcia, coordonați de Direcția Educației Naționale a Provinciei Mersin, având ca obiectiv general îmbunătățirea serviciilor de educare și orientare în carieră a elevilor din învățământul preuniversitar din județul Dolj - România și provincia Mersin – Turcia în vederea facilitării tranziției elevilor spre nivelele superioare de educație sau piața muncii.

Obiectivul general al activității l-a reprezentat *dezvoltarea competențelor cadrelor didactice din regiunea Sud-Vest Oltenia pentru consilierea, orientarea și educația pentru carieră a elevilor din învățământul preuniversitar.*

Obiectivele specifice ale activității au constatat în:

- Construirea unei perspective de ansamblu privind consilierea, orientarea și educația pentru carieră în mediul educațional românesc;
- Identificarea și dezvoltarea abilităților și atitudinilor pentru orientarea și educația elevilor pentru carieră;
- Dezvoltarea abilităților de a valorifica în mod creativ diferite metode, tehnici și instrumente utilizate în orientarea și educația pentru carieră;
- Prezentarea unor exemple de activități, proiecte, programe ce pot fi utilizate în consilierea, orientarea și educația pentru carieră a elevilor din învățământul preuniversitar.

Grupul-țintă a fost reprezentat de cadre didactice din învățământul preuniversitar din regiunea Sud-Vest Oltenia, profesori consilieri școlari, directori care s-au înscris cu lucrări la cele două sesiuni ale simpozionului:

- **Secțiunea I – Consilierea, orientarea, educația pentru carieră în învățământul preuniversitar** – sesiune de referate;
- **Secțiunea a II-a – Metode, tehnici și instrumente utilizate în consilierea, orientarea și educația pentru carieră** - exemple de bună practică.

EDUCATION AND CAREER GUIDANCE – LET’S HELP THE STUDENTS CHOOSE A RIGHT CAREER!

Elena Diana Brătucu – profesor învățământ primar
Școala Gimnazială "Traian" Craiova

Proiectul de parteneriat Comenius Regio **Education and Career Guidance - Let's help the students choose a right career! (Consilierea și educarea carierei – Să-i ajutăm pe elevi să își aleagă o carieră potrivită!)**, nr. de referință 13-PR-04-DJ-RO,TR, cofinanțat de Comisia Europeană prin Programul de Învățare pe Tot Parcursul Vieții (Lifelong Learning Programme) este derulat în perioada 1.08.2013 -31.07.2015 în județul Dolj – România și provincia Mersin – Turcia de către Casa Corpului Didactic Dolj - coordonator de parteneriat și Direcția Educației Naționale a Provinciei Mersin – coordonator regional, alături de partenerii lor naționali: Liceul "Traian Vuia" Craiova, Școala Gimnazială "Traian" Craiova, Asociația EduFor Craiova, respectiv Liceul Vocațional de Fete Mezitli, Liceul de Științe "Yahya Akel", Agenția pentru Ocuparea Forțelor de Muncă a Provinciei Mersin, Biroul Educație din Regiunea Bozyazi. Proiectul își propune îmbunătățirea serviciilor de consiliere și orientare în carieră în școlile din cele două regiuni partenere, în vederea facilitării tranziției elevilor de la școală la viața activă. Principala categorie de grup țintă a proiectului sunt profesorii, dar, în derularea activităților proiectului, sunt implicați și directori, părinți, elevi, reprezentanți ai comunității locale.

Principalele activități ale proiectului au constat în realizarea studiului de cercetare, activitatea de job shadowing, elaborarea unui ghid de consiliere și orientare a elevilor în carieră, dezvoltarea și derularea unui program de formare continuă pentru cadrele didactice, promovarea proiectului și diseminarea rezultatelor.

Proiectul a urmărit îmbunătățirea serviciilor de orientare în carieră pentru elevii din județul Dolj - România și Mersin - Turcia, pentru a îmbunătăți abilități profesorilor pentru orientarea elevilor în carieră, astfel încât să ajute elevii să își aleagă un traseu profesional potrivit: studii superioare/profesie, să le faciliteze tranziția de la școală la viața activă, să le vină în ajutor la începutul carierei profesionale. De asemenea, proiectul a propus să reducă distanța dintre școală și piața muncii, deschizând școala către comunitate și identificând oportunitățile de dezvoltare a carierei elevilor, pentru a-i pregăti pentru viitoarele "tranziții" în carieră.

Acest proiect a fost o ocazie de a împărtăși experiențe și bune practici în management educațional, pentru dezvoltarea profesională a profesorilor implicați, pentru dezvoltarea unor resurse pentru orientarea în carieră a elevilor care pot fi utilizate de către profesori, elevi, părinți pentru a-i ajuta să se integreze pe piața muncii.

Organizațiile partenere în proiect au avut ocazia să își facă cunoscuta activitatea lor la nivel regional și european. A fost o modalitate de a stabili o legătură între instituțiile de învățământ și companii, instituțiile publice și societatea civilă.

Cooperarea europeană, mobilitatea, schimbul de experiență și bunele practici între cele două sisteme de învățământ au reprezentat principalele beneficii.

Proiectul a oferit o oportunitate pentru:

- Identificarea nevoilor comune în consilierea și orientarea în carieră a elevilor din ambele regiuni partenere;
- Compararea sistemelor educaționale din cele două regiuni partenere, schimbul de idei, experiență, bune practici care vor ajuta la construirea unui cadru comun în orientarea și educația elevilor pentru carieră;
- Accesul la informații noi, metode, instrumente inovative și utile în orientarea și educația pentru carieră;
- Dezvoltarea abilităților profesorilor pentru orientarea și educația pentru carieră prin participarea la programul de formare, dezvoltate în context european;

De asemenea, proiectul a oferit oportunități reale pentru toate persoanele implicate direct în implementarea proiectului (profesori, directori, reprezentanți ai partenerilor) pentru a-și dezvolta anumite

competențe-cheie precum: comunica în limba engleza, competențe sociale și civice, spirit de inițiativă, abilități de învățare.

La nivelul instituțiilor participante, proiectul a încurajat cooperarea europeană în domeniul educației, mobilitatea, schimbul de experiență, bune practici, resurse, instrumente în domeniul orientării și educației elevilor pentru carieră. De asemenea a încurajat inovația în practicile pedagogice și dezvoltarea unor materiale educaționale utilizând TIC; a încurajat consultarea și implicarea activă a actorilor implicați în educație/în viața școlară (elevi, profesori, părinți, comunitatea locală / regională); a încercat să realizeze o legătură între școală și comunitatea locală / regională (administrație publică, de afaceri);

Cele mai multe dintre rezultatele proiectului pot fi utilizate de către cadrele didactice și de către elevi a organiza activități pentru orientarea și educația elevilor pentru carieră. Acestea sunt disponibile pe website-ul proiectului: www.studentscareer.ro în limba română, limba engleză și limba turcă, astfel încât să poată fi utilizate în România, Turcia sau orice altă țară.

Vă invităm să consultați website-ul proiectului: www.studentscareer.ro

CONSILIEREA ÎN CARIERĂ, O NECESITATE PENTRU TINERI

*Prof. Iosub Aurica
Colegiul Tehnic "Domnul Tudor" Drobeta-Turnu Severin*

Opțiunea unui tânăr pentru o anumită carieră fără nici un sprijin extern este un proces dificil, adesea asociat cu alegeri greșite, ezitări, abandon, amânare, și toate acestea cu un serios impact asupra viitorului său profesional.

Mulți dintre noi avem cunoștințe sau prieteni care au renunțat la o anumită facultate și au început alta, pe motiv că nu este ceea ce își doresc. Acesta este cazul fericit. Cazul nefericit este atunci când rămâne în acea facultate (la insistențele părinților sau pur și simplu din comoditate) și se pregătește pentru o meserie pe care nu o dorește sau poate chiar o urăște.

Fiecare ne alegem viitoarea meserie în funcție de anumite criterii. Astfel sunt mai multe tipuri de alegeri:

- social orientate: prestigiu, succes, poziție
- altruiste: sprijinirea familiei, a categoriilor defavorizate
- egoiste: confortul personal, câștigul material, munca ușoară și fără responsabilități
- frustrante: alegerea unui traseu profesional opus dorinței celor cu care intrăm în conflict
- conformiste: acceptarea soluției găsite de altcineva și plierea aspirațiilor în acest sens
- narcisiste: motivate prin plăcerea în sine, riscul pe care îl implică, satisfacția furnizată.

Cum în România cele mai multe școli nu au consilieri profesionali, consilierea tinerilor cu privire la carieră revine familiei.

Ponderea influenței părinților asupra copiilor în alegerea unei cariere este, de multe ori, decisivă. Modelele comportamentale ce țin de muncă și sunt vehiculate în familie (de apreciere sau, dimpotrivă, de depreciere a anumitor profesii) vor fi preluate și de copii, contribuind treptat la conturarea alegerilor. Din motive lesne de înțeles, mulți părinți își supraapreciază copiii (lucru de altfel bun până la un anumit punct) și le impun trasee educaționale și filiere profesionale la care aceștia nu aderă cu convingere sau pentru realizarea cărora vor face față cu greu, în mod penibil, cu eșecuri repetate sau rezultate mediocre, fapt ce se va răsfrânge și asupra satisfacției sau reușitei lor în muncă.

Părinții transferă adesea copiilor nemulțumirile lor profesionale, stereotipurile cu privire la muncă (grea, bănoasă, sigură, de prestigiu, etc) sau propriile aspirații nerealizate, faptul având efecte nefavorabile în alegerea și realizarea carierei acestora. Ponderea în care copii țin seama de dorința părinților cu privire la filiera școlară de urmat și profesia viitoare scade pe măsură ce aceștia sunt incluși în niveluri mai înalte de școlarizare (liceu, facultate).

Toți cei abia ieșiți de pe băncile liceului și-au pus, la un moment dat întrebări cu privire la profesia care ar fi cea mai potrivită pentru ei. În general, „criteriile” pe care le au în vedere părinții în influențarea alegerii școlar-profesionale a copiilor se referă la:

- siguranța și viitorul profesiei pe piața forței de muncă
- durata studiilor pentru a atinge un astfel de obiectiv (timp în care tânărul este dependent material de familie)
- costurile financiare (taxe ale educației)
- avantajele materiale neașteptate
- poziția socială conferită de profesie
- potențialele riscuri ale muncii.

Categoriile de argumente folosite de familie sunt, cel mai adesea, diferite de cele ale specialiștilor în consilierea și orientarea profesională, acestea fiind de natură economică, afectivă, de conservare a tradițiilor, de poziție socială.

Iată ce sfaturi le dă părinților, Mihai Jigau, autorul cărții „Consilierea Carierei”, în vederea consilierii tinerilor:

- tânărul trebuie tratat cu seriozitate și respect, ascultat și încurajat să-și asume responsabilități;
- părinții trebuie să se asigure că vor să-l sprijine în a lua o decizie bună și nu să-și impună punctul de vedere sau profesia lor ca model, pentru a-și compensa propriile nereușite sau pentru a-și realiza propriile aspirații;
- să stea de vorbă cu copii pe tema carierei, să le asculte cu răbdare temerile, ezităările, punctul de vedere;
- să stea de vorbă cu profesorii;
- să se informeze, împreună cu copii, despre ofertele de educare/angajare;
- să le pună la dispoziție și să-i încurajeze să citească ziare și reviste de specialitate pe piața muncii, care conțin anunțuri de angajare și prezentări de companii;
- să le atragă atenția asupra conținutului unui anumit anunț care nu este serios (cum ar fi cele care conțin promisiuni exagerate și aluzii transparente la alte activități sau obligații);
- la început, lista opțiunilor profesionale ale tinerilor este mai largă; ei trebuie ajutați treptat să-și contureze interesele cu privire la carieră, prin luarea în considerare a tot mai multor criterii, condiții sau restricții impuse de realitate și astfel, să se focalizeze pe un număr mai mic de alternative;
- nu trebuie inoculate, în mintea tinerilor, idei preconcepționale și stereotipuri cu privire la anumite profesii;
- tinerii trebuie preveniți că este o realitate a pieței muncii schimbarea profesiei, a locului de muncă, concedierea și șomajul, învățarea continuă sau reorientarea profesională;
- pentru că unii tineri au tendința de a se limita la niveluri de studii mai reduse sau părăsesc un anumit tip de educație înainte de încheierea oficială a duratei acestuia și fără a se înscrie la o altă formă de educație, ei trebuie avertizați asupra faptului că gama ofertei de locuri de muncă și salarizarea sunt în legătură directă cu nivelul de studii finalizate;
- este extrem de utilă cultivarea permanentă a încrederii în sine, în forțele proprii, în capacitatea de a realiza ceva, fără a exagera și fără a valoriza la modul absolut;
- tinerii trebuie ajutați să nu se descurajeze dacă, după ce au mers la mai mulți angajatori, și după luni de căutare, nu și-au găsit încă un loc de muncă. Căutarea unui loc de muncă poate fi foarte frustrantă, de aceea se recomandă apelarea la ajutorul unor specialiști în recrutare;
- tinerii nu trebuie împiedecați, ci dimpotrivă, să se angajeze pentru o lună sau două pe perioada verii;
- tinerii trebuie informați asupra drepturilor ce le revin odată angajați, salarii, carte de muncă, concedii de odihnă și medicale, asigurări, protecția muncii.

Există o stănsă legătură între disciplinele școlare și profesia pe care un tânăr o urmează. Spre exemplu, dacă un elev are rezultate bune la:

- limba română/limbi străine, acesta ar putea deveni: profesor de limba română sau de limbi străine, cercetător în lingvistică, bibliotecar, lucrător în publicitate, învățător, educator, ghid, translator, actor, diplomat, jurnalist, critic de artă, corector, editor.

- matematică: profesor de matematică, economist-contabil, informatician-programator, inginer în diferite domenii, funcționar bancar, tehnician în construcții, agent comercial, arhitect, pilot, statician, astronom.

- fizică, chimie, biologie: profesor sau cercetător în unul din aceste domenii, fizician, chimist, biolog, biochimist, biofizician, tehnician agricol, inginer, farmacist, medic, stomatolog, agronom, geolog, horticultor, cosmetician.

Orientarea carierei este bine să se realizeze ținând cont și de aptitudinile reale pe care subiectul le are și nu numai de interesele lui. Cu toate acestea, orientarea profesională este recomandabil să fie începută cu investigarea intereselor.

Dacă o persoană are interese pentru un domeniu, în timp își va putea dezvolta aptitudinile necesare, dar dacă posedă doar aptitudini, fără ca domeniul respectiv să-l atragă, aceste aptitudini se vor plafona, iar persoana va avea insatisfacții majore ajungând până la tulburări emoționale.

Rezultatele indică și faptul că încă în școală este deficitară formarea aptitudinilor și dezvoltarea creativității. Cunoștințele pe care le dobândesc elevii nu sunt transferabile și aplicabile.

Bibliografie:

1. Jigău, Mihai – “Consilierea carierei”, Editura Sigma, București, 2001.
2. Salade, Dumitru; Drăgan, Ion – “Orientare școlară și profesională. Compendiu”, București, Editura Paco, 1998.

CONSILIEREA ȘI ORIENTAREA ÎN CARIERĂ

*Prof. Lidia Camelia Simion
Școala Gimnazială „Sf. Gheorghe” Craiova*

În procesul dezvoltării și marilor transformări cărora economiile actuale vor trebui să le facă față, cel puțin în următorii 10-15 ani, traiectoria diverselor state pe calea “noii economii” va configura locul acestora în economia mondială modernă.

În societatea cunoașterii informația a devenit fie factor distinct, fie atașat unuia dintre factorii clasici ai producției, munca și capitalul. Noua economie (“new economy” – termen apărut pentru prima dată, în 1995, în SUA) este adesea denumită drept economie a informației datorită rolului superior al acestei resurse în crearea bogăției în raport cu resursele materiale sau de capital.

Printre factorii cu influență majoră în trendul “economiei moderne” se pot menționa: terțIALIZAREA economiei sau creșterea ponderii sectorului serviciilor în totalul economiei naționale; liberalizarea schimburilor internaționale și globalizarea; creșterea importanței așa-numitului timp liber (incluzând aici activitățile casnice și cele desfășurate în interesul comunității, distracțiile, dar și timpul destinat creșterii gradului de cultură și educației pe cont propriu) și fluidizarea limitelor de departajare între acesta și activitatea de muncă efectivă în sectorul formal sau în cel informal; dinamica mai rapidă a piețelor financiar-bancare decât aceea a așa-numitului sector productiv clasic al economiei; extinderea utilizării computerelor și a mijloacelor și tehnicilor de comunicare, atât în activitatea firmelor cât și în gospodăriile populației, și impactul asupra structurii bugetului de timp și a celui financiar al populației etc. [Albu & Chilian, 2002].

În România aportul noii economii la trendul general al economiei naționale va fi relativ mai important decât media europeană (circa 24% din ritmul PIB, obținut pe seama factorilor “economiei standard”), având în vedere că economia românească pornește de la un grad inițial mai redus de dezvoltare a noii economii. Dar, era Internetului și a e-business, a noii economii, în general, prin caracteristicile sale definitorii: o alterare fundamentală a vechii ordini industriale și ocupaționale, niveluri fără precedent ale dinamismului antreprenorial și competiției și respectiv un trend dramatic către globalizare, determină transformări fundamentale și asupra structurilor socio-economice.

Trendul apare izbitor în cazul schimbării ocupaționale a noii economii. De exemplu, în SUA, între 1969-1995, practic toate locurile de muncă pierdute în zona producției și distribuției de bunuri au fost înlocuite de locurile de muncă la birou. Astăzi, aproape 93 milioane de muncitori americani (deținând aproximativ 80% din totalul forței de muncă) nu-și petrec timpul lor pentru a produce lucruri, ci ei mută lucrurile, procesează sau generează informație sau prestează servicii pentru populație. Odată cu creșterea activității antreprenoriale cresc și riscurile. Aproape o treime din toate joburile sunt aflate într-un flux anual continuu (adică, ele sunt adăugate recent sau vor fi eliminate curând din economie). În SUA aproape trei sferturi din totalul noilor job-uri au fost create de 350.000 din aceste așa-numite firme-gazelă (firme care și-au majorat anual veniturile din vânzări cu 20%, pentru o perioadă de patru ani consecutiv).

În acest context de profunde schimbări: "bulversări" mondiale și tranziționale naționale părinții, cadrele didactice și tinerii români sunt puși în fața unor mari dileme în ceea ce privește viitorul lor, respectiv alegerea unei cariere de succes !

Misiunea cadrelor didactice este foarte dificilă întrucât trebuie să schimbe începând de la propriile mentalități, mentalitățile elevilor și uneori ale părinților, deci un amplu proces de dezvoltare personală. Oamenii trebuie să se schimbe prin acumularea de noi cunoștințe, să abordeze sarcini noi, să-și îmbunătățească gradul de competență și, foarte adesea, să-și schimbe obiceiurile de muncă, valorile și atitudinile față de modul de lucru din firme. Schimbarea valorilor și atitudinilor este esențială. Alvin Toefler [1983, 1995] preciza că era industrială a însemnat schimbarea filozofiei muncii și că analfabeții secolului XXI nu vor fi cei care nu știu să scrie și să citească, ci cei care nu vor înțelege că trebuie să învețe în mod continuu.

Este de domeniul faptului evident, că și în prezent funcționează (uneori, în mod justificat) stereotipuri, autocenzuri, interdicții, obstacole sau discriminări în sfera a ceea ce am putea cuprinde prin sintagmele: profesii, activități, munci, ocupații pentru băieți / bărbați și altele pentru fete / femei. Iată și câteva exemple de ocupații "masculine": metalurgist, preot, bancher, chirurg și altele "feminine": infirmieră, dădăcă, educatoare, cosmeticiană etc.[Jigău ș.a., 1999].

Orientarea și consilierea pentru carieră este considerată unul dintre mecanismele care pot sprijini politicile publice în trei domenii specifice:

- În ceea ce privește *învățarea pe tot parcursul vieții*, dezvoltarea serviciilor de îndrumare pentru carieră poate sprijini sistemele de educație și formare profesională pentru a deveni mai eficiente prin crearea unor punți de legătură între lumea învățării și lumea muncii;

- În ceea ce privește *ocuparea deplină*, îndrumarea pentru carieră poate conduce la creșterea eficienței pieței muncii în ceea ce privește corelarea cererii cu oferta, reducerea efectelor determinate de dezechilibrele existente și creșterea mobilității;

- În ceea ce privește *incluziunea socială*, îndrumarea pentru carieră poate constitui un factor de mobilizare a resurselor pentru integrarea socio-profesională a persoanelor cu risc de excluziune pe piața muncii.

În România, au fost puse bazele unui sistem național de îndrumare pentru carieră începând din 1993, prin implementarea de către Ministerul muncii, solidarității sociale și familiei a subcomponentei "Informare și Consiliere privind Cariera" din cadrul proiectului Băncii Mondiale RO – 3849 "Ocuparea forței de muncă și protecția socială".

Astfel, s-a realizat unui sistem coerent, modern și flexibil de orientare și consiliere profesională prin:

- Crearea unei rețele de centre de informare și consiliere profesională formată din peste 700 de centre, constituite la nivelul agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă, respectiv a municipiului București, precum și în cadrul Ministerului Educației și Cercetării, dotate cu televizoare, video-recordere și computere, deci cu logistica adecvată;

- Proiectarea, realizarea și implementarea unor produse și activități în domeniul informării și orientării profesionale;

- Formarea personalului de specialitate în domeniul orientării și consilierii privind cariera prin organizarea unor programe de pregătire.

În cadrul universităților există Centre de Informare, Orientare și Consiliere Profesională care desfășoară activitățile de consiliere și orientare în carieră și de informare, punând la dispoziția studenților și a absolvenților suportul pentru o mai bună prezentare la interviuri.

Integrarea României în UE face posibil accesul pe piața muncii europene și a românilor, deci pregătirea în domeniul limbilor străine, a legislației muncii va asigura ocuparea unor profesii, care conferă un statut social mai ridicat, a unor relații afective sau de comunicare în grupul de muncă, și asigurarea securității ocupaționale.

În concluzie, orientarea și consilierea pentru carieră presupune clarificarea următoarelor întrebări: *Ce să fac? Cum să fac? Dacă fac ce trebuie? Dacă fac ce-mi place?*

Însă, pentru a avea „Omul potrivit la locul potrivit” este necesar un efort al societății noastre pentru o educație de calitate, pentru formarea abilităților înalte și a descoperirii potențialului fiecărui tânăr.

Bibliografie:

Salade, D., Drăgan I., Orientare școlară și profesională. Compendiu, Editura Paco, București, 1998.
TOMȘA, Gheorghe. Consilierea și orientarea în școală, Casa de editură și presă Viața Românească, București, 1999.

Tomșa, Gheorghe (coord.). Dicționar de orientare școlară și profesională, Editura Afelin, București, 1996.

CONSILIEREA ÎN CARIERĂ A ADOLESCENȚILOR

Prof. Paula Leancă

Liceul Tehnologic "Vasile Sav" Roman

Scopul și obiectivele consilierii în carieră

Consilierea în carieră vizează asistarea indivizilor pentru a lua cele mai bune decizii cu privire la propria carieră. Cu alte cuvinte, consilierea în carieră se adresează deopotrivă *elevilor*, care fac primele alegeri legate de viitorul lor profesional, și *persoanelor adulte*, care doresc să își dezvolte cariera sau să se orienteze spre o nouă profesie. Spre deosebire de adulți, în cazul cărora consilierea în carieră îmbracă adesea forma unei intervenții ținute pe rezolvarea unei probleme de carieră (reorientare profesională, reinserție pe piața muncii după o perioadă de inactivitate), în cazul elevilor, acest tip de consiliere este, mai degrabă, un proces de explorare:

- explorarea caracteristicilor personale (elevii învață de ce este important să se cunoască și identifice metodele prin care poate fi realizată *autocunoașterea*)
 - explorarea lumii ocupaționale (elevii învață unde să caute informații despre ocupații, care sunt caracteristicile ocupațiilor și cum să le *compare* între ele)
 - explorarea ocupațiilor potrivite (elevii învață să identifice ocupațiile compatibile cu profilul lor vocațional și să adune cât mai multe informații despre aceste ocupații)
 - explorarea alternativelor/rutelor educaționale care îi pot conduce spre ocupațiile compatibile (elevii învață să identifice alternativele educaționale, să le evalueze și să ia decizii cu privire la traseul educațional)
- Astfel, la vârsta adolescenței obiectivele consilierii în carieră țin de:

- *Autocunoaștere* – identificarea și înțelegerea caracteristicilor personale relevante pentru orientarea în carieră (cunoașterea intereselor, abilităților, valorilor, caracteristicilor de personalitate și conturarea profilului vocațional)
- *Explorarea lumii ocupațiilor* – acumularea de informații referitoare la ocupații (caracteristicile ocupațiilor și dinamica lor pe piața muncii)
- *Explorarea alternativelor de carieră* – luarea deciziilor cu privire la carieră (identificarea, explorarea și evaluarea alternativelor, având ca rezultat: alegerea unei ocupații, alegerea unui traseu educațional)
- *Planificarea carierei* – implementarea deciziilor (stabilirea scopului și obiectivelor de carieră pe termen scurt și mediu, elaborarea și implementarea unui plan de acțiune) și, în timp, reevaluarea acestora.

Tendențele actuale în consilierea carierei pun accent pe necesitatea *formării și dezvoltării abilităților de management al carierei* încă din timpul anilor de școală. Astfel, prin programele de educație pentru carieră, elevii își însușesc primele noțiuni legate de: promovarea personală, strategiile de căutare a unui loc de muncă, identificarea surselor de satisfacție profesională, învățarea permanentă, îmbinarea optimă a vieții profesionale cu viața de familie .

Etapele procesului de consiliere în carieră

Atunci când ne referim la procesul de consiliere în carieră trebuie să facem distincție între: demersul tipic de consiliere, cu valențe normative, care impune parcurgerea succesivă a mai multor pași, și un demers centrat pe nevoile clientului, asemănător unui proces de rezolvare de probleme, care presupune identificarea și rezolvarea problemei țintă cu care se confruntă elevul.

Procesul tipic de consiliere în carieră presupune parcurgerea următorilor pași:

1. Evaluarea caracteristicilor personale (interese, abilități, caracteristici de personalitate, valori) și întocmirea profilului vocațional al clientului.
2. Explorarea lumii ocupațiilor (caracteristici ale ocupațiilor).
3. Identificarea și evaluarea alternativelor (ocupații potrivite, trasee educaționale).
4. Elaborarea planului de carieră (scop și obiective de carieră, plan de acțiune).
5. Dezvoltarea abilităților de management al carierei (promovare și dezvoltarea personală).

Eficiența procesului de consiliere în carieră nu este dată de implementarea obligatorie a unui demers standard, cât mai ales de competența consilierului în a-și ajuta elevul să-și identifice problema reală cu care confruntă și de a-și centra intervenția pe nevoile acestuia. În concluzie, *identificarea nevoilor* este cel mai important pas din cadrul procesului propriu-zis de consiliere în carieră. Cei mai mulți dintre elevi nu au o reprezentare clară a nevoilor pe care le au în raport cu alegerile pe care trebuie să le facă în planul carierei.

Stabilitatea intereselor vocaționale din adolescență în perioada adultă

Identificarea intereselor vocaționale reprezintă unul dintre demersurile de bază în evaluarea pentru orientare în carieră, fiind utile pentru decizii profesionale, alcătuirea traseului educațional, dezvoltarea carierei, selecția de personal sau motivarea angajaților. Având în vedere că primele alegeri relevante pentru carieră se fac de timpuriu, începând cu alegerea specializării de liceu, este foarte important să cunoaștem cât de stabile sunt interesele vocaționale.

La nivel motivațional, interesele orientează și susțin comportamentul, influențând persistența în sarcină și nivelul de efort depus pentru realizarea activității (Pintrich și Schunk, 2002). Mai mult, studiile empirice arată că interesele vocaționale nu sunt doar o listă de activități agreabile sau dezagreabile, ci reflectă o parte a conceptului de sine (Savickas, 1999). Oamenii tind să se identifice cu ceea ce fac, să atribuie sens activităților, astfel încât aceste preferințe devin în timp mai mult decât niște simple emoții declanșate situațional.

"Confruntarea" elevului cu lista ocupațiilor potrivite

Nu e suficient ca elevul să cunoască ocupațiile care i se potrivesc. Lista potrivirilor reprezintă o oportunitate foarte bună de reflecție asupra sinelui și de dezvoltare a identității. Rolul psihologului sau a profesorului este de a se asigura că elevul analizează opțiunile înainte de a le respinge fără teme.

Pentru adolescenți, una dintre sarcinile importante de dezvoltare este luarea deciziei de carieră. La această vârstă însă, poate fi dificil pentru elevi să știe ce li s-ar potrivi. Orientarea în carieră este modalitatea optimă prin care elevii pot dobândi informații temeinice despre lumea ocupațională, cunoștințe despre sine și abilități de luare a deciziilor.

Procesul normal de decizie este de a aduna informații despre ocupații pentru a ajunge la o listă scurtă care va fi analizată în profunzime. În a treia situație, dacă platforma nu afișează ceea ce spera elevul, e posibil ca acesta să fie dezamăgit sau chiar să refuze să continue procesul orientării. Unii elevi pot fi ezitanți să completeze testele de teamă că nu le va ieși ocupația pe care și-o doresc. Țineți cont de faptul că alegerea unei ocupații reprezintă o alegere pentru sinele viitor, iar elevul poate avea o anumită imagine despre cum ar trebui să fie această ipostază a lui. De aceea, e util să investigați înainte de testare dacă are deja o listă scurtă de ocupații și, după testare, să verificați dacă rezultatele coincid cu imaginea sa despre sine.

Un moment esențial

Luarea unei decizii de carieră nu este suficientă pentru ca adolescentul să o și aplice. Gradul de explorare a opțiunilor, precum și alți factori, influențează implementarea deciziei. Niciun proces decizional nu este ușor. A decide este dificil mai ales pentru că presupune implicit o renunțare, anulând celelalte variante, dar în același timp oferind o certitudine. De aceea, deciziile evocă de obicei emoții ambivalente.

În cazul deciziilor de carieră, planificarea viitorului profesional începe la vârsta adolescenței cu alcătuirea unui traseu educațional compatibil cu ocupația dorită. Pe baza acestora, Germeijs și Verschueren (2006) au evidențiat următoarele etape:

1. Conștientizarea nevoii de a lua o decizie și motivația de implicare în etapele următoare;
2. Explorarea sinelui (în special al acelor caracteristici personale relevante pentru orientarea în carieră, cum sunt abilitățile, interese vocaționale, valorile legate de muncă, personalitatea);
3. Explorarea generală a opțiunilor (de exemplu, domenii ocupaționale potrivite, ramuri de știință universitare);
4. Explorarea detaliată a opțiunilor (acumularea unor informații specifice despre un set limitat de opțiuni potrivite);
5. Luarea deciziei;
6. Angajament față de decizie (încredere că e decizia corectă, intenția de implementare).

Utilizând această conceptualizare, am analizat impactul procesului decizional al elevilor de clasa a 12-a de liceu asupra angajamentului și adaptării academice la facultate. Studiul a fost desfășurat pe un eșantion de 74 de liceeni care au fost urmăriți până la finalul primului an universitar. În eșantionul ales, 76% dintre studenți urmau specialitatea de licență aleasă în liceu, în timp ce 24% au optat pentru o altă variantă. **Rezultatele arată că probabilitatea ca elevii să opteze pentru opțiunea aleasă în clasa a 12-a este cu atât mai mare cu cât aceștia au ajuns la o etapă superioară în procesul decizional.** Dacă elevii au luat o decizie, dar încă mai considerau alternative **probabilitatea implementării ei scade.** Pe de altă parte, schimbarea opțiunii atât de aproape de înscrierea la facultate a crescut riscul neprezentării la examenele din sesiune. Dintre etapele procesului decizional, **explorarea în profunzime a opțiunilor și încrederea în decizie la finalul clasei a 12-a au corelat cu angajamentul față de opțiunea aleasă** în primul an universitar. De asemenea, **studenții care au realizat în liceu o explorare mai elaborată a sinelui au fost mai motivați să realizeze sarcinile academice** spre deosebire de ceilalți.

Deci, luarea unei decizii nu este suficientă pentru implementarea ei. **Investigați dacă elevul are încredere că alegerea este cea bună pentru el și dacă este mulțumit de ea.** În caz contrar, analizați împreună motivele. Poate la baza ezitării se află un mit legat de carieră (că există acea ocupație care i se potrivește perfect) sau este îngrijorat că ocupația aleasă are perspective limitate pe piața muncii. Unele etape din procesul decizional pot fi reluate.

Bibliografie:

1. Dicționar de orientare școlară și profesională. Tomșa, G (coord). București, Editura Afelin, 1996.
2. Salade, Dumitru; DRĂGAN, Ion, Orientare școlară și profesională. Compendiu. București, Editura Paco, 1998.
3. <http://consilieriesorientare.ro/orientareelevi/>

CONSILIEREA ÎN CARIERĂ LA VÂRSTA ADOLESCENȚEI

*Prof. înv. primar Florentina Mușat
Grădinița Numărul 42 București*

Pe parcursul vieții, întotdeauna apar intersecții de drumuri, care necesită alegerea drumului corect, fără multe indicații. Aceste drumuri sunt vâltorile vieții, iar drumul ales reprezintă specialitatea aleasă.

În viața omului sunt 2 lucruri importante: cariera profesională și educația aleasă. Ele sunt de o importanță majoră deoarece o alegere incorectă atrage după sine o continuitate greșită a vieții. Omul întotdeauna este pus în fața luării unor decizii, din momentul necesității alegerii instituției de învățământ, pînă la alegerea specialității, postului de muncă, a alesei inimii, numelui copilului, etc. Toate aceste decizii luate personal afectează comunitatea în care activează individul în cauză din toate punctele de vedere.

Problema alegerii specialității este acută, din considerentele că situația dată apare la o vârstă fragedă, în care subconștientul încă nu realizează importanța acestui eveniment și consecințele ei. În cercul alegerilor, ce se tot țin lanț, pe parcursul vieții, capul șirului este condusă de alegerea specialității, ce indică începerea unei vieți mature. Această alegere, realizată de individ, este bazată pe viziunile pe care le are privind comunitatea în care locuiește, și cu cât aceasta este mai clară, cu atât alegerea va fi mai naturală.

Cultivarea unor atitudini noi, prin asimilarea de cunoștințe noi, va ușura tânărul de azi să-și rezolve situațiile-problemă, gradul de complexitate a acestora, avantajele și dezavantajele deciziei luate. Continuitatea omenirii depinde, în mare măsură, de ceea ce se plămădește azi: comportament, maniere, conduită, vestimentație, etc. Ceea ce există astăzi a fost implantat în trecut și se va manifesta în viitor.

Prin alegerea unei profesii se poate determina caracterul și adâncimea gândirii individului, ceea ce este de primă necesitate la orice moment de timp: din copilărie până la adînci bătrîneți. Greșeala efectuată în copilărie își va lăsa amprenta la bătrînețe.

La baza fundamentului casei în care va activa individul, se amplasează corectitudinea alegerii carierei profesionale. O cărămidă greșit clădită va zdruncina întreg sistemul fundamental și nu va permite ridicarea casei visate de individ pînă la nivelul dorit.

Căile profesionale sunt în strînsă interdependență cu societatea economică, cererile tînrului – cu cerințele comunității, școlarul actual – cu cel de viitor. Din aceste considerente, alegerea specialității a devenit o parte componentă a educației. Educația și-a asumat rolul de „curățător” a impurităților și a idealurilor greșite a tinerei generații.

Procesul educativ este în permanență schimbare, în dependență de necesitățile sociale și culturale și a cerințelor individului. Apariția unui sistem bine determinat în orientare profesională ar conduce tînră generație la alegerea specialității, în dependență de cerințele pieții. Procesul educativ dezvoltă la tineri capacități ca: autoevaluarea, activismul, decizionismul.

Alegerea profesională este caracterizată de percepția individului față de viață, sesizarea legăturii dintre propriul-eu și comunitate, îndeplinirea cerințelor ei.

Prin creșterea individului, ca personalitate sunt urcate alte trepte mai înalte ca ierarhie, în care sunt lămurite unele frământări referitoare la viață și rosturile acesteia. În dependență de scara pe care te găsești, adică de nivelul dezvoltării personalității, se face alegerea carierei profesionale corecte, care va fi călăuză în întreaga activitate profesională a individului.

Scopul și obiectivele consilierii în carieră

Consilierea în carieră vizează asistarea indivizilor, indiferent de vârstă și de momentul vieții active, pentru a lua cele mai bune decizii cu privire la propria carieră. Cu alte cuvinte, consilierea în carieră se adresează deopotrivă elevilor, care fac primele alegeri legate de viitorul lor profesional, și persoanelor adulte, care doresc să își dezvolte cariera sau să se orienteze spre o nouă profesie.

În cadrul procesului de consiliere în carieră sunt investigate, pe de o parte, resursele și aspirațiile personale (caracteristici individuale, nivelul de educație, experiența acumulată, obiectivele de carieră), pe de altă parte, oportunitățile existente în mediu (oferta de educație și/sau formare profesională, apariția de noi ocupații, soluții flexibile de angajare). Așadar, consilierea în carieră are ca scop compatibilizarea resurselor și aspirațiilor personale cu oportunitățile mediului socio-economic.

Spre deosebire de adulți, în cazul cărora consilierea în carieră îmbracă adesea forma unei intervenții ținute pe rezolvarea unei probleme de carieră (reorientare profesională, reinsertie pe piața muncii după o perioadă de inactivitate etc.), în cazul elevilor, acest tip de consiliere este, mai degrabă, un [proces de explorare](#):

- explorarea caracteristicilor personale (elevii învață de ce este important să se cunoască și identifice metodele prin care poate fi realizată autocunoașterea)
- explorarea lumii ocupaționale (elevii învață unde să caute informații despre ocupații, care sunt caracteristicile ocupațiilor și cum să le compare între ele)
- explorarea ocupațiilor potrivite (elevii învață să identifice ocupațiile compatibile cu profilul lor vocațional și să adune cât mai multe informații despre aceste ocupații)
- explorarea alternativelor/rutelor educaționale care îi pot conduce spre ocupațiile compatibile (elevii învață să identifice alternativele educaționale, să le evalueze și să ia decizii cu privire la traseul educațional)

Astfel, la vârsta adolescenței obiectivele consilierii în carieră țin de:

- Autocunoaștere – identificarea și înțelegerea caracteristicilor personale relevante pentru orientarea în carieră (cunoașterea intereselor, abilităților, valorilor, caracteristicilor de personalitate și conturarea profilului vocațional)
- Explorarea lumii ocupațiilor – acumularea de informații referitoare la ocupații (caracteristicile ocupațiilor și dinamica lor pe piața muncii)
- Explorarea alternativelor de carieră – luarea deciziilor cu privire la carieră (identificarea, explorarea și evaluarea alternativelor, având ca rezultat: alegerea unei ocupații, alegerea unui traseu educațional)
- Planificarea carierei – implementarea deciziilor (stabilirea scopului și obiectivelor de carieră pe termen scurt și mediu, elaborarea și implementarea unui plan de acțiune) și, în timp, reevaluarea acestora

Tendințele actuale în consilierea carierei pun accent pe necesitatea formării și dezvoltării abilităților de management al carierei încă din timpul anilor de școală. Astfel, prin programele de educație pentru carieră, elevii își însușesc primele noțiuni legate de: promovarea personală, strategiile de căutare a unui loc de muncă, identificarea surselor de satisfacție profesională, învățarea permanentă, îmbinarea optimă a vieții profesionale cu viața de familie etc.

Etapele procesului de consiliere în carieră

Atunci când ne referim la [procesul de consiliere](#) în carieră trebuie să facem distincție între: demersul tipic de consiliere, cu valențe normative, care impune parcurgerea succesivă a mai multor pași, și un demers centrat pe nevoile clientului, asemănător unui proces de rezolvare de probleme, care presupune identificarea și rezolvarea problemei ținută cu care se confruntă clientul.

Procesul tipic de consiliere în carieră presupune parcurgerea următorilor pași:

1. Evaluarea caracteristicilor personale (interese, abilități, caracteristici de personalitate, valori) și întocmirea profilului vocațional al clientului.
2. Explorarea lumii ocupațiilor (caracteristici ale ocupațiilor).
3. Identificarea și evaluarea alternativelor (ocupații potrivite, trasee educaționale).
4. Elaborarea planului de carieră (scop și obiective de carieră, plan de acțiune).
5. Dezvoltarea abilităților de management al carierei (promovare și dezvoltarea personală).

Acest demers reprezintă, mai degrabă, un standard care se aplică identic în cazul tuturor clienților, fără să țină seama de nevoile individuale ale acestora. Prin prisma unei astfel de abordări, toți clienții au aceleași nevoi și urmăresc aceleași obiective.

În practică însă, lucrurile sunt mult mai nuanțate. În cele mai multe situații, clienții (fie că sunt elevi, fie că sunt persoane adulte) se prezintă la consilierul de orientare în carieră cu probleme ținute care nu necesită abordarea tuturor pașilor menționați. De exemplu, un client poate solicita ajutorul consilierului doar pentru a obține cât mai multe informații despre ocupațiile de pe piața muncii sau pentru a-și întocmi un

curriculum vitae, un alt client vrea să-și exploreze interesele, abilitățile și valorile, pe când un altul vrea ajutor în elaborarea planului de carieră. Un bun consilier se va axa pe cerința sau cerințele clientului, fără să îl plimbe prin toți pașii procesului de consiliere. Altfel spus, eficiența procesului de consiliere în carieră nu este dată de implementarea obligatorie a unui demers standard, cât mai ales de competența consilierului în a-și ajuta clientul să-și identifice problema reală cu care confruntă și de a-și centra intervenția pe nevoile acestuia.

În concluzie, identificarea nevoilor este, poate, cel mai important pas din cadrul procesului propriu-zis de consiliere în carieră. Cei mai mulți dintre clienți nu au o reprezentare clară a nevoilor pe care le au în raport cu alegerile pe care trebuie să le facă în planul carierei. Atunci când ajung în fața unui consilier de orientare în carieră, problema pe care acești clienți o acuză, cel mai adesea, ține de incapacitatea de a lua o decizie. Astfel, consilierului îi revine rolul de a-și ghida clientul în identificarea problemelor sale reale, a factorilor care stau la baza acestor probleme și, implicit, în conturarea nevoilor individuale de consiliere.

Metodele, tehnicile și instrumentele utilizate în procesul de consiliere a carierei sunt selectate în funcție de nevoile individuale ale persoanei consiliate și de competențele consilierului, conferite acestuia prin pregătirea de specialitate.

Bibliografie:

Jigău Mihai, Consilierea carierei, Editura Sigma, București, 2001,
Tomșa Gheorghe, Consilierea și managementul carierei, Editura Credis, București, 2003
Baban Adriana, Consiliere educațională, Ghid metodologic, Editura Asociația de Științe Cognitive din România, Cluj Napoca, 2001.
Ghica Vasile, Ghid de consiliere și orientare școlară, Editura Polirom, Iași, 1998.

IMPORTANȚA OREI DE CONSILIERE PENTRU ELEV ȘI FAMILIE

*Prof. înv. primar Flaimoc Oana
Școala Gimnazială Negomir, Gorj*

Orientarea școlară este o acțiune complexă atât prin numărul factorilor implicați (profesori, părinți, sponsori, specialiști, etc) cât și prin faptul că face parte integrantă din procesul instructiv-educativ. Este o acțiune permanentă care începe în prima zi de școală și durează toată perioada școlarizării. Tinerii sunt îndrumați spre alegerea unei anumite școli și profesii prin prezentarea - de lecții, -expuneri, dezbateri, etc. Decizia în alegerea studiilor și a profesiei este determinată la adolescent și de criza de originalitate, precum și de mediul social în care trăiește. Ca urmare, consilierea pentru orientarea școlară și profesională trebuie să fie un proces continuu, desfășurat cu metode și tehnici adecvate, pentru a-i ajuta pe elevi să-și cunoască și să-și dezvolte potențialul de care dispun, pentru alegerea corectă a profesiei și a carierei.

Societatea actuală se află într-o continuă schimbare. Elevul nu reprezintă un simplu receptor de informație. El trebuie să valorifice aceste informații, să le pună în practică, lucru vizibil în cariera profesională pe care o va alege și o va practica. Elevii trebuie formați pentru o societate dinamică, care oferă mereu provocări profesionale. Ei au nevoie în permanență, indiferent de vârstă și de momentul vieții, de oameni capabili, cu experiență, care să le ghideze pașii, să îi ajute să ia cele mai bune decizii cu privire la propria carieră, existând o concordanță între cunoștințele, abilitățile, capacitățile de care dispun, dorințele lor (aspirațiile) și piața muncii (cerințele și oferta). Este necesară o cunoaștere a elevului, activitate care presupune utilizarea unor metode variate – observația, convorbirea, chestionarul, autocaracterizarea, metoda testelor, analiza datelor biografice, analiza rezultatelor și a activității elevilor, lucru vizibil în activitățile didactice desfășurate de profesori la clasă. Astfel, unii elevi se pot remarca prin realizarea unor compuneri, eseuri, compoziții artistice - plastice (picturi, desene) sau muzicale etc. care să le permită să opteze spre anumite domenii profesionale, rolul profesorului fiind deosebit de important în conștientizarea elevilor privind aptitudinile de care dispun și care pot fi valorificate printr-o orientare școlară și profesională adecvată, în concordanță cu cerințele sociale de forțe de muncă

Potrivit lui Norbert Sillamy, orientarea școlară și profesională reprezintă „dirijarea unui adolescent sau adult spre meseria sau profesia care i se potrivește cel mai bine din punct de vedere al aptitudinilor, capacităților sau gusturilor sale, ținându-se totodată seama de posibilitățile de angajare și de situația familială”. Contribuția dirigintelui este hotărâtoare. Contribuția dirigintelui este hotărâtoare prin modul în care știe să organizeze și să stimuleze dorința și ambiția elevilor de a-și îndeplini cu simț de răspundere toate obligațiile școlare. A le insufla conștiința datoriei și autocontrolul înseamnă a-i ajuta să-și înțeleagă corect statutul de elev și să dobândească un comportament adecvat. Învățându-i cum să învețe, cum să-și organizeze munca, cum să-și formeze priceperi, deprinderi și atitudini corespunzătoare în activitatea de instruire, dirigintele îi ajută de fapt să se integreze cu succes în colectivul școlar și să-și găsească drumul propriu al autorealizării și al autoformării.

Orientarea socio- profesională reprezintă ansamblul acțiunilor opționale și consultative realizate prin modalități pedagogice, generale și speciale, subordonate, din punct de vedere al conținutului, a dimensiunii tehnologice/aplicative a educației, iar din perspectiva metodologică activității de asistență psihopedagogică și socială a cadrelor didactice, elevilor și părinților, proiectată la nivelul sistemului de învățământ. Din perspectiva conținutului, orientarea școlară și profesională reprezintă un subsistem al dimensiunii tehnologice a educației care vizează formarea dezvoltarea capacităților generale și specifice ale elevilor de aplicare a cunoștințelor științifice în diferite situații și contexte psihosociale (economice, culturale, politice, comunitare). Conținutul orientării școlare și profesionale trebuie să ofere argumentele cele mai puternice pentru a-i ajuta pe cei care ezită încă sau care au făcut o alegere greșită.

Tinerii sunt îndrumați spre alegerea unei anumite școli și profesii prin prezentarea - de lecții, - expuneri, dezbateri, -monografii școlare și profesionale, -pliante ale școlilor întreprinderilor, -filme, casete, - activități în laboratoare, etc. Pentru o bună orientare școlară și profesională trebuie implicate metode de cunoaștere a elevilor care pot fi: - date biografice, - observarea, - convorbirea, - chestionarul, - testele de aptitudini și, în final, realizarea unei fișe individuale numite „ Fișă de orientare școlară și profesională”.

ORIENTAREA ȘI CONSILIEREA PROFESIONALĂ A ELEVILOR LICEELOR TEHNOLOGICE

Prof. consilier școlar Moldoveanu Oana Alina

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Dolj – Cabinetul școlar de asistență psihopedagogică de la Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate Craiova

*Prof. înv. preșcolar Grangure Daniela
Gradinița cu P.P. „Casața Fermecată” Craiova*

În contextul mai amplu al ultraspecializărilor profesionale și cererii, pe piața muncii, a unor competențe tot mai complexe, în contextul unei mobilități accelerate profesionale și ocupaționale și a unei piețe a muncii concurențiale, dascălii trebuie să găsească răspuns la întrebări precum : sunt elevii pregătiți pentru inserția ocupatională și profesională? asigură școala și formarea inițială un profil de personalitate eficient?

Profesorul modern este conștient de faptul că reușita unei bune inserții sociale și profesionale depinde de măsura în care indivizii își compatibilizează resursele, aspirațiile, valorile și interesele cu oferta reală din domeniul educației, formării, integrării pe piața muncii.

Multiplicarea și expansiunea noilor mijloace de comunicare și a biotehnologiei au determinat numeroase inovații în educație : interactivitatea experiențelor de învățare, managementul informațiilor, interdisciplinaritatea, principiul diferențierii și personalizării învățării, stimularea plurisenzorială (multimodală). „Explozia” informațională a schimbat viața oamenilor, relațiile culturale, stilul de viață, impunând ca factor esențial al menținerii sănătății mintale și al activismului intelectual prelungirea perioadei de educație și formare. Spațiul european însuși promovează modelul „societății cognitive”, invitând oamenii să își gestioneze inteligent aptitudinile și disponibilitățile, să se autoeduce, să devină cetățeni activi.

Premisele oricărui demers educațional al profesorului modern este constituită de conștientizarea mobilității accelerate profesionale și ocupaționale și a necesității de a compatibiliza, a armoniza disponibilitățile intelective și aptitudinile elevilor cu cerințele unei piețe a muncii concurențiale.

Se cunoaște faptul că influența părinților și normele sociale, comunitare își pun amprenta asupra deciziilor de carieră. Normele sociale influențează idealurile de viață și stilul de viață, standardul de viață al tinerilor, care devin nevoiți să-și asume responsabilități noi și să întrevadă domenii profesionale noi, în plină ascensiune pe piața muncii. Beneficiind de competențe digitale și accesul la noile tehnologii de comunicare, tinerii sunt mai deschiși oportunităților multiple de instrucție-educație și specializare profesională, dispuși să experimenteze locuri de muncă variate, adaptându-se rapid unei piețe a muncii marcate de depreciere a unor profesii și mobilitate accentuată.

Din aceste considerente, apreciem că pentru elevii din învățământul preuniversitar, îndeosebi învățământul liceal tehnologic o deosebită importanță o capătă procesul de orientare și educație pentru carieră realizată într-o manieră transdisciplinară de consilierii școlari, profesorii de discipline tehnice și profesorii diriginți.

Dacă la nivel academic (educația instituționalizată, de tip școlar) învățarea este decontextualizată, bazată pe cunoștințe (ce se știe despre un lucru), la locul de muncă învățarea devine puternic contextualizată, bazată pe cunoștințe procedurale (a ști cum să faci un lucru), pe rezolvarea de probleme, încurajând colaborarea și munca în echipă.

Elevii ce se află în faze terminale ale procesului formativ din școală trebuie stimulați sau sprijiniți în mod sistematic să-și identifice posibilitățile reale, de perspectivă, situații favorabile, să cântărească alternative, să identifice consecințe, să simuleze decizii. Încă din clasele terminale, este necesar a familiariza tinerii cu activități de „bilanț al competențelor”, ca mijloc de evaluare a achizițiilor dobândite în școală. Acest proces este nu numai prilejul de cunoaștere a resurselor și aptitudinilor personale care-i pot justifica demersurile de a face noi proiecte cu privire la propria carieră, de a se pregăti suplimentar, de a valida printr-o procedură oficială de recunoaștere experiența și deprinderile avute sau de a demara o activitate de reconversie profesională, ci și un mod de evitare a șomajului prelungit sau a imposibilității unui loc de muncă potrivit aspirațiilor personale.

Scopul activităților de orientare și consiliere privind cariera este reprezentat de :

- a. înțelegerea ideii de alegere a carierei și a necesității ca munca să fie acceptată ca domeniu de sine stătător;
- b. conștientizarea de către elevi a importanței alegerii profesiei și a locului de muncă în contextul mai larg al inserției socio-profesionale și obținerea succesului în viață;
- c. reducerea insecurității opțiunilor individuale ale tinerilor absolvenți, insecuritate cauzată de accelerarea modificărilor/dinamicii pieței muncii.

Numeroși profesori sunt deschiși procesului de orientare școlară și profesională, învățând elevii să elaboreze scrisori de intenție, să simuleze prezentarea la un interviu de angajare, să viziteze și să experimenteze locuri de muncă, să completeze și aplice CV-uri direct firmelor și platformelor de intermediere a locurilor de muncă, să realizeze „bilanțul competențelor”, atestarea competențelor dobândite în școală în procesul muncii. - scurtând astfel timpul și distanțele până la posturile de muncă vizate, stagiile de formare profesională și angajare.

Modalități specifice prin care elevii își pot contura reprezentări și expectanțe personale realiste cu privire la viitoarea carieră, caracteristicile domeniului profesional ales și șansele de inserție pe piața muncii și se pot contracara efectele unei practici educative care în trecut valorificau excesiv cunoștințele și nu abilitățile și performanțele reale ale elevilor:

- în cadrul practicii de specialitate, antrenarea elevilor în contactul nemijlocit cu lumea ocupațiilor și profesiilor
- activități de informare
- proiecte educative cu impact deosebit pentru elevi
- simulări de comportamente și atitudini, dezbateri despre stilul modern de viață
- studii de caz, problematizarea
- elaborarea de portofolii personale

- investigarea resurselor motivaționale, aplicarea unor instrumente psihopedagogice de estimare a potențialului personal
- schimburi de experiență
- parteneriate școlare
- intensificarea participării elevilor în diverse activități cu Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă

Obiective ale acestui tip particular de învățare și educație – educația privind cariera :

- conturarea unei imagini pozitive despre sine, cunoașterea și evaluarea realistă a aptitudinilor și competențelor proprii;
- creșterea motivației cu privire la oportunitățile educaționale, de formare și profesionale;
- îmbogățirea reprezentărilor cu privire la muncă (sarcini, atribuții și responsabilități) și lumea profesiilor;
- sintetizarea și aplicarea în contexte variate a informațiilor de care dispun elevii cu privire la lumea profesiilor, domenii profesionale, COR;
- explorarea și managementul informației (surse clasice și electronice de informare) despre piața muncii cerere și oferta situații și context actual și de perspectivă;
- formarea abilității decizionale și simularea de decizii;
- îmbunătățirea unor competențe și abilități de căutare activă a unui loc de muncă - asimilarea unor tehnici și instrumente minimale;
- îmbunătățirea lucrului în rețea, modificarea percepțiilor și judecăților de valoare.

Avantajele desfășurării unor seturi de activități de informare, consiliere și orientarea carierei sunt : scurtarea duratei șomajului, sporirea angajabilității acestor persoane, stimularea independenței de decizie, sporirea calității resurselor umane.

Vorbind de o uriașă piață a muncii, profesorii inițiază tinerii să parcurgă rapid informații situate în web-site-uri pe Internet, publicații specializate în oferte de lucru, anunțuri și chiar sfaturi pentru demararea unor inițiative personale în domeniul serviciilor sau economice, oferte de educație și formare profesională continuă și instituții publice sau private ce oferă servicii gratuite sau contra cost de informare-formare-orientare pentru toate categoriile de clienți și nevoi, intermedierea și plasarea forței de muncă, cursuri de re-conversie profesională.

Piața” consilierii carierei cuprinde oferta reprezentată de ghiduri, informații situate în web-site-uri pe Internet, broșuri, cărți, pliante, postere, anunțuri din ziare ce oferă informații cu privire la locuri de muncă, sfaturi pentru demararea unor inițiative personale în domeniul serviciilor sau economice, oferte de educație și formare profesională continuă și instituții publice sau private ce oferă servicii gratuite sau contra cost de informare formare orientare.

Un beneficiu real al activităților complexe de informare-consiliere-orientare privind cariera tinerilor devine astfel simularea de decizii alternative, succesive în timp și care pot fi optimizate, înlocuind vechea paradigmă a unei singure decizii privind cariera. Dascălul modern trebuie să înțeleagă, mai întâi de toate, faptul că alegerile cu privire la carieră implică individul profund și sub multiple aspecte - în plan psiho-afectiv, atitudinal, volitiv și motivațional - personalitatea sa în ansamblu.¹

Bibliografie:

1. ISE, Programul de Informare și Consiliere privind Cariera (2000) - *Profiluri ocupaționale*.
2. Langdon, Ken – *Cele mai reușite 100 de idei pentru carieră*, Buc., Ed. Meteor Press, 2000
3. Paloș, R., Sava A., Ungureanu D. – *Educația adulților. Baze teoretice și repere practice*, Iași, Ed. Polirom, Colecția Collegium, 2002
4. Ulrich, Cătălina – *Postmodernism și educație*, Buc., E.D.P., 2007

¹ Paloș, R., Sava A., Ungureanu D., – Educația adulților. Baze teoretice și repere practice, Iași, Ed. Polirom, Colecția Collegium, p. 22

CONSILIEREA ȘCOLARĂ ȘI INTEGRAREA SOCIOPROFESIONALĂ

Prof. Basarab Constantin
Școala Gimnazială "Traian" Craiova

Rezumat: Problema consilierii școlare este una considerată de importanță majoră în țările dezvoltate, preocupate de dezvoltarea tinerei generații. În această etapă istorică, în care rolul școlii este contestat – consilierea educațională pare a fi răspunsul pentru multe dileme. Unii experți consideră că soluția crizei școlii ar sta într-o abordare proactivă a posibilelor probleme cu care actualii elevi, viitorii absolvenți, se pot confrunta peste câțiva ani. Sociologi, antropologi, istorici, analiști economici, asistenți sociali – sunt chemați să facă echipă cu specialiștii în consiliere școlară. Elevul va fi beneficiarul unor programe echilibrate, de prevenire și de intervenție a consilierilor școlari.

Cuvinte cheie: consilierea educațională, consiliere educațională, orientare școlară, consilier de orientare școlară și profesională.

În literatura de specialitate, dar chiar și în documentele oficiale internaționale referitoare la acreditarea consilierilor școlari, apar o serie de termeni specifici, care sunt utilizați pentru a desemna aceeași realitate: consiliere școlară, consiliere educațională, orientare școlară, consilier de orientare școlară și profesională.

CLARIFICĂRI CONCEPTUALE

Asociația Britanică de Consiliere: dă următoarea accepție termenului **consiliere**: "vorbim de o relație de consiliere atunci când o persoană (consilierul) este de acord în mod explicit să ofere timp, atenție și respect altei persoane (client). Scopul consilierii este de a oferi clientului șansa de a explora, de a descoperi și de a clarifica modalitățile optime de a-și trăi propria viață, de a avea o existență fericită". Inițial, domeniul consilierii a fost identificat în mod eronat cu cel al psihoterapiei, pentru ca mai apoi sferile celor două activități să se delimiteze net din punct de vedere teoretic. Între cei doi termeni există diferențe semnificative: **consilierea** este o acțiune proactivă, în timp ce psihoterapia este intervenția postfactum (de remediere, de terapie).

În momentul actual, s-a conturat clar o serie de tipuri majore de consiliere psihosocială, în funcție de situație și de scopuri: consilierea individuală (tradițională), de grup, de familie, vocațională, consilierea multiculturală (*cross-cultural counseling*: în comunitățile multiculturale, pentru minorități etc) și consilierea educațională (care capătă nuanțe diferite în funcție de nivelul de școlaritate la care se raportează – școala primară, secundară, liceală sau superioară).

Orientarea (*guidance*) a fost termenul folosit pe scară largă în prima parte a secolului XX, ca desemnând totalitatea activităților pe care un consilier școlar le putea desfășura. La mijlocul secolului, în unele țări precum: Franța, Anglia, Olanda termenul preferat pentru acest specialist era *consilier de orientare* (*guidance counselor*).

Orientarea școlară și profesională reprezintă ansamblul acțiunilor opționale și consultative realizate prin modalități pedagogice, generale și speciale, subordonate, din punctul de vedere al conținutului, dimensiunii tehnologice/aplicative a educației, iar din perspectiva metodologică activității de asistență psihopedagogică și socială a cadrelor didactice, elevilor și părinților, proiectată la nivelul sistemului de învățământ, în vederea unor opțiuni corecte școlare și profesionale.

Pe lângă rolurile generale ale unui consilier (consiliere individuală, consiliere de grup, training, consultanță și dezvoltare organizațională), consilierul școlar mai este pregătit să desfășoare activități de evaluare, asistență în carieră, plasament, prevenire a problemelor de dezvoltare.

Bibliografie:

1. Băban Adriana, *Consiliere educațională*, Ghid metodologic, Imprimeria „Ardealul”, Cluj-Napoca, 2001.
2. Tomșa, Gheorghe, *Consilierea și orientarea în școală*, Casa de Editura și Presa Viața Românească, București, 1999.

3. Tomsa Gheorghe, *Orientarea și dezvoltarea carierei la elevi*, Casa de Editura și Presă Viața Românească, București, 1999.
4. Zăpârțan Marioara, *Eficiența cunoașterii factorilor de personalitate în orientarea școlară și profesională a elevilor*, Editura Dacia, Cluj, 1990.
5. x x x, Institutul de Științe ale Educației, Centrul Național de Resurse pentru Orientarea Profesională, *Consilierea carierei adulților*, Editura Afir, București, 2003.

CONSILIERUL VOCAȚIONAL – DESCRIERE, STATUT, ROL

*Prof. înv. Primar Chita Carmen Mariana
Liceul Teoretic "Tudor Arghezi" Craiova*

Conform standardului ocupațional, **consilierul vocațional** este definit drept specialistul care oferă servicii sociale de evaluare vocațională, orientare profesională și susținere motivațională în vederea dezvoltării autonomiei personale.

Consilierea vocațională reprezintă un proces de lungă durată, continuu, pe parcursul caruia evaluarea vocațională, orientarea profesională, identificarea unui loc de muncă, angajarea, susținerea postangajare constituie etape cadru în dezvoltarea deprinderilor de viață independentă.

Munca este considerată a fi un efort sau o activitate desfășurată cu scopul creării unui produs valoros în cadrul unui orar de lucru sau în timpul liber.

Poziția profesională face referire la o serie de responsabilități repartizate unui individ. **Ocupația** este un grup de mai multe servicii similare în mai multe sfere profesionale.

Cariera reprezintă o secvență de poziții profesionale ocupate de o persoană. Sub aspect sociologic, cariera reprezintă o succesiune de **roluri** jucate de o persoană de-a lungul vieții. **Rolul** este o poziție adoptată temporar, legată de o funcționalitate anume a ființei umane.

Consilierea profesională este consilierea legată de luarea deciziei pentru urmarea unei anume profesii iar **orientarea profesională** este un sistem de măsuri și acțiuni educaționale întreprinse de factori responsabili în vederea sprijinirii persoanei pentru alegerea unei profesii.

Orientarea carierei constă în activități și programe prin care indivizii sunt ajutați în asimilarea și integrarea cunoștințelor.

Consilierea carierei este o formă de asistență continuă acordată individului în procesul de adaptare la mediul schimbător al muncii.

ACTIVITATEA DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE ÎN VEDEREA OBTINERII UNUI LOC DE MUNCĂ LA ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

*Prof. Cremeneanu Lorena Luiza
Școala Gimnazială Specială „Sf. Vasile” Craiova*

Activitatea de consiliere în carieră are un rol deosebit în societatea umană, iar țările dezvoltate din punct de vedere economic, cu un nivel de trai crescut i-au acordat importanța cuvenită, elaborând o legislație care să ajute la desfășurare și dezvoltarea acesteia. Elevii, tinerii, adulții trebuie formați astfel încât să poată lua decizii optime legate de viața lor. În acest sens, atenția acestora și, implicit, a profesorilor trebuie să se îndrepte spre crearea unor circumstanțe în cadrul cărora fiecare consiliat să aibă libertatea luării unor hotărâri pe care să le ducă la bun sfârșit și, în același timp, să-și asume consecințele ce decurg din el.

Elevii cu cerințe educative speciale au nevoie de o mai mare susținere din partea profesorilor de la clasă, a psihologilor și a părinților în luarea unei decizii pentru carieră.

O societate care tinde să se dezvolte armonios trebuie să ia în considerare și să susțină activitatea de orientare a carierei, ținând cont de necesitatea acesteia, oferind tuturor posibilitatea de a primi servicii gratuite, consolidând baza de pregătire profesională a celor care lucrează în acest domeniu, oferind

posibilități de creare a unei baze materiale fără de care activitatea nu se poate desfășura în condiții optime.

Carierea acoperă și identifică diferite roluri în care elevul cu cerințe educative speciale interacționează în familie, școală și societate și suita de etape prin care poate trece în viață: căsătorie, pensionare; toate acestea considerate ca un tot unitar, indivizibil. În această accepțiune, orice persoană are o carieră și nu doar cei care exercită cu succes o anumită profesie (Mihai Jigău, 2001, Consilierea carierei, pg.10).

Dezvoltarea carierei semnifică toate aspectele vieții umane aflate în devenire și cu o dinamică specifică în diferite planuri (Gysbers, 1994), adică:

- autocunoașterea și formarea deprinderilor de relaționare interpersonală,
- educația și formarea profesională inițială,
- asumarea de diferite roluri în viață,
- modul de integrare, trăire și planificare a diferitelor evenimente ale vieții.

Aceste direcții ale dezvoltării particularizate în context școlar semnifică:

- comportarea responsabilă în familie, școală, societate;
- efectuarea de alegeri școlar-profesionale raționale, justificate, motivate;
- utilizarea deplină a oportunităților oferite de școală și comunitate pentru integrarea personală

socio-profesională;

- înțelegerea și respectul altora și a sinelui;
- ameliorarea continuă a comunicării cu ceilalți.

Consilierea și orientarea școlară și profesională aspiră să-l facă pe elev coparticipant la propriul destin (prin informare, educare, autoformare, autoorientare), dacă nu în mod integral chiar autorul acestui demers de alegere și dezvoltare a carierei.

Consilierea și orientarea școlară și profesională tinde să rezolve, simultan, două aspecte extrem de importante în prezent:

- asigurarea echității sociale prin democratizarea permanentă a accesului la educație și formarea profesională,
- ameliorarea continuă a bunei utilizări a resurselor umane de care dispune societatea.

Educația pentru carieră include, adesea, și subiecte care nu sunt, aparent, direct legate de exercitarea unei profesii, precum : viața de familie, petrecerea timpului liber, creșterea și educarea copiilor, economie familială, chestiuni legate de valori și calitatea vieții, modul de a face față situațiilor dramatice din viață: deces, divorț, cataclisme naturale, șomaj.

Îndrumarea unui elev spre o anumită categorie de muncă determină apropierea acestuia de anumite categorii sociale și, indirect, îndepărtarea de altele. În acest context, orientarea școlară constituie, funcțional, premise orientării profesionale.

Orientarea profesională încearcă stabilirea unui echilibru adecvat între profesiune, considerată în ansamblul său și personalitatea privită în totalitatea sa. Această preocupare accentuează caracterul uman al orientării profesionale în țara noastră în raport cu aceea exercitată în perioada antebelică, când aptitudinile erau cu preponderență factorul care decidea alegerea. Astăzi problema aptitudinilor trece pe un loc secund, pe primul situându-se personalitatea văzută în ansamblul său, prin dominantele ei specifice.

În procesul de modelare a aptitudinilor în funcție de cerințele sociale, care începe din copilărie și se continuă chiar după terminarea studiilor, orientarea vocațională are în atenție îndrumarea către o meserie sau alta, reorientarea celor care practică deja o anumită profesie, remodelarea potențialului uman și chiar recuperarea resurselor umane. La ora actuală consilierea și orientarea vocațională este considerată ca fiind a treia forță în educație alături de școală și administrația școlii, fiind prezentată ca o dezvoltare a carierei, de trecere de la o poziție la alta în cadrul aceleiași meserii sau dintr-un domeniu de activitate la altul cu secvențe și sarcini specifice.

În sens larg vocația este ansamblul înclinațiilor, aptitudinilor, intereselor, atitudinilor structurate în jurul unui nucleu comun de preocupări de natură profesională.

În perioada 12-18 ani se consideră că personalitatea puberului și adolescentului își cristalizează orientarea vocațională.

Pasiunile elevilor pentru un anumit tip de activitate sau altul definesc formarea vocației profesionale. Aceste pasiuni nu se dezvoltă pe un teren gol, ele au o relație de puternică interdependență cu

capacitățile specifice formate și au un rol decizional în alegerea meseriei sau profesiei.

Activitatea de orientare școlară și profesională în anumite limite ce țin de latura informativă, de furnizarea de date și sfaturi practice cu finalitate imediată pot fi preluate și dezvoltate și de ceilalți profesori din școală, sarcină care nu trebuie să fie în totalitate atribuită profesorilor consilieri.

Bibliografie:

1. Jigău, Mihai. *Consilierea carierei*. București, Editura Sigma. 2001.
2. Salade, Dumitru; Drăgan, Ion, *Orientare școlară și profesională. Compendiu*. București, Editura Paco, 1998.
3. *CENTRUL de orientare școlară și profesională. Manual de înființare și operare*. București, Fiman, Editura Expert, 1997

ORIENTAREA ÎN CARIERĂ

*Prof. Înv. primar Dragomir Ionela-Claudia
Școala Gimnazială "Traian" Craiova*

"Școala nu poate să nu se implice în ghidarea carierei discipolilor. În caz contrar, ea, ca instituție ce are menirea de a pregăti omul pentru viață, își neagă sensul său".

(Otilia Dandara)

Misiunea sistemului educațional poate fi văzută ca atingerea standardelor calitative ale educației prin realizarea procesului de ghidare și consiliere în carieră a elevilor din învățământul preuniversitar, orientat spre susținerea persoanei în identificarea modalităților eficiente de autorealizare prin profesie.

Școala este văzută, în primul rând, ca o instituție de formare a tinerilor pentru inserția lor cât mai rapidă și eficientă în viața socio-economică a țării. Această misiune a școlii poate fi realizată doar prin implementarea unui proces sistemic și sistematic de orientare a copiilor pentru proiectarea propriului traseu de viață.

Consilierea și orientarea școlară și profesională, ca fenomen social, și-a reliefat importanța la începutul secolului XX, cu prilejul modificării semnificative atât a raportului între cererea și oferta de locuri de muncă, dezvoltării industriale, cât și a sporirii nivelului competențelor cerute de utilizarea noilor tehnologii.

Activitatea de consiliere în carieră are un rol deosebit în societatea umană, iar țările dezvoltate din punct de vedere economic, cu un nivel de trai crescut i-au acordat importanța cuvenită, elaborând o legislație care să ajute la desfășurare și dezvoltarea acesteia. Consilierea reprezintă inima unui program de orientare a carierei; semnificația acestui fapt este nu numai de natură psihologică, ci și educațională (pedagogică). Elevii, tinerii, adulții trebuie formați astfel încât să poată lua decizii optime legate de viața lor. În acest sens, atenția acestora și, implicit, a educatorilor trebuie să se îndrepte spre crearea unor circumstanțe în cadrul cărora fiecare consiliat să aibă libertatea luării unor hotărâri pe care să le ducă la bun sfârșit și, în același timp, să-și asume consecințele ce decurg din el.

O societate care tinde să se dezvolte armonios trebuie să ia în considerare și să susțină activitatea de orientare a carierei, ținând cont de necesitatea acesteia, oferind tuturor posibilitatea de a primi servicii gratuite, consolidând baza de pregătire profesională a celor care lucrează în acest domeniu, oferind posibilități de creare a unei baze materiale fără de care activitatea nu se poate desfășura în condiții optime.

Cariera acoperă și identifică diferite roluri în care individul este implicat : elev, angajat, membru al comunității, părinte etc., modul în care acționează în familie, școală și societate și suita de etape prin care poate trece în viață: căsătorie, pensionare; toate acestea considerate ca un tot unitar, indivizibil. În această accepțiune, orice persoană are o carieră și nu doar cei care exercită cu succes o anumită profesie (Mihai Jigău, 2001, Consilierea carierei, pg.10).

Dezvoltarea carierei semnifică toate aspectele vieții umane aflate în devenire și cu o dinamică specifică în diferite planuri (Gysbers, 1994), adică:

- autocunoașterea și formarea deprinderilor de relaționare interpersonală,
- educația și formarea profesională inițială,
- asumarea de diferite roluri în viață,
- modul de integrare, trăire și planificare a diferitelor evenimente ale vieții.

Aceste direcții ale dezvoltării particularizate în context școlar semnifică:

- comportarea responsabilă în familie, școală, societate,
- efectuarea de alegeri școlar-profesionale raționale, justificate, motivate,
- utilizarea deplină a oportunităților oferite de școală și comunitate pentru integrarea personală socio-profesională,
- înțelegerea și respectul altora și a sinelui,
- ameliorarea continuă a comunicării cu ceilalți.

Actul consilierii și orientării școlare și profesionale a avut din totdeauna ca obiectiv „persoanelor ca obiectiv cu slujbelor” în cadrul unui model liberal al economiei de piață, simultan cu luarea în considerare a indivizilor cu competențele, abilitățile și concepțiile lor despre sine și muncă (Super, 1987), cu toată diversitatea psihologică individuală, diferită în funcție de structurile și ierarhia socială în care trăiesc și cu modul particular de interpretare a lumii prin prisma imaginilor, informațiilor, mesajelor care le sunt oferite și interpretate de persoane și instituții care au autoritatea socială să o facă : școala, instituții ale administrației publice, organizații, partide, etc.

Consilierea și orientarea școlară și profesională aspiră să-l facă pe elev coparticipant la propriul destin (prin informare, educare, autoformare, autoorientare), dacă nu în mod integral chiar autorul acestui demers de alegere și dezvoltare a carierei.

Consilierea și orientarea școlară și profesională tinde să rezolve, simultan, două aspecte extrem de importante în prezent:

- asigurarea echității sociale prin democratizarea permanentă a accesului la educație și formarea profesională,
- ameliorarea continuă a bunei utilizări a resurselor umane de care dispune societatea.

Educația pentru carieră include, adesea, și subiecte care nu sunt, aparent, direct legate de exercitarea unei profesii, precum : viața de familie, petrecerea timpului liber, creșterea și educarea copiilor, economie familială, chestiuni legate de valori și calitatea vieții, modul de a face față situațiilor dramatice din viață : deces, divorț, cataclisme naturale, șomaj.

Consilierea este și o formă de socializare și / sau învățare socială prin faptul că oferă indivizilor noi experiențe și informații prin care aceștia pot să-și contureze mai bine și să-și dezvolte identitatea și imaginea de sine, să se integreze cu succes și într-un mod care să le aducă satisfacții sau să le faciliteze depășirea anumitor contexte critice ale vieții.

Serviciile de consiliere și orientare profesională aduc multiple beneficii în plan școlar și social, precum: creșterea motivației școlare, reducerea absenteismului și abandonului școlar, creșterea performanțelor școlare, a rezultatelor la examenele naționale, a gradului de adaptare școlară și de integrare socio-profesională.

Bibliografie:

- 1.Jigău, Mihai, Consilierea carierei. Editura Sigma. București, 2001.
- 2.Marcu A., Dumitrescu C., Orientare și consiliere pentru carieră în politicile pentru tineret, Oradea 2006.
3. forum.portal.edu.ro/index.php?act=Attach&type=post&id=1186670

FACTORII CONSILIERII ȘI ORIENTĂRII

Prof. consilier școlar Cocoș Elena
C.J.R.A.E Dolj

Rezumat: Consilierea educațională, așa cum ni se înfățișează ea astăzi, este un fenomen social, mai mult decât o profesiune oarecare. Este probabil una dintre foarte puținele “meserii” care presupune un efort interdisciplinar și o viziune de ansamblu asupra persoanei copilului, elevul de astăzi, adultul și specialistul de mâine.

Principalii factori implicați și cu responsabilități în consiliere și orientare școlară și profesională sunt: școala, familia, unitățile economice, mass-media, alte instituții specializate. Cei doi agenți implicați direct în procesul de consiliere sunt cei doi factori umani: consilierul – ca specialist, și, respectiv, „clientul” – elevul, studentul, părinți.

Cuvinte cheie: școala, familia, unitățile economice, mass-media, alte instituții specializate.

Activitățile consilierului școlar vizează în special sprijinirea procesului de adaptare și integrare a elevilor în comunitatea școlară și locală, proiectarea pedagogică adecvată a activității didactice și educative, dar și elaborarea de programe de formare diferențiată.

Școala joacă un rol esențial atât prin structurile sale, ciclurile și tipurile de programe, cât și prin diversitatea obiectelor de învățământ, a ariilor curriculare, a acțiunilor specifice de orientare școlară și profesională (ore de dirigiență, activitatea consilierilor și psihopedagogilor).

Familia exercită o influență puternică asupra opțiunilor școlare și profesionale atât prin transferul unor modele ale părinților către urmași, cât și prin proiecția unor ambiții, neîmpliniri către aceștia.

Unitățile economice, prin parteneriatul cu instituțiile de formare a forței de muncă, devin un factor important în determinarea unor opțiuni profesionale atât prin propaganda pe care o fac produselor și producătorilor, cât și prin întâlniri ale elevilor cu specialiști, sponsorizări, burse oferite celor mai buni elevi sau studenți.

Mass-media, prin programele sale educative, prin prezentarea diverselor tipuri de școli și specializări etc., se înscrie în ansamblul factorilor implicați în orientarea școlară și profesională.

Instituțiile specializate cuprind: cabinetele și laboratoarele de orientare școlară și profesională, Institutul de Științe ale Educației, organizațiile de tineret – prin programele „Infotin”, direcții ale muncii și solidarității sociale, iar pe plan internațional – Asociația Internațională de Orientare Școlară și Profesională (Geneva).

Se impun câteva remarci în legătură cu *statutul consilierului școlar din România*.

În anul 1995 apare *Legea Învățământului*, care reglementează și înființarea *centrelor de asistență psihopedagogică a elevilor, profesorilor și părinților*, care funcționează în fiecare județ și în București. Statutul consilierului școlar este reconsiderat și prin *Regulamentul de organizare și de funcționare a centrului de asistență psihopedagogică și a cabinetelor interșcolare de asistență psihopedagogică*, elaborat în anul 1998.

În acord cu documentele legale amintite mai sus, consilierul școlar român este un cadru didactic (profesor-consilier), care a absolvit studii univesitare de Pedagogie, Psihologie, Sociologie și care îmbină activitățile de asistență psihopedagogică cu un sfert de normă de predare și care își poate desfășura activitatea în centrele de asistență psihopedagogică județene (și cel al municipiului București), în cabinetele interșcolare de orientare a carierei (câte 4-6 în fiecare județ), în cabinetele școlare de consiliere.

În activitățile curente ale consilierului școlar sunt incluse aspecte ale *informării de specialitate* (în domeniile teoriilor educației, curriculum, didactică, psihologie și metode de cunoaștere psihologică a elevilor, managementul și sociologia educației), *consultare* și *examinare de specialitate, perfecționare, cercetare pedagogică, orientare școlară și profesională* cu implicarea factorilor responsabili – școala, familia, comunitatea.

OBIECTIVE ȘI FUNCȚII ESENȚIALE ALE CONSILIERII

Scopul fundamental al consilierii educaționale este asigurarea unei funcționări optime a individului sau grupului, scop care se poate atinge prin împlinirea obiectivelor consilierii: promovarea sănătății și a stării de bine; dezvoltare personală; prevenție.

Consilierea în vederea unei corecte orientări școlare și profesionale are *obiective și funcții specializate* bine definite:

- cunoaștea și autocunoașterea personalității elevilor, în vederea corelației cât mai eficiente între posibilități-aspirații și cerințe socioprofesionale; stimularea elevilor capabili de performanțe superioare să opteze pentru domenii profesionale în concordanță cu aptitudinile speciale de care dispun etc.;
- educarea elevilor în vederea unor opțiuni școlare și profesionale corecte și realiste; facilitarea percepției categoriilor socioprofesionale și de apreciere a situațiilor reale de muncă, de respect pentru fiecare domeniu de activitate;
- îndrumarea și consilierea elevilor în scopul planificării propriilor studii în raport de viitoarele proiecte profesionale și de carieră; sprijinirea elevilor în prefigurarea proiectivă a devenirii;
- informarea școlară și profesională, ce vizează cunoașterea unor informații corecte și suficiente despre profesie și domenii profesionale, cunoașterea realităților economice și sociale, precum și a riscurilor și avantajelor profesionale; informarea părinților cu privire la posibilitățile de formare ale elevilor, precum și cu dinamica obiectivă a rutelor școlare și profesionale;
- corectarea opțiunilor formulate eronat, reorientarea prin consiliere;
- consilierea elevilor, profesorilor și părinților are în vedere elemente de examinare psihologică și psihosocială a elevilor în general, și a elevilor-problemă în special, aspecte ale adaptării acestora la mediul școlar, familial și informal, prevenirea și rezolvarea cazurilor de eșec și abandon școlar, orientarea școlară și profesională a elevilor, adaptarea în școală-familie-comunitate;
- proiectarea măsurilor specifice pentru optimizarea activităților educative;
- sprijinirea activităților de perfecționare și de cercetare pedagogică organizate zonal de instituțiile de specialitate;
- elaborarea materialelor necesare administratorilor școlari pentru optimizarea activităților manageriale educaționale, desfășurate la nivel teritorial și local.

În ceea ce privește consilierea și orientarea persoanelor cu cerințe educative speciale, în România domeniul nu este pe deplin conturat, până în acest moment nici o instituție de învățământ superior neavând un program adecvat de pregătire a unui asemenea tip de specialist. Practic, în aceste momente, specialiștii în domeniul Psihopedagogiei speciale sunt abilitați să ofere servicii de consiliere persoanelor cu handicap intelectual sau motor, cu probleme de auz sau de vedere, de comunicare, de comportament, de învățare. O categorie specială o reprezintă copiii supradotați – pentru care, în câteva zone ale țării, au fost puse la punct programe educative de excepție, care înglobează și asistență de tip consiliere și orientare.

Bibliografie:

1. Băban Adriana, *Consiliere educațională*, Ghid metodologic, Imprimeria „Ardealul”, Cluj-Napoca, 2001.
2. Baker Stanley, *School counseling for the twenty-first century, second edition*, Prentice Hall Publication, NY, 1996.
3. Ghica Vasile, *Ghid de consiliere și orientare școlară*, Editura Polirom, Iași, 1998.
4. Schmidt John, *Counseling in schools, Essential Services and Comprehensive Programs, second edition*, Allyn and Bacon Publishing Company, Massachusetts, 1996.

MANAGEMENTUL CARIEREI

*Prof. Lakotoș Ilie Ionuț
Școala Gimnazială Comuna Pietrari-Vâlcea*

Preocupările față de problematica alegerii și dezvoltării carierei au apărut cu mult timp în urmă, sub forma orientării și reorientării profesionale, atât la noi în țară, cât mai ales în străinătate. O atenție deosebită s-a acordat orientării profesionale la vârste școlare mici, pornindu-se de la ideea că alegerea profesiei este o decizie importantă, cu un caracter în mare parte irevocabil. Profesia, odată aleasă, este greu de schimbat deoarece schimbarea acesteia implică pierdere de timp și energie. Din punct de vedere social, abandonarea unei meserii pentru care s-au investit bani și energie în vederea pregătirii înseamnă pierdere atât pentru individ, cât și pentru societate.

Preocupările s-au intensificat din ce în ce mai mult în ceea ce privește această activitate, mai ales față de tineri. Premisa, logică de altfel, de la care s-a pornit în aceste preocupări, este aceea că, folosind o metaforă, mai frumos și mai ușor se dezvoltă un copac dacă îl îngrijești de mic decât dacă îl formezi și modelezi după ce crengile i-au crescut dezordonat și neharmonios. La noi în țară, preocupările actuale în această privință sunt de a îngriji "copacii" după ce au fost deja invadați de insecte sau când unele ramuri deja au crescut strâmb în încercarea de a găsi o altă cale spre a ajunge la soare.

Orientarea profesională și dezvoltarea carierei au fost privite mai mult la nivel individual, cel organizational fiind doar implicit. Indiferent care este tendința momentului de a denumi un concept, realitatea este aceeași. Ori că se numește orientare și consiliere profesională, ori că se numește dezvoltarea și consilierea carierei, dorințele, aspirațiile și motivațiile individuale nu pot fi ignorate, iar cerințele societății sau organizației nu pot dispărea, chiar dacă ele sunt diferite; diferă numai condițiile de realizare. Referindu-ne la metafora anterioară, copacul dorește să crească oricum, întotdeauna el va tinde să caute soarele, indiferent de cum este îngrijit. Din cealaltă perspectivă, contează ceea ce dorești de la copac - mere padurete sau mere roșii.

Dacă în momentul actual țările occidentale utilizează din plin, redescoperind termenul de carieră, țările europene, în special Franța, au rămas la terminologia de orientare și formare profesională. Există și în momentul actual suficiente burse de studii, cu scop de formare continuă, care au ca obiectiv formarea și orientarea profesională (ex. Programul de formare profesională Leonardo da Vinci). Indiferent de nivelul de studii sau de statutul profesional, preocuparea pentru activitatea profesională desfasurată o are orice persoană. Dorința de dezvoltare, orizontală sau verticală, este general umană. Aspirațiile omului sunt spre evoluție și nu spre involuție.

Redescoperirea conceptelor de consiliere profesională și dezvoltare a carierei, din perspectiva managementului resurselor umane, constituie o abordare modernistă a problematicii, venită mai ales din necesitatea de a avea un limbaj comun și aceleași preocupări cu practicienii din țările occidentale. Aspirațiile de integrare și colaborare cu specialiștii din celelalte țări, cu rezultate economice evidente, conduc la întrepătrunderea științelor și a termenilor de specialitate, nu în sensul creșterii ambiguității și confuziei, ci al interdisciplinarității și necesității de pregătire complementară profesională.

Toate definițiile din manuale și dicționare, indiferent că se referă la orientarea profesională la nivel școlar sau la cariera profesională, inclusiv a adulților, fac referire prin conținutul lor la aspecte psihologice ce tin de aptitudini, aspirații, motivații individuale, corelate cu cerințele sistemului în care individul își desfășoară activitatea. Aspectul important este cel al percepției individuale față de propria carieră, corelat cu aptitudinile personale și posibilitățile de realizare. Aici intervine realismul persoanei în aprecierea propriei situații pe care consilierul o poate obiectiva, precum și nivelul de aspirație și motivația individuală.

În managementul resurselor umane, în sens tradițional, cariera profesională înseamnă o succesiune de etape în urma cărora individul ajunge într-o funcție importantă, cu recunoaștere socială și bine plătită (cariera didactică, militară, medicală etc.). Luând în considerare și aspectele psihosociale implicate în cariera profesională, din necesitatea de a acorda importanță și protecție individului, specialiștii străini din domeniul resurselor umane au ajuns la concluzia că acest concept are mai multe sensuri, sensuri care constituie de fapt modalități diferite de percepție individuală a carierei. Astfel, se delimitează mai multe "înțelegeri" ale

carierii: avansare, profesie, succesiune de posturi de-a lungul vieții, serie de roluri de-a lungul vieții legate de experiența, percepere individuală a succesiunii de atitudini și comportamente (cariera subiectivă), cadrul dinamic în care o persoană își percepe viața în întregul ei. Se face distincția între cariera obiectivă (care include dezvoltarea personalului și implică promovare, specializare, motivare, planificare a resurselor umane etc.) și cariera subiectivă (care are în vedere percepția de sine și rolul profesiei în viața fiecărui individ). Apreciem că nu ar trebui să existe această diferențiere decât din motive științifice și/sau pedagogice, deoarece realitatea nu face distincție între social și individual. Singura deosebire este aceea a perspectivei din care se abordează problematica - a individului sau a organizației.

În anul 1995, V. Lefter și A. Manolescu afirmă că "o lucrare ce-și propune să abordeze un anumit domeniu al managementului este, indiscutabil, un act de curaj. Această afirmație are în vedere atât sensurile multiple ce sunt atribuite managementului, cât și complexitatea deosebită a problematicii sale". Lucrarea la care facem referire este una dintre primele, dacă nu chiar prima, care apare la noi în țară având în titlu sintagma "managementul resurselor umane". Aproape la zece ani de la apariția acestei lucrări, volumul publicațiilor din domeniu poate să fie dublu. Problema care se pune este în ce măsură această activitate este percepută corect și desfășurată într-un mod uzual, obișnuit, atât de către angajați, cât și de către angajatori. Fără îndoială că din acea perioadă și până în momentul actual există o evoluție, așa cum fără nici un fel de dubiu există companii care realizează această activitate ca pe ceva normal, obișnuit. Cu siguranță există manageri profesioniști, însă numărul acestora poate să constituie o treime din posibilul existent. Problema care se pune este de flexibilitate și adaptare la schimbare, nu în sens de modernism, ci de deschidere și receptivitate la nou.

Pentru a defini cariera trebuie să avem în vedere:

- contribuția individului la dezvoltarea propriei cariere;
- contribuția organizațiilor în care evoluează;
- contextele pe care le intersectează;
- calitatea legislației specifice și maniera de aplicare a acesteia.

Cariera este o succesiune de activități și poziții profesionale pe care o persoană le atinge, ca și atitudinile, cunoștințele și componentele asociate, care se dezvoltă de-a lungul timpului. Sunt trei elemente importante pentru a înțelege ce este aceea o carieră:

A. Cariera este un proces dinamic în timp, care are două dimensiuni:

- *Cariera externă* – succesiunea obiectivă de poziții pe care individul le parcurge în timp
- *Cariera internă* – interpretarea pe care o dă individul experiențelor obiective prin prisma subiectivității sale

B. Cariera presupune interacțiunea între factorii organizaționali și cei individuali.

Percepția

postului ca și poziția adoptată de către individ, depind de compatibilitatea între ceea ce concepe individul potrivit pentru sine (aptitudini, nevoi, preferințe), și ceea ce reprezintă postul de fapt (constrângeri, oportunități, obligații).

C. Cariera oferă o identitate ocupațională; profesia, poziția ocupată, organizația în care lucrează fac parte din identitatea individului.

Bibliografie:

- Manolescu, Aurel, *Managementul resurselor umane*, ediția a III-a, București, Editura Economică, 2001, pp.322-323.
- Mathis, R.L., Nica, P.C., Rusu, C., *Managementul resurselor umane*, București, Editura Economică, 1997, p.135.
- Johns, Gary, *Comportamentul organizațional*, București, Editura Economică, 1998, p.560.

ROLUL ȘCOLII, CA INSTITUȚIE DE EDUCAȚIE, CONSILIERE, ORIENTARE ȘI FORMARE

*Prof. înv. primar Gruia Cristina
Liceul Teoretic "Tudor Arghezi" Craiova*

Reacția școlii, ca instituție de educație, formare și orientare, la mobilitatea social și economică, trebuie să fie de adaptare rapidă a conținutului, structurilor și funcțiilor sale, de crearea de premise favorabile pentru elevi care să le permit integrarea social rapidă, flexibilitatea, inițiativa și rezolvarea de probleme, diminuarea imprevizibilului, a hazardului în alegerea carierei. Oricum, școala trebuie să facă tot ce-i stă în putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin mai raționala stimulare intelectuală a elevilor, sistemului lor aptitudinal, a atitudinilor și trăsăturilor lor de personalitate. Procesul de educație și formare profesională desfășurat în școală constituie puntea necesară trecerii spre lumea muncii și a vieții sociale adulte.

Învățarea în sfera orientării școlare și profesionale trebuie să aibă sensul de a învăța pentru a ști să faci și nu a învăța pentru a ști. Școlile trebuie să vizeze nu numai educarea și formarea unor tineri bine instruiți, ci și pregătirea de absolvenți direct angajabili și imediat productivi. Descreșterea constantă a ofertei de locuri de muncă necalificată sau puțin calificată, dezvoltarea rapidă în plan tehnologic, diseminarea și punerea rapidă în practică a noilor idei economice, manageriale etc. cer din parte școlii o din ce în ce mai mare flexibilitate, capacitate de adaptare și obținerea unui ridicat nivel de educație și formare a viitoarei forțe de muncă pentru ca aceasta să se dovedească rapid angajabilă și productivă. Educația pentru carieră include, adesea, și subiecte care nu sunt, aparent, direct legate de exercitarea unei profesii, precum: metode și tehnici de muncă intelectuală, viața de familie, petrecerea timpului liber, creșterea și educarea copiilor, economie familială, chestiuni legate de valori și calitatea vieții, modul de a face față situațiilor dramatice din viață: deces, divorț, cataclisme naturale, șomaj.

Interiorizarea sistemului actual de valori culturale, a conduitelor social dezirabile și trebuința de succes duc la conturarea anumitor aspirații profesionale, înțelese ca o aderare la o stare internă de tensiune psihoafectivă orientată spre atingerea unui statut sau rol profesional și angrenând și alte aspecte ale vieții psihice. Conturarea aspirațiilor profesionale face parte din categoria obiectivelor de termen lung, iar pentru finalizarea lor trebuie alocate resurse însemnate de efort, voință și mobilizare personal constantă.

Mijloacele cunoscute le utilizate până de curând în școală în favoarea orientării școlare și profesionale nu sunt nicidecum perimate, dacă acestea sunt supuse unui inevitabil proces de adaptare, adecvare la realitatea zilelor noastre, modernizate, actualizate și integrate în noile conținuturi ale învățământului conturate de curriculum-ul național. Ne referim, în principal, la:

- exercițiile de auto-cunoaștere și inter-evaluare desfășurate în clasă
- vizitele în alte școli, în universități, întreprinderi și instituții în scop de cunoaștere, informare, orientare
- discutarea preocupărilor de timp liber, a hobby-urilor, pasiunilor personale
- prezentarea profesiilor părinților
- invitarea în școală de personalități, oameni de diferite profesii și prezentarea muncii lor, •analiza diferitelor lucrări (autobiografii, jurnale), cărți, articole, emisiuni de radio și televiziune, filme documentare, ziare specializate în reportaje economice și despre muncă, a ziarelor de reclamă și a rubricilor de anunțuri etc. care au conținuturi ajutătoare Consilierii și Orientării
- încurajarea participării elevilor la cercurile de specialitate organizate în școală și/sau în afara ei
- invitarea de directori de școli profesionale, de licee, rectori din instituțiile de învățământ superior
- întâlniri cu foști elevi ai școlii și care au, în prezent, realizări profesionale remarcabile
- simularea în clasă a diferitelor contexte de viață și profesionale
- organizarea de întâlniri commune elevi, părinți, profesori pe diferite teme.

După cum se știe, părinții au un rol important în orientarea școlară și profesională a fiilor lor. Experiența personal pozitivă, dar și aspirațiilor lor nerealizate, anumite stereotipuri cu privire la muncă etc. vor fi transferate sau impuse copiilor în planul construcției carierei acestora. Pe de altă parte, această realitate este și o sursă de conflict între părinți și copii, profesori sau consilieri în cazul în care copilul are o altă opțiune sau este sfătuit să abordeze o altă filieră școlar-profesională decât cea spre care aspiră părinții. Modelele comportamentale legate de muncă și vehiculate în familie (de apreciere sau, dimpotrivă, de

depreciere a propriei profesii) vor fi preluate și de copii, contribuind, treptat la conturarea propriilor alegeri. De asemenea, atitudinile parentale puternic autoritare sau, din contra, total neutre, neimplicate, precum și cele de tip compensator (de "realizare prin copii") etc. au, fiecare, rata lor de "manipulare" (în sens pozitiv sau negativ). Din motive lesne de bănuat (legăturile psiho-afective intra-familiale speciale) mulți părinți își supra-apreciază copiii (lucru, de altfel, bun până la un anumit punct) și le impun acestora trasee educaționale și direcții profesionale la care ei nu aderă cu convingere sau pentru realizarea cărora vor face față cu greu, în mod penibil, cu eșecuri repetate sau rezultate mediocre, fapt care se va răsfrânge și asupra satisfacției și reușitei lor ulterioare în muncă. Lipsa de consens între părinți cu privire la viitoarea profesie a copiilor va influența alegerea făcută de copil, în sensul că aceasta se va contura cu greu, gradul de adeziune la eava fi redus, iar materializarea opțiunii ezitantă și fără entuziasm. Părinții transfer copiilor nemulțumirile lor profesionale, stereotipurile cu privire la muncă (greă, bănoasă, sigură, murdară, de prestigiu etc.) sau propriile aspirații nerealizate, faptul având efecte nefavorabile asupra acestora în alegerea și realizarea carierei. Implicarea membrilor comunității în consilierea derulată în școală se poate dovedi extrem de benefică și instructivă pentru viitorii absolvenți ai anumitor etape de școlarizare.

Contactul nemijlocit al elevilor cu patroni, diferiți alți angajatori, manageri ai unităților de toate tipurile (economice, culturale, de servicii etc.), cu angajații reprezentativi pentru anumite domenii 23 profesionale etc. se dovedesc experiențe de comunicare inter-personală benefice pentru ambele părți ale pieței muncii: angajatori și viitori solicitanți de locuri de munca.

Bibliografie:

Bucur, G. E. (red.). Elemente practice de medicină a orientării școlare și profesionale. București, Editura Medicală, 1986.

Cariera, șansă sau planificare? În: Revista de pedagogie. Nr. 1-12, 1997.

Drevillon, J. Orientarea școlară și profesională. București, EDP, 1973.

Educational and Vocational Guidance in the European Community. European Commission, 1993.

ROLUL INTERESELOR ÎN ORIENTAREA VOCAȚIONALĂ

Prof. înv. primar Bogos Andreea Mădălina

Prof. înv. primar Tătaru Teodora

Școala Gimnazială "Alexandru Ioan Cuza", Vaslui

Încă de timpuriu se pune problema dezvoltării interesului elevului pentru o anumită profesiune și a pregătirii în vederea unei orientări. Orientarea vocațională/orientarea profesională sau orientarea în carieră este procesul prin care o persoană se cunoaște pe sine și descoperă legătura dintre propriile trăsături personale (interese, trăsături de personalitate, aptitudine intelectuală) și ocupațiile potențial alese. Luând în considerare o multitudine de factori implicați, ia decizia urmăririi traseului și domeniului de carieră cel mai potrivit.

Procesul de învățământ, când este desfașurat cu pricepere, contribuie la dezvoltarea intereselor copiilor. Căci „la vârsta școlară mică, se manifestă interesul pentru învățatură și munca școlară”, bineînțeles dacă este stimulat. S-a dovedit experimental că „învățarea motivată dă naștere nu numai unor achiziții rapide și durabile, dar și unor cunoștințe în care ideile sunt fructuos legate între ele, în structuri coerente”.

Planificarea carierei la adolescenți reprezintă procesul prin care aceștia își conturează o direcție spre carieră, își stabilesc scopuri în legătură cu propria carieră și inițiază acțiuni în vederea atingerii acestor scopuri. Planificarea carierei nu reprezintă o acțiune singulară, ci un proces continuu de ajustare a scopurilor care duc la găsirea carierei potrivite.

Alegerea carierei ține și de interesele pe care adolescenții le manifestă pentru o anumită carieră. Interesele reprezintă preferințele cristalizate ale unei persoane pentru anumite domenii de cunoștințe sau de activitate. De asemenea, interesul constituie factorii motivaționali esențiali în alegerea carierei și determină gradul de satisfacție și performanță pe care le realizează persoana în activitățile pe care le desfășoară (Lemeni, Miclea, 2010).

Când tinerii iau decizii legate de școala pe care vor să o urmeze sau de profesia pe care vor să o practice, ele urmăresc ca aceasta să corespundă intereselor proprii, adică să existe o suprapunere cât mai mare între preferințele persoanei și activitățile specifice mediului școlar sau profesional. Cu cât gradul de suprapunere este mai mare, cu atât există șanse mai mari ca persoana să fie mulțumită și motivată pentru activitate și să obțină performanțe la nivelul capacităților sale.

Psihologul roman P. Popescu-Neveanu(1977) așază interesul în cadrul structurilor motivaționale. Pe lângă trebuințe, motive, convingeri, idealuri și concepție despre lume și viață, interesul apare ca o orientare selectivă, relativă stabilă și activă spre anumite domenii de activitate. Orientările vagi și fluctuante nu sunt interese, ci doar capricii sau un început de structurare a intereselor. Dacă un subiect începe mai multe activități și nu finalizează nici una, atunci înseamnă că acesta nu și-a cristalizat încă interesele. Acestea sunt formațiuni motivaționale mai complexe decât trebuințele și motivele, deoarece implică organizare, constanță și eficiență.

Orientarea spre o activitate presupune prezența unor cunoștințe, intrarea în funcțiune a activismului mintal. Orientarea este trăită ca o stare agreabilă, plăcută și care împinge spre acțiune. Interesul este un factor care declanșează structurile motivaționale în vederea susținerii energetic a unei acțiuni, activități, obiect sau ființă care ne atrage, care ne stârnește curiozitatea și care ne provoacă satisfacție.

Tipurile de interes sunt determinate în funcție de obiectul activităților preferate: date, idei, lucru sau persoane. Astfel se identifică șase tipuri de interese: (Lemeni, Miclea, 2010).

- interesele realiste (R) - se manifestă prin tendința de a se îndrepta spre activități care presupun manipularea obiectelor, mașinilor și instrumentelor;
- interesele investigative (I) - presupun o atracție pentru cercetare, investigare sub diverse forme și în cele mai diverse domenii;
- interesele artistice (A) - se manifestă prin atracție spre activitățile mai puțin structurate, care presupun o rezolvare creativă și oferă posibilitatea de autoexpresie (poezie, pictură, muzică);
- interesele sociale (S) - implică orientarea spre activități care necesită relaționare interpersonală (preferința pentru predare sau pentru a ajuta oamenii să își rezolve problemele);
- interesele antreprenoriale (E) - preferința pentru activități care permit inițiativă și posibilitatea de coordonare a propriei activități sau a activității unui grup;
- interesele de tip convențional (C) - preferința pentru activități care necesită manipularea sistematică și ordonată a unor date sau obiecte într-un cadru bine organizat și definit.

Prezența unor interese stabile pentru anumite domenii pregătește terenul pentru dezvoltarea ulterioară a aptitudinilor și îmbogățirea cunoștințelor în domeniile respective. Interesele pentru un anumit domeniu implică receptivitatea persoanei pentru însușirea achizițiilor specific acelui domeniu. De pildă, interesul pe care un adolescent îl poate manifesta pentru anumite jocuri, lecturi sau discipline școlare poate fi expresia existenței anumitor înclinații și poate constitui punctul de plecare pentru dezvoltarea optimă a aptitudinilor corespunzătoare (Chircev, Salade, 1976).

Formarea intereselor este legată de cea a aptitudinilor. Este necesar ca, în procesul de educație, elevilor să li se dezvolte cât mai multe interese. Din varietatea de interese pe care le poate avea un tânăr la un moment dat, datorită experienței personale, precum și a influenței școlii, familiei, societății, poate să cristalizeze și să se stabilizeze un interes dominant care să le canalizeze pe celelalte. Acest interes îl poate preocupa atât de intens pe tânăr, încât să devină un interes profesional. Cultivarea constantă a interesului dominant pentru un anumit domeniu sau pentru o anumită activitate, perfecționarea priceperilor și deprinderilor legate de acesta pot constitui căi de formare și de consolidare a aptitudinii pentru domeniul respectiv sau pentru activitatea respectivă.

Bibliografie:

- 1.Chircev A, Salade, D., *Orientare școlară și preorientare profesională*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976
- 2.Lemeni G., Miclea, M., *Consiliere și orientare-ghid de educație pentru carieră*, Cluj Napoca, Editura ASCR, 2010

ROLUL PROFESORULUI ÎN ORIENTAREA ȘI CONSILIEREA ELEVILOR PRIVIND CARIERA LOR

Prof. înv. preșcolar Smarandache Mirela
Școala Gimnazială "Ion Creangă" Craiova
Prof. înv. preșcolar Popescu Alina
Școala Gimnazială "Traian" Craiova

Profesorul are un rol deosebit de important în orientarea și consilierea elevilor în vederea alegerii viitoarei lor cariere.

Orientarea și consilierea elevilor este un proces complex de pregătire și îndrumare a elevilor, în funcție de aptitudinile și interesele lor, spre acele forme de activitate școlară sau academice, care să le permită să opteze spre anumite domenii profesionale. Este necesar să se cunoască personalitatea elevului, să se realizeze educarea sa în vederea alegerii carierei, să fie informat cu privire la rețeaua școlară, la profesiile existente, să se consolideze și să se îndrume efectiv.

Educarea elevilor în vederea alegerii carierei, astfel încât acesta să efectueze opțiuni școlare și profesionale realiste, presupune transmiterea și însușirea unor informații despre diferitele domenii ale realității, formare de priceperi și deprinderi, dezvoltarea intereselor, a aptitudinilor generale și speciale, formarea unor trăsături de caracter, volitive pozitive solicitate în profesia pentru care optează elevul. Această activitate are un caracter permanent și vizează echilibrul între *ceea ce vrea, ceea ce poate și ceea ce trebuie* să facă elevul.

Consilierea și îndrumarea efectivă a elevului presupune acordarea unui sfat de orientare cu caracter facultativ. Elaborarea sfatului de orientare are în vedere trecutul elevului perspectivele de evoluție ale lui.

Cunoașterea, informarea și educarea elevilor constituie un *sistem* a cărui rezultat este consilierea și îndrumarea.

Activitatea de orientare a carierei elevilor include o serie de metode specifice de cunoaștere a personalității elevilor. Privită dintr-o perspectivă mai amplă, acțiunea de consiliere și orientare a carierei cuprinde patru activități de bază, și anume: *cunoașterea personalității elevilor, educarea elevului spre alegerea carierei din punct de vedere al aptitudinilor, o bună cunoaștere a rețelei școlare și a tuturor profesiilor din cadrul pieței muncii, actul propriu zis de consiliere și îndrumare* a elevilor spre scopul propus.

Cunoașterea personalității elevilor se efectuează prin intermediul unei conlucrări cu profesorii diriginți, cu familia și chiar cu colectivul clasei din care face parte elevul. Activitatea necesită un anumit timp și se apelează la metodele așa-zis clasice de cunoaștere, cum sunt: observația, analiza rezultatelor activității elevilor, convorbirea, teste psihologice, eșantionatul, analiza datelor biografice, autocaracterizarea și alte metode în funcție de fiecare caz în parte.

Faza de începere a *ședinței de consiliere* a carierei este un prim pas în colaborarea dintre elev și profesorul psiholog, punându-se bazele de încredere, sprijin, confidențialitate și totul se inserează pas cu pas. Pentru început, profesorul psiholog trebuie să-i ofere elevului multă susținere în amplul proces de autocunoaștere a propriei personalități, care este într-o profundă etapă a transformărilor. Este indicat să-și definească într-un mod evident, clar, adevăratele obiective pe care vrea să le atingă din punct de vedere profesional. Psihologul școlar identifică și ghidează căile optime, structurează mijloacele și corelează metodele și tehnicile potrivite în vederea atingerii țelurilor fiecărui elev în parte.

Concomitent se pot utiliza și testele de inteligență, cele de personalitate, care evidențiază un anumit profil concret al fiecărui elev în parte, luat singular, ca personalitate distinctă pentru vârsta lui.

Paralel cu metodele expuse anterior psihologul școlar se folosește și de analiza rezultatelor activității, respectiv o amănunțită evaluare a produselor lor care sunt amprentate de individualitatea Eului propriu fiecărui școlar în parte.

Aceste produse specifice pot fi: compuneri, eseuri, compoziții artistice de tip plastic respectiv picturi, desene, sculpturi, machete ori lucrări de tip artizanal, de tip muzical compoziții etc. Toate acestea încununează un anumit stil de personalitate care este unică în felul ei și posedă calități care-l individualizează pe fiecare elev în parte.

Metoda convorbirii este foarte des folosită, oferindu-ne date referitoare la anumite cunoștințe ale elevilor în diverse sfere; se face ulterior o aprofundare a stilului de personalitate, a caracteristicilor temperamentale și a stilului caracterial precum și evidențierea unor complexe, diferite opinii, aprecieri chiar unele fobii sau alte probleme strict personale sau de context cu mediul.

Analiza datelor biografice este metoda care oferă nenumărate informații referitoare la situația elevului în cadrul familiei, referitoare la dezvoltarea personală, date ce includ unele probleme de sănătate sau diverse atitudini în raport cu activitățile școlare și extrașcolare pe diverse paliere.

Autocaracterizarea este o altă metodă de investigație psihologică foarte apropiată de analiza datelor biografice și totuși distinctă. Ea constă într-o introspecție profundă, greu accesibilă psihologului, este practic o sursă de informații proprii asupra atitudinii elevului față de el însuși, o autoanaliză profundă corelată de o sinceritate specifică vârstei.

Metoda testelor este un instrument des întrebuințat de psihologul școlar în cadrul evaluării cât mai obiective și standardizate a unor abilități, stiluri comportamentale sau aptitudini ale elevilor, ce se cer evidențiate în cadrul ședințelor de consiliere a carierei. Aceste teste trebuie aplicate în funcție de anumite etape și în funcție de scopul vizat. Testele cele mai întrebuințate în cadrul ședințelor de consiliere a carierei sunt cele de aptitudini (aptitudini verbale, matematice, tehnice, artistice, sportive).

Finalitatea urmărită prin aceste metode trebuie să fie în acord cu o anumită atmosferă de calm, liniște în cadrul cabinetului psihologic dublată de o atitudine empatică, de echilibru a psihologului, acesta putând să creeze elevului acel nivel de confidențialitate și încredere absolut necesară în procesul de orientare spre carieră.

Bibliografie:

1. Vlăsceanu Mihaela, "Managementul carierei. Să învățăm să ne construim o carieră", București, Editura Comunicare.ro, 2002;
2. Vasile Ghica, "Ghid de consiliere și orientare școlară", Iași, Editura Polirom, 1998.

PLANIFICAREA UNEI CARIERE DE SUCCES

*Prof. înv. primar Doina Maria Andrei
Școala Gimnazială Gostavățu, Județul Olt*

Cariera reprezintă o succesiune evolutivă de activități și poziții profesionale pe care le atinge o persoană ca și atitudinile, cunoștințele și competențele asociate, care se dezvoltă de-a lungul timpului.

Activitățile de orientare urmăresc dezvoltarea personală și înzestrarea tânărului cu cunoștințe și abilități necesare pentru realizarea unui management eficient al propriei cariere. Acest fapt se impune cu necesitate în condițiile unei piețe de muncă flexibile și în mare parte imprevizibile, aflată într-o continuă schimbare atât a configurației sale externe cât și interne.

Practica orientării pentru carieră în țara noastră a suferit două neajunsuri. Primul provine dintr-o deficiență metodologică - activitatea de orientare s-a realizat static și punctiform.. Activitățile de orientare constau în cele multe cazuri doar în informarea elevilor asupra lumii profesiilor, fără a furniza o grilă de interpretare a lor și de integrare a acestor cunoștințe cu cele despre sine. Al doilea neajuns a fost determinat de o problemă conceptuală și anume orientarea a fost concepută ca o activitate specială, care trebuie realizată în paralel cu procesul de învățământ și de către cadre specializate. Aceasta a fost lăsată, în mare parte, în seama centrelor de orientare școlară și profesională, care aveau oricum resurse umane foarte reduse și care nu puteau face față în acest fel cererilor multiple ale școlilor.

Dezvoltarea identității vocaționale și pregătirea tinerilor pentru carieră este unul din obiectivele principale ale întregului proces de învățământ. Cunoștințele, abilitățile și deprinderile dobândite în școală trebuie să le permită acestora să-și dezvolte individual o carieră profesională.

Pe măsură ce se apropie de finalul ciclului primar, interesele copiilor devin tot mai diferențiate. Ei învață importanța cunoașterii și înțelegerii aptitudinilor, preferințelor și valorilor proprii pentru alegerea traseului educațional și profesional. Urmează o perioadă a tatonărilor. În ciclul gimnazial elevii dezvoltă un

comportament explorator: își explorează propriile interese vocaționale, experimentează mai multe tipuri de activități și observă necesitatea de a lua în considerare balanța interese - aptitudini în exprimarea unei alegeri educaționale sau profesionale. Alegerile pe care le face tânărul în această perioadă pot avea un caracter vag și tranzitoriu, putând fi abandonate relativ ușor în momentul în care apare o altă direcție vocațională care pare să-i ofere satisfacții.

Perioada realismului se caracterizează prin cristalizarea identității vocaționale și o viziune de ansamblu asupra factorilor care influențează alegerea traseului educațional și profesional, ceea ce determină luarea unor decizii mult mai pragmatice..

Alegerea profesiei și a locului de muncă reflectă, imaginea de sine a individului. Cei care au o imagine bună despre sine tind să urmeze școli mai bune, să aleagă profesii cu un nivel al cerințelor educaționale mai ridicat și să exploreze mai multe posibilități de carieră. Unul din cele mai importante elemente ale orientării vocaționale îl constituie dezvoltarea imaginii de sine, prin activități de explorare și autocunoaștere și o orientare pozitivă asupra caracteristicilor personale.

Decizia de carieră reprezintă procesul de selecție a unei alternative de carieră din mulțimea de variante disponibile la un moment dat. Importanța acestei decizii rezidă în interacțiunile multiple dintre carieră și celelalte aspecte ale vieții: stilul de viață, starea de bine, exercitarea rolurilor, prestigiul etc. O abordare sistematică a procesului de decizie ia în considerare o succesiune de etape, între care investigarea propriei persoane și explorarea posibilităților de carieră, prezentate deja, ocupă un loc important, fiind baza de informare a deciziilor.

Stilul decizional reprezintă modalitatea proprie de a rezolva o situație ce presupune alegerea între mai multe alternative. Adolescenții puși în fața unei situații de decizie legate de carieră pot manifesta stiluri decizionale diferite. Un stil decizional deficitar poate distorsiona sau împiedica prelucrarea informațiilor legate de sine și domeniile de activitate, astfel încât rezultatul este unul negativ și cu repercusiuni serioase asupra posibilității de planificare a carierei.

Variabile care restrâng paleta opțiunilor de carieră:

-sexul persoanei- există diferențe de gen în alegerea profesiei: pentru bărbați cele mai importante criterii în alegerea meseriei sunt: securitatea, posibilitățile de promovare și beneficiile materiale; pentru femei contează tipul de muncă, mediul muncii și colegii, însă datorită rolurilor de gen acceptate, în cadrul acestor domenii de opțiune, fetele aleg mai frecvent profesii considerate feminine-profesor, asistent medical, consilier, iar băieții profesiile "masculine". Aceasta în condițiile în care diferențele de performanță între femei și bărbați în domeniile profesionale complementare pot fi explicate prin teoria expectanței: bărbații au expectanțe de succes ridicate pentru domeniile profesionale considerate masculine, în timp ce femeile au expectanțe mai mari de succes în domeniile profesionale considerate feminine.

-statutul socio-economic este o altă variabilă care influențează opțiunile și deciziile de carieră. Copiii proveniți din medii socio-economice defavorizate tind să aibă trasee educaționale mai scurte și aleg profesii care nu necesită pregătire îndelungată.

Tradițional, termenul de carieră a dobândit o accepțiune mult mai largă și o aplicabilitate tot mai globală. Astfel, capacitatea unei persoane de a face față unor noi servicii sau unor noi responsabilități crește pe măsură ce timpul trece și se acumulează experiență.

Astfel conceptul de carieră este legat de muncă, acesta trebuie să fie suficient de larg pentru a include nu numai experiența muncii, dar și modul de viață sau condițiile de trai, deoarece viața extraprofesională a unei persoane joacă un rol deosebit în cadrul carierei.

Potrivit literaturii de specialitate, conceptul de carieră are mai multe înțelesuri:

Carieră = avansare. Aceasta viziune a carierei presupune mobilitate, de obicei, ascensiunea într-o organizație sau în ierarhia profesională.

Carieră = profesie. Potrivit acestui punct de vedere, anumite ocupații constituie o carieră (manageri, profesioniști, militari), în timp ce alte ocupații sunt gândite ca "posturi" (ospătari, muncitori necalificați sau vânzători).

Carieră = succesiunea de posturi de-a lungul vieții. În această viziune cariera reprezintă istoria unor posturi individuale.

Bibliografie:

1. Iucu Romiță, *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, Editura Humanitas Educațional, București, 2004;
2. Antonesei Liviu, *O introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice și trans-disciplinare ale educației*, Editura Polirom, Iași, 2002;
3. Niculescu Rodica Mariana, *Formarea formatorilor*, Editura ALL, București, 2000;
4. Perreti Andre de, *Educația în schimbare*, Editura Spiru Haret, Iași, 1996;
5. Kotasek J., *Aspecte ale formării cadrelor didactice în Europa Centrală și de Est*, Universitatea „Karlovy”, Praga, 2005, sursă online: www.almamater.md/articles.

DEZVOLTAREA CARIEREI PERSONALULUI DIDACTIC

*Prof. înv. primar Andrei Sanda Lavinia
Liceul Teoretic "Mihai Viteazul", județul Olt*

Carierea înseamnă practicarea unei îndeletniciri ca profesionist, adică pe baza unei pregătiri profesionale de specialitate. Profesionalizarea constituie procesul formării unui “ansamblu de capacități și competențe într-un domeniu dat pe baza asimilării unui sistem de cunoștințe teoretice și practice, proces controlat deductiv de un model al profesiei respective.

Conform acestor repere semantice profesorul este, formal, un profesionist pentru că nu poate exercita această ocupație fără dovada pregătirii de specialitate prevăzută de legile sistemului. În legătură cu problematica profesionalizării carierei didactice se vehiculează câteva concepte-cheie specifice:

* Formarea inițială este definită ca un proces de construcție a unui set de competențe care-i permit individului să acționeze flexibil și creativ în domeniul pentru care s-a pregătit. Raportat la pregătirea profesională a cadrelor didactice, în calitate de viitori agenți ai schimbării, vectorii de flexibilitate și creativitate sunt esențiali.

* Formarea continuă nu trebuie să fie doar o continuare a celei inițiale. Cele două forme pot fi integrate încă din faza pregătirii inițiale în perspectiva nevoii de permanentizare a educației. Depășind accepțiunea tradițională a termenului de perfecționare, formarea continuă tinde să devină un proces de lungă durată, de învățare permanentă, ale cărui baze sunt construite încă din etapele timpurii ale educației.

* Perfecționarea reprezintă o activitate cu conținut pedagogic și social proiectată, realizată și dezvoltată în cadrul sistemului de învățământ, cu funcție managerială de reglare-autoreglare continuă a procesului de învățământ, la toate nivelurile sale de referință.

* Competența a cunoscut o varietate de abordări și criterii de apreciere din care au rezultat o mulțime de definiții. În spiritul acestor eforturi dar și al tematicii cercetării am operat o definire personală a acestui concept: Competențele pedagogice reprezintă setul de cunoștințe, deprinderi, abilități și însușiri care asigură funcționalitatea în parametri optimi a actului didactic și atingerea finalităților educaționale de moment și de perspectivă, obiectivate în modificări ale structurii personalității elevilor. Profesionalizarea ar putea fi deci abordată ca o redefinire radicală a competențelor pe baza cărora se pot derula practici educaționale de calitate. Personalitatea cadrului didactic este produsul unui sistem interpersonal, care ia ființă și se dezvoltă prin interacțiunile sale cu ceilalți, dar numai prin **competențele specifice** pe care le dobândește prin programele de formare inițială și continuă, acesta devine un adevărat **profesionist**. Se impune astfel necesitatea unor delimitări conceptuale clare între **aptitudine, calitate, trăsătură de personalitate și competență**, întrucât acești termeni sunt de cele mai multe ori folosiți în mod inadecvat chiar și în lucrările de specialitate.

Structura **aptitudinii pedagogice** este definită de Iucu Romiță ca fiind reprezentată de: „**domeniul cognitiv, domeniul organizatoric și domeniul comunicativ**. **Aptitudinea pedagogică se constituie dintr-o serie de alte aptitudini și trăsături de personalitate: spirit de observație pedagogic, imaginație pedagogică, exigență, tact pedagogic, atenție distributivă, spirit organizatoric, creativitate pedagogică**” [Iucu,

Romiță, *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, Editura Humanitas Educațional, București, 2004, p. 39.],

Ioan Jinga definește **competența profesională** a cadrului didactic în general interrelaționând **capacitățile, calitățile și trăsăturile de personalitate**, ca fiind „un ansamblu de **capacități** cognitive, afective, motivaționale și manageriale care interacționează cu **trăsăturile de personalitate** ale educatorului, conferindu-i acestuia **calitățile** necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure îndeplinirea obiectivelor proiectate de către marea majoritate a elevilor, iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

Planificarea carierei reprezintă procesul de identificare a nevoilor, aspirațiilor și oportunităților privind cariera, precum și de realizare a programelor de dezvoltare a resurselor umane în scopul susținerii acesteia. Este evident că planificarea carierei individuale este integrată planificării „carierei organizaționale”, dubla specializare (ex. învățământ preșcolar- învățământ primar etc.) permițând posibilitatea reorientării în carieră, având în vedere una dintre realitățile cu care se confruntă învățământul românesc, și anume, scăderea numărului populației școlare. Studii interesante au contribuit la conturarea unui tablou evolutiv al **stadiilor pe care cariera unui membru al unei organizații** parcurge, stadii în care se formează și se perfecționează anumite competențe .

Bibliografie:

1. Antonesei Liviu, *Polis și paideia. Șapte studii despre educație, cultură și politici educative*, Editura Polirom, Iași, 2005;
2. Cristea Gabriela, *Managementul lecției*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003

STRATEGII ȘI METODOLOGII MANAGERIALE ÎN DOMENIUL CURRICULUMULUI OPERATIV SPECIFICE REFORMEI CURRICULARE DIN ROMÂNIA

Prof. Pătularu Ionuț – Adrian
Școala Gimnazială Traian Craiova

Proiectarea și managementul curriculumului la nivelul școlii, în actualul context al reformei curriculare.

Reforma curriculară a învățământului românesc reprezintă esența obiectivelor și politicilor strategice formulate în documentele de educațional. Dezvoltarea organizației școlare, prin formularea și perfecționarea competențelor managerilor școlari și a cadrelor didactice în domeniul curriculumului, reprezentând ținta strategică a descentralizării curriculare. Acest obiectiv constituie o modalitate majoră de respectare și implementare a principiilor curriculumului, de realizare a obiectivelor reformei curriculare, printr-o afirmare a identității școlii prin promovarea unor valori curriculare proprii culturii organizatorii, având capacitatea de a promova inovații curriculare.

În condițiile date dezvoltarea unității școlare prin curriculum presupune derularea unui ansamblu de procese îndreptate spre respectarea propriilor reforme curriculare la nivelul operativ (Alec, 2007; Josipescu, 2001; Stool, Fink, 1994 apud Claudiu Marian Bunăiașu, 2011: 116):

- acordarea de șanse egale în educație;
- oferirea posibilității elevilor de-ași satisface nevoile, interesele, proiectele personale, prin alegerea disciplinelor opționale;
- axarea pe procesul de învățare și mărirea rezultatelor elevilor;
- definirea propriei politici curriculare, a direcției strategiilor pentru atingerea scopurilor;
- responsabilizarea profesorilor, a echipei manageriale față de rezultatele elevilor;
- stabilirea propriei culturi (curriculare) prezente și încercarea de a dezvolta norme culturale pozitive;
- gestionarea condițiilor interne care pot genera schimbarea;
- adecvarea formării continue din punct de vedere al priorităților reformei;
- susținerea motivației profesorilor față de reformă;
- eșalonarea concretă a obiectivelor reformei curriculare pe termen scurt, mediu și lung;
- utilizarea de indicatori relevanți pentru răsunarea și aprecierea rezultatelor;

- monitorizarea și evaluarea procesului, a progresului, a nivelului de dezvoltare;
- identificarea și utilizarea oportunităților pe care le oferă reglementările în vigoare.

Managementul curricular la nivelul organizației școlare ne dă posibilitatea la o construcție flexibilă descentralizată a conceptelor actuale despre curriculum (Stanciu, 1999: 23-24 apud Claudiu Marian Bunăiașu, 2011: 117):

- curriculum conturat pe elev, a cărui esență constă în asigurarea că educatul trebuie să stea în prim-planul procesului instructiv-educativ, cu particularitățile, interesele și experiența sa de viață;
- curriculum focalizat asupra comprehensiunii și analizării societății, ce vizează aceste experiențe de învățare;
- perspectiva sistemico-holistă asupra curriculumului, ce vizează, într-un prim sens, articularea optimă a multitudinii comportamentelor procesului de învățare în vederea realizării formalităților educaționale.

Un management realizat în domeniul curricular este conturat și printr-o serie de aserțiuni ce vizează introducerea în cadrul unor direcții curriculare ale Uniunii Europene adaptate la particularitățile psiho-socio-culturale din țara noastră și pe contextul curricular specific României (Claudiu Marian Bunăiașu, 2011: 117-118):

- atenția sporită la elaborarea curriculumului acordată diminuării perspective a solicitării europene, naționale și locale;
- promovarea interculturalismului, ce vizează o bună inserție a individului într-o lume spirituală, dinamică și polivalentă;
- promovarea unor experiențe de învățare care să sublinieze drepturile și responsabilitățile indivizilor în cadrul unei Europe unite, necesitatea respectării drepturilor omului și a diversității;
- descentralizarea procesului educațional și creșterea autonomiei școlilor (în plan curricular, această direcție concretizându-se în creșterea ponderii ofertei curriculare a unităților școlare);
- axarea pe proces, pe flexibilitatea efortului de învățare;
- abordarea procesului curricular din perspectiva managementului calității;
- democratizarea relațiilor dintre educator și educație, implicarea aspectului contractual al relației pedagogice, în acest sens, la nivel curricular, ca factor al managementului de succes al profesorului îl constituie valorificarea și punerea în practică a ideii conform căreia elevii sunt "co-manageri" ai actului managerial prin antrenarea acestora în proiectarea, monitorizarea, evaluarea și reglarea curriculumului la decizia școlii;
- promovarea și implementarea ofertelor curriculare într-un mediu educativ deschis, pentru stabilirea unor relații de parteneriat între școală și alți factori (ai educației non formale, ai comunității locale, părinți organizații non guvernamentale);
- asigurarea unui echilibru între structurile curriculare și cele descentralizate (obiective ale dezvoltării curriculare specifice instituției școlare).

Managementul curriculumului la nivelul școlii concretizează strategia generală a reformei curriculare, calitatea acesteia validând arsenalul metodologic derulat la toate nivelurile decizionale și justificând în final costurile reformei (resurse materiale, resurse umane, sustenabilitatea programelor de formare inițială și continuă). În acord cu viziunea epistemologică-metodologică putem să operaționalizăm activitatea managerială în domeniul curriculumului operativ prin eșalonarea acțiunilor și operațiunilor manageriale pe două paliere (Claudiu Marian Bunăiașu 2011: 118):

- a. Dimensiunea instanțelor decizionale și a atribuțiilor specifice: managementul curriculumului exercitat la nivelul întregii organizații școlare;
- b. Dimensiunea acțiunilor, specifice activității manageriale în domeniul curriculumului.

Pe acest palier sunt incluse operații manageriale derivate în mod special din modul de dezvoltare curriculară (Analiză-proiectare-implementare-evaluare APIE), inițiat de către Scottish Education Departament încă din anul 1990. Mergând pe această tipologie de abordare, demersurile manageriale sugerate de către ghidurile metodologice sunt eșalonate pe aceste zone strategice și nuanțate în funcție de concepția metodologică și contextul curricular, ajungându-se până la elaborarea de modele curriculare în concordanță cu modelul curricular specific dintr-o unitate școlară.

Bibliografie:

1. Claudiu Marian Bunăiașu 2011, *Proiectarea și managementul curriculumului la nivelul organizației școlare*, București, Editura Universitară.
2. Iosifescu Ș. (2001), *Management educațional. Ghid metodologic pentru formarea formatorilor*, București, Editura Procnosis.
3. Alecu, S. (2007), *Dezvoltarea organizației școlare. Managementul proiectelor*, București, Editura Didactică și Pedagogică R.A.

METODE FOLOSITE ÎN CONSILIEREA, ORIENTAREA ȘI EDUCAȚIA PENTRU CARIERĂ

Prof. Pîrvu Veroniva,
Școala Gimnazială Henri Coandă, Perișor
Prof. Înv. primar Ion Cristina – Maria
Școala Gimnazială Nr. 1 Moțăței

Educarea elevilor în vederea alegerii carierei este, în esență, un aspect principal al educației generale pe care o asigură școala. Ea presupune, formarea de competente, dezvoltarea unor interese multilaterale și a unor interese profesionale dominante, dezvoltarea aptitudinilor generale și speciale, formarea unor atitudini pozitive față de muncă, dezvoltarea unei motivații superioare și a idealului profesional, formarea unor trăsături pozitive necesare în exercitarea diverselor profesii pentru care optează elevii.

Scopul orientării școlare și profesionale este de informare și consiliere a persoanelor cu privire la alegerea rutei școlare și profesionale motivat considerată de individ ca optimă pentru sine și care să-i aducă acestuia, prin cariera exercitată, satisfacție, un nivel de trai decent, afirmare personală și socială, performanță profesională și participarea la viața publică.

Activitatea de orientare a carierei elevilor include o serie de metode specifice de cunoaștere a personalității elevilor. Privita dintr-o perspectivă mai amplă, acțiunea de consiliere și orientare a carierei cuprinde patru activități de bază, și anume: *cunoașterea personalității elevilor, educarea elevului spre alegerea carierei din punct de vedere al aptitudinilor, o bună cunoaștere a rețelei școlare și a tuturor profesiilor din cadrul pieței muncii, actul propriu-zis de consiliere și îndrumare* a elevilor spre scopul propus.

Cunoașterea personalității elevilor se efectuează prin intermediul unei conlucrări cu profesorii diriginți, cu familia și chiar cu colectivul clasei din care face parte elevul. Activitatea necesită un anumit timp și se apelează la metodele așa-zis clasice de cunoaștere, cum sunt: observația, analiza rezultatelor activității elevilor, convorbirea, teste psihologice, eșantionul, analiza datelor biografice, autocaracterizarea și alte metode în funcție de fiecare caz în parte.

Faza de începere a ședinței de consiliere a carierei este un prim pas în colaborarea dintre elev și profesorul psiholog, punându-se bazele de încredere, sprijin, confidențialitate și totul se inserează pas cu pas. Pentru început, profesorul psiholog trebuie să-i ofere elevului multă susținere în amplul proces de autocunoaștere a propriei personalități, care este într-o profundă etapă a transformărilor. Este indicat să-și definească într-un mod evident, clar, adevăratele obiective pe care vrea să le atingă din punct de vedere profesional. Psihologul școlar identifică și ghidează căile optime, structurează mijloacele și corelează metodele și tehnicile potrivite în vederea atingerii țelurilor fiecărui elev în parte.

Ședința de consiliere și orientare școlară are un prim obiectiv, o amplă vizualizare a personalității elevului cu diverse contexte de viață, relații cu colegii, cu prietenii, cu profesorii cu părinții în diverse contexte de viață, respectiv timp liber - aici se includ unele pasiuni extrașcolare, se caută existența unor obstacole sau dificultăți care obstrucționează dezvoltarea armonioasă a personalității elevului. Toate aceste aspecte sunt cuprinse într-un interviu structurat metodic și desfășurat în timp, care se completează ulterior cu aplicarea de teste pentru interese sau cu cele de evaluare a aptitudinilor ori a deprinderilor specifice fiecărui caz în parte. De asemenea, se folosesc chestionare de interese, de motivație precum și chestionare de evidențiere a valorilor personale.

Concomitent se pot utiliza și testele de inteligență, cele de personalitate, care evidențiază un anumit profil concret al fiecărui elev în parte, luat singular, ca personalitate distinctă pentru vârsta lui.

Paralel cu metodele expuse anterior psihologul școlar uzează și de analiza rezultatelor activității respectiv o amănunțită evaluare a produselor lor care sunt amprentate de individualitatea Eului propriu fiecărui școlar în parte.

Aceste produse specifice pot fi : compuneri, eseuri, compoziții artistice de tip plastic respectiv picturi, desene, sculpturi, machete ori lucrări de tip artizanal, de tip muzical compoziții etc. Toate acestea încununează un anumit stil de personalitate care este unică în felul ei și posedă calități care-l individualizează pe fiecare elev în parte.

Metoda convorbirii este foarte des folosită, oferindu-ne date referitoare la anumite cunoștințe ale elevilor în diverse sfere; se face ulterior o aprofundare a stilului de personalitate, a caracteristicilor temperamentale și a stilului caracterial precum și evidențierea unor complexe, diferite opinii, aprecieri chiar unele fobii sau alte probleme strict personale sau de context cu mediul.

Ședința de consiliere se aprofundează prin întrebuintarea unor chestionare de interese prin intermediul cărora se obțin date privind aspirațiile, opțiunile pentru viitor, unele atitudini și idealuri care îl motivează pe un elev în momentul respectiv și îl conduc spre unele scopuri de viitor și îl angrenează în alegerea carierei.

Analiza datelor biografice este metoda care oferă nenumărate informații referitoare la situația elevului în cadrul familiei, referitoare la dezvoltarea personală, date ce includ unele probleme de sănătate sau diverse atitudini în raport cu activitățile școlare și extrașcolare pe diverse paliere.

Autocaracterizarea este o altă metodă de investigație psihologică foarte apropiată de analiză a datelor biografice și totuși distinctă. Ea constă într-o introspecție profundă, greu accesibil psihologului, este practic o sursă de informații proprii asupra atitudinii elevului față de el însuși, o autoanaliză profundă corelată de o sinceritate specifică vârstei.

Metoda testelor este un instrument des întrebuintat de în cadrul evaluării cât mai obiective și standardizate a unor abilități, stiluri comportamentale sau aptitudini ale elevilor, ce se cer evidențiate în cadrul ședințelor de consiliere a carierei. Aceste teste trebuie aplicate în funcție de anumite etape și în funcție de scopul vizat. Testele cele mai întrebuintate în cadrul ședințelor de consiliere a carierei sunt cele de aptitudini (aptitudini verbale, matematice, tehnice, artistice sportive).

Este important să educăm elevii în vederea unei bune orientări școlare și/sau profesionale și să-i încurajăm în luarea unei decizii corecte în funcție de nivelul de cunoștințe, aptitudini, deprinderi, interese.

Bibliografie:

1. Florescu, Maria Cristina, *Managementul educației*, Ed. Eurogrup, Oradea, 2002
2. Neacșu, I. *Instruire și învățare, Teorii-modele-strategii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000
3. Văideanu, George *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005
4. Radu, I. T., *Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2001

OPȚIUNEA PROFESIONALĂ ȘI FACTORII CE O INFLUENȚEAZĂ

Prof. Dobre Raluca Monica
Școala Gimnazială Specială „Sf. Vasile” Craiova

Factorii care influențează opțiunea profesională a elevilor, atât cei subiectivi cât și cei obiectivi (externi), sunt elemente hotărâtoare pentru drumul pe care îl aleg elevii după absolvirea școlii.

În ceea ce privește factorii subiectivi, acțiunile se vor îndrepta direct asupra elevului, iar în privința factorilor externi - atât asupra acestora (părinți, rude, etc.), cât și asupra elevului care este sub influența lor.

Este necesar să li se arate elevilor inconsistența unor criterii de alegere a profesiei cum sunt: *este frumoasă, este bună, mi se pare interesantă, imi place*, etc. Elevii dau în mod frecvent aceste motive ale alegerii profesiei. De aceea, elevilor care invocă asemenea motive, să li se ceară să argumenteze, iar dacă nu pot, să se documenteze pentru a putea demonstra că profesia respectivă este frumoasă, bună, interesantă, sau să se explice de ce le place.

O greșală care îi duce pe elevi spre profesii pentru care nu au înclinații și interese corespunzătoare este alegerea profesiei în funcție de șansele de reușită la școala postgenerală (liceu sau școli profesionale). În mod normal elevii trebuie să-și aleagă în primul rând profesia și în funcție de aceasta să se îndrepte către școala prin care urmează să se califice. Mulți elevi procedează însă invers: întâi își aleg școala în care cred că pot intra mai ușor, profesia rămânând pe plan secundar. Satisfacerea, iar preocuparea principală devine, de data aceasta, schimbarea locului de muncă și implicit a profesiei (după V. Lăscuș, 1972, p. 42-44).

Factorii generali ce influențează activitatea profesională sunt: ereditatea, mediul, experiența de viață și dezvoltarea individuală.

Ereditatea. Nu există teoretician care să nu evidențieze rolul eredității. Aici includem starea biologică a organismului uman, dar și potențialul aptitudinal și temperamental (ca modalitate de utilizare a energiei psihice, în viziunea Annei Roe).

Mediul. Nu se poate face o discriminare între cei doi factori (ereditate și mediu) în ceea ce privește nivelul de influență. Fiecare poate potența sau diminua efectul celuilalt. Mediul presupune în primul rând persoanele semnificative din viața individului, în timp ce structura genetică influențează nivelul ocupațional spre care aspiră. Această afirmație este valabilă numai dacă acceptăm ideea că nivelul de aspirație este direct proporțional cu potențialul intelectual și aptitudinal al unui individ; ori, realitatea demonstrează că anumiți factori de mediu, ca, de exemplu, izolarea sau deficitul financiar, constituie circumstanțe ce împiedică atingerea nivelului de performanțe pe care o persoană îl poate realiza, în pofida potențialului ereditar. Condițiile de mediu oferă sau nu posibilitatea valorificării zestrei genetice.

Ginzberg, Ginsburg, Axelrad și Helma consideră mediul o presiune exercitată de viața reală și care obligă ființa umană să răspundă, influențând-o în luarea deciziei vocaționale. Un rol important îl are statutul socioeconomic al părinților, care poate asigura un anumit nivel de instruire ce va avea un aport însemnat în alegerea carierei. Statutul social înalt și posibilitățile financiare mari ale părinților sau tutorilor oferă nu numai un model de urmat, ci și condiții optime de realizare profesională.

Experiența de viață din copilărie influențează opțiunile noastre:

- optăm pentru ocupații în care să avem posibilitatea contactării altor persoane sau pentru ocupații în care să lucrăm izolat, în funcție de mediul familial din care provenim (A. Roe);
- suntem motivați diferit, în funcție de modul în care s-a răspuns nevoilor noastre, de intensitatea acestor nevoi, dar și în funcție de bagajul ereditar (A. Roe);
- ocolim activitățile care nu ne-au plăcut și le căutăm pe cele care ne-au satisfăcut și în care am avut succese (J. Holland);
- învățăm să adoptăm acele comportamente care ne împlinesc și pentru care suntem aprobați de cei din jur (D. Super);
- ne maturizăm și ne formăm propriul stil de viață o dată cu propria personalitate și cu cerințele comunității în care trăim.

Dezvoltarea individuală în viziunea lui Ginzberg, Ginsburg, Axelrad, Helma se referă mai curând la niște etape prin care trece o persoană, și nu la stadiile de creștere și dezvoltare, așa cum apare în mod explicit la D. Super, iar acest lucru are o semnificație deosebită în activitatea practică a consilierului de orientare a carierei. Nu se poate pretinde maturitate vocațională unui copil de 14 ani, la această vârstă ne fiind încă identificate și clarificate propriile interese și valori. De regulă, acestea se schimbă de la un moment la altul, dar rămân relativ ferm formulate în jurul vârstei de 25 de ani.

Ginzberg, Ginsburg, Axelrad și Helma sunt printre primii (anii '50) care acordă un rol deosebit valorilor în luarea unei decizii ocupaționale, în virtutea diferitelor valori individuale subînțelese implicate în diferite tipuri de muncă. De exemplu: oferă aceea activitate statutului social pe care-l doresc? Este o ocupație care se desfășoară în aer liber? Programul de lucru este flexibil? Trebuie să fac deplasări în țară și în străinătate? Salariul este pe măsura nevoilor mele? etc. .

Deci fiind un proces cu o anumită dinamică, opțiunea profesională a elevilor poate fi cunoscută multilateral numai în măsura în care ea este studiată din perspectiva desfășurării ei, în funcție de factorii subiectivi și obiectivi (după M. Zlate, 2001, p. 347).

Bibliografie:

1. V. Lăcuș, *Studii de pedagogie socială și asistență socială, Cluj-Napoca, Napoca Star, 1972;*
2. R. Anne. *The psychology of occupations. New York, John Wiley and Sons, 1956;*
3. M. Zlate, *Introducere în psihologie, București, Polirom, 2001.*

IDENTIFICAREA CARIEREI POTRIVITE

*Prof. Georgescu Patricia-Maria
Școala Gimnazială nr.5 Râmnicu Vâlcea*

Aproape singurul lucru de care suntem siguri în zilele noastre sunt schimbările rapide. Spre deosebire de vremurile trecute, oamenii nu se mai pot baza pe o slujbă sau o carieră sigură pe tot parcursul vieții. Pentru a supraviețui și a reuși, muncitorul va trebui să fie flexibil, sigur pe el și dispus să învețe lucruri noi, să dobândească noi abilități și aptitudini. Într-un cuvânt, va trebui să țină pasul cu transformările care au loc în economia și societatea actuală.

Ne putem aștepta ca, de-a lungul celor 40 de ani de muncă ce ne așteaptă, să avem mai multe cariere și slujbe diferite. Important este să găsim meseria care ne place. Una dintre cele mai proaste alegeri ar fi să alegem o slujbă pe care o urâm, dar care ne aduce satisfacții materiale.

Ce activitate îmi place atât de mult încât aş putea să lucrez gratis dacă mi s-ar oferi posibilitatea? Când vom putea răspunde la această întrebare vom încerca să găsim și o cale de a fi plătiți pentru acea activitate. Dacă nu putem încă răspunde, este cazul să analizăm dacă propriile noastre valori se potrivesc cu caracteristicile, sarcinile și responsabilitățile ce definesc diferite tipuri de cariere pe care le putem alege. Când se potrivesc valorile cu cariera aleasă vom avea o mai mare șansă de a obține satisfacții profesionale.

IMPORTANȚA ORIENTĂRII PENTRU CARIERĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

*Prof. Constantinescu Ramona
Școala Gimnazială Galicea Mare*

În România, orientarea școlară și profesională are tradiție; aceasta s-a desfășurat în cabinete și laboratoare care au funcționat eficient. Cele mai multe au fost situate în centre universitare, fiind dotate cu aparatură psihologică și personal de specialitate. În comparație cu preocupările de orientare profesională pentru adulți, activitatea de orientare școlară și preorientare profesională desfășurată în școli în beneficiul

elevilor, a demarat relativ târziu. Preorientarea trebuie văzută ca un proces de conturare generală –prin informare, asistență, autocunoaștere – a preferințelor și aspirațiilor cu privire la ruta școlară și profesională.

Serviciile de consiliere, orientare și educare pentru carieră – ca organizare, metode, structură, resursele umane avute în vedere dar și structurile ocupaționale disponibile – au evoluat semnificativ în societatea industrială, post-industrială și informațională. Consilierea și orientarea școlară – profesională îl sprijină pe individ să-și îndeplinească propria carieră, prin aceasta îl ajută să aibă un destin demn în viață. De aceea alegerea unei profesii trebuie să fie un act profund personal, liber, rezultat al procesului deliberării responsabile, în acord cu situațiile concrete, obiective ale realității sociale și economice, cu motivațiile interne și interesele dominante și stabile.

Procesul consilierii și orientării școlare și profesionale vizează aspecte de natură: cognitivă (furnizarea de informații, formarea în tehnicile de căutare a unui loc de muncă); afectivă(ameliorarea imaginii de sine, cristalizarea unei atitudini pozitive față de muncă); acțională (luarea deciziei, planificarea și punerea în practică a acțiunii). Ambele procese de consiliere au aceleași caracteristici și obiective de bază, reprezintă două acțiuni care intervin în procesul de realizare a persoanei, se susțin și se întregesc având caracteristici și obiective distincte.

Activitatea de orientare școlară o precede pe cea profesională, ambele fiind componente ale orientării pentru carieră.

Debutul și intensificarea activității de orientare școlară are loc, de regulă, la nivelul anilor școlari care marchează sfârșitul și începutul ciclurilor de învățământ. Îndrumarea unui elev spre o anumită categorie de școli determină apropierea acestuia de anumite categorii sociale și, indirect, îndepărtarea de altele. În acest context, orientarea școlară constituie, funcțional, premisa orientării profesionale.

Pasiunile elevilor pentru un anumit tip de activitate sau altul definesc formarea vocației profesionale. Aceste pasiuni nu se dezvoltă pe un teren gol, ele au o relație de puternică interdependență cu capacitățile specifice formate și au un rol decizional în alegerea meseriei sau profesiei.

Consilierea vocațională reprezintă în acest sens ansamblul acțiunilor proiectate, organizate, desfășurate în procesul educațional cu scopul identificării, stimulării, structurării capacităților specifice și pasiunilor complementare acestor capacități.

Consilierea și orientarea școlară și profesională intenționează să-l facă pe elev coparticipant la propriul destin (prin informare, educare, autoformare, autoorientare) dacă nu în mod integral, chiar autorul acestui demers de alegere și dezvoltare a carierei.

Considerată ca o chestiune de natură educativă și comunicațională, consilierea și orientarea școlară și profesională au dus la schimbarea ansamblului de metode și tehnici cu care se operează, conținutului activității consilierului, rolului și poziției acestui domeniu în sistemul formării inițiale și continue a tinerilor și adulților.

Consilierea și orientarea școlară și profesională tinde să-l facă pe elev coparticipant la făurirea propriului destin (prin informare, educare, autoformare, autoinstruire), dacă nu în mod integral chiar autor al acestui demers de alegere și dezvoltare a carierei.

Activitatea de educație și formare profesională desfășurată în școală reprezintă puntea necesară trecerii spre lumea muncii și viața socială adultă. În această mijlocire, „Consilierea și Orientarea” nu trebuie să se constituie ca un obiect de studiu sau o disciplină școlară în înțelesul ei cotidian, ci ca o arie de aplicații, dezvoltări practice, experiențe și atitudini care trebuie învățate a fi exersate în viață. Învățarea în sfera „Consilierii și Orientării” trebuie să aibă sensul de a învăța pentru a ști să faci și nu a învăța pentru a ști, deoarece obiectivul școlii trebuie să fie nu doar de a forma absolvenți bine instruiți, ci și absolvenți direct angajabili și imediat productivi.

Introdusă în Curriculum, aria curriculară „Consiliere și Orientare” rezolvă în prezent, simultan, următoarele aspecte:

- dezvoltarea personală și înzestrarea elevilor cu cunoștințe și abilități necesare pentru managementul propriei vieți;
- informarea elevilor privind oportunitățile de educație și formare în România;
- facilitarea accesului la întreaga ofertă de educație și formare profesională;
- sprijinirea bunei inserții socio-profesionale viitoare a absolvenților de gimnaziu;

- ameliorarea continuă a procesului de utilizare a resurselor umane de care societatea dispune.

Prin formele ei de desfășurare, activitatea de consiliere și orientare asigură pe termen scurt creșterea performanțelor școlare ale elevilor, conștientizarea relației existente între deprinderile și cunoștințele dobândite în școală și succesul profesional, creșterea motivației pentru învățare școlară și învățare în general, dezvoltarea abilităților de relaționare interpersonală și a unor deprinderi relevante pentru carieră, dobândirea deprinderilor de planificare a învățării, dobândirea unor cunoștințe specifice despre ocupații și cariere, a unei atitudini de explorare a oportunităților. Pe termen lung, asigură satisfacție profesională, randament profesional, reducerea duratei șomajului și, implicit, a costurilor sociale ale acestuia, creșterea ratei de integrare socio-profesională a tinerilor, creșterea mobilității pozitive a forței de muncă. Acțiunea privind orientarea nu se mai concentrează doar pe integrarea profesională a tânărului, ci vizează pregătirea lui pentru rolurile pe care le va avea de jucat pe parcursul întregii vieți, practic orientarea se focusează pe pregătirea pentru o bună integrare socială, în sensul extins al acesteia. Prin urmare, acțiunea orientării atrage după sine o redimensionare terminologică. Astfel, prinde teren și se justifică din ce în ce mai mult utilizarea sintagmelor „consiliere vocațională” și „consilierea carierei”, în defavoarea celei de „orientare școlară și profesională”; acestea sunt mult mai cuprinzătoare și mult mai potrivite a se folosi, mai ales în condițiile actualei economii românești și nu numai. Este greu de crezut că, pe perioada prezenței sale active pe piața muncii, o persoană va practica o singură profesie, pe dată ce realitatea demonstrează că profesiile își pierd „valabilitatea” cu multă repeziciune: unele dispar, altele noi apar, iar individul trebuie să fie capabil să se adapteze cu ușurință la toate situațiile cu care se confruntă pe piața muncii.

Educația pentru carieră reprezintă o intervenție educațională sistematică și continuă, focalizată pe dezvoltarea de competențe necesare elevilor pentru formarea unei atitudini active orientate spre autocunoaștere și dezvoltare personală, spre explorarea oportunităților educaționale și profesionale.

Bibliografie:

1. Mark Parkinson, *Ghidul Carierei*, Ed. All Beck, București, 2002;
2. M. Jigau, *Consilierea Carierei*, Ed. Sigma, București, 2001;
3. Roe Anne, *The Psychology Of Occupation*, New York, John And Wiley And Sons, 1956
4. E. Bocsa, Munteanu R., *Consiliere si Orientare in Cariera*

STRATEGII ALTERNATIVE DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Terescu Mariana

Prof. Stica Cristina

Grădinița P.P.Nr.1 Orșova

Evaluarea performanțelor în învățare ale copilului în învățământul preșcolar se realizează prin modalități și strategii specifice acestui nivel de educare și instruire, având în vedere faptul că achiziționarea de cunoștințe nu reprezintă un scop în sine în această etapă de vârstă. Învățământul preșcolar nu face din transmiterea de cunoștințe un obiect expres de preocupări, ci se folosește de cunoștințe pentru a ușura și optimiza procesul integrării copilului în mediul social ca și pentru a declanșa și stimula dezvoltarea potențialului bio-psihic de care dispune nativ copilul. Pentru aceste considerente, procesele evaluative sunt orientate către punerea în evidență a progreselor pe care le realizează copilul în învățare, fapt ce se relevă în îmbunătățirea parametrilor generali ai dezvoltării psiho-fizice, în dobândirea unei anumite autonomii acționale și funcționale. După funcțiunile pe care evaluarea le îndeplinește în cadrul procesului mai larg al stimulării potențialului bio-psihic al copilului și al optimizării parametrilor generali ai dezvoltării acestuia, strategiile alternative de evaluare utilizate în grădinițe sunt:

Evaluarea inițială se realizează la începutul anului școlar și oferă educatoarei informații esențiale pentru realizarea unui scenariu didactic în condiții optime, asigurând o funcție de diagnostic dar și de prognoză. Constă în aprecierea nivelului general al dezvoltării copilului la intrarea în grădiniță sau în momentul integrării lui în diferite categorii de vârstă ale preșcolarității (Nivelul I 3-5 ani sau Nivelul II 5-7 ani).

Evaluarea continuă (de progres sau formativă) o regăsim în derularea tuturor activităților curente din cadrul grădiniței și care operează în diverse forme:

-a observării continue a comportamentului copiilor, a surprinderii reacțiilor pe care ei le au la solicitări diverse, a semnalării progreselor pe care le obțin prin trecerea de la o sarcină la alta;

- a recompensării succeselor pe care copiii le obțin în învățare prin formule premiale de genul : „bravo”, „foarte bine” „excepțional” ;

- a atitudinilor de sprijin, de încurajare, pentru depășirea anumitor obstacole și dificultăți în învățare prin formule de genul : ”Se poate și mai bine !” „Mai încearcă o dată!” ; ”Dovedește că poți fi cel mai bun !”

Evaluarea sumativă (cumulativă) contribuie la managementul procesului de învățământ prin faptul că oferă informații despre stadiul dobândirii deprinderilor, abilităților, competențelor copiilor, la sfârșitul unui anumit interval de timp. Este o strategie de evaluare care îndeplinește o funcție cumulativă. La această formă de evaluare se recurge în mod expres la sfârșitul anului pregătitor când se verifică parametrii generali ai dezvoltării și când se sintetizează cele mai înalte niveluri de performanță în baza cărora copilul este declarat apt pentru a fi școlarizat.

Acest demers evaluativ se realizează cu ajutorul unor metode adaptate strategiilor didactice specifice învățământului preșcolar și care se referă la:

- **metoda observației** constă în surprinderea și consemnarea evenimentelor definitorii pentru dezvoltarea copilului și permite educatoarei cunoașterea pregătirii copilului manifestată în diverse situații: în timpul activității, prin calitatea răspunsurilor date și în îndeplinirea sarcinilor formulate de cadrul didactic.

- **conversația** este un dialog între educatoare și copil care poate avea și rol de evaluare a performanțelor învățării.

- **probele** (orale, scrise și practice) sunt eficiente dar impun anumite cerințe referitoare la ritmicitatea examinării copilului, la enunțul întrebărilor, la gradul de participare, de antrenare al tuturor copiilor din grupă. Pot fi sub formă de fișă sau mai nou caiete de muncă independentă alcătuită pe diverse domenii de cunoaștere.

Probele orale presupun o interacțiune distinctă educatoare-copil și în general permit foarte bine evaluarea comportamentului afectiv-atitudinal prin inserarea întrebărilor cu răspunsuri libere și justificarea acestora de către preșcolari. Oricare dintre probele utilizate trebuie să aibă calitate și anume, să fie validă, fidelă, obiectivă și aplicabilă.

- **metoda portofoliului** constă în selectarea, îndosărirea și păstrarea diferitelor lucrări ale copiilor (desene, picturi, colaje) pentru ca pe baza probelor materiale să poată opera ulterior evaluarea de tip cumulativ, care va marca progresele pe care copiii le-au realizat într-o unitate mai mare de timp.

- **testul** este un procedeu standard și poate fi: oral, scris sau practic. El oferă posibilitatea măsurării mai exacte a performanței obținute în învățământul preșcolar. Se pot folosi următoarele teste: de personalitate, de cunoștințe, de eficiență, de aptitudini, de inteligență. Cea mai mică componentă identificabilă a unui test este itemul care are un rol major în realizarea metodelor și tehnicilor folosite în cadrul oricărui tip de evaluare. Itemii pot fi clasificați în: itemi obiectivi, semiobiectivi și subiectivi.

Rolul educatoarei este acela de a alege metode, tehnici de evaluare potrivite, de a le adapta nivelului individual și de vârstă ale copilului. Este de dorit ca în acțiunea de evaluare educatoarea să îmbine metodele tradiționale (probe scrise, orale sau practice) cu metode interactive de grup, în scopul ameliorării și perfecționării procesului instructiv-educativ, evaluarea constituindu-se în felul acesta ca o componentă indispensabilă procesului de învățământ.

AUTOCUNOAȘTERE, STIL DE VIAȚĂ ȘI PLANIFICAREA CARIEREI LA VÂRSTA ADOLESCENȚEI

Prof. Carcea Loredana-Nicoleta
Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

MOTTO: „Viața omului este prețioasă numai atunci când urmărește un ideal.” (L. Rebreanu)

Elevul se confruntă încă din gimnaziu cu o decizie importantă pentru viitorul lui profesional: alegerea specializării de liceu. Dacă specializarea nu este compatibilă cu abilitățile și interesele lui vocaționale, performanța școlară are de suferit și implicit, mediile de admitere în învățământul superior. În mod similar, în liceu, când încă descoperă cine este, elevul trebuie să decidă pentru sinele lui viitor, pentru a-și da seama ce carieră va dori să practice după finalizarea studiilor. O alegere nepotrivită a carierei implică o decizie eronată în ceea ce privește facultatea. Poate fi dificil pentru un adolescent să își cunoască suficient de bine abilitățile și să aibă cunoștințe elaborate despre ocupațiile de pe piața muncii. Prin activitățile care au drept temă evaluarea pentru orientare în carieră, elevul își descoperă potențialul, află care ocupații i-ar valorifica mai bine profilul vocațional și își stabilește traseul educațional.

Adolescența este o perioadă de schimbări majore în structura psihică a individului. Este momentul în care personalitatea se încheagă, devine din ce în ce mai structurată și mai unitară, căpătând note de unicitate și de specificitate pentru fiecare adolescent în parte. Adolescența este etapa în care individul simte nevoia să se cunoască, să se definească, să se delimiteze, treptat, de grup, să-și dobândească o identitate personală, să-și exprime unicitatea sa ca persoană.

Consilierea în vederea orientării în carieră vizează asistarea adolescenților, pentru a lua cele mai bune decizii cu privire la propria carieră. În cadrul procesului de consiliere în carieră sunt investigate, pe de o parte, resursele și aspirațiile personale (caracteristici individuale, nivelul de educație, experiența acumulată, obiectivele de carieră), pe de altă parte, oportunitățile existente în mediu (oferta de educație și/sau formare profesională, apariția de noi ocupații etc.).

Așadar, consilierea în carieră are ca scop compatibilizarea resurselor și aspirațiilor personale cu oportunitățile mediului socio-economic. În cazul elevilor, acest tip de consiliere este un *proces de explorare*:

- explorarea caracteristicilor personale (elevii învață de ce este important să se cunoască și identifice metodele prin care poate fi realizată autocunoașterea)
- explorarea lumii ocupaționale (elevii învață unde să caute informații despre ocupații, care sunt caracteristicile ocupațiilor și cum să le compare între ele)
- explorarea ocupațiilor potrivite (elevii învață să identifice ocupațiile compatibile cu profilul lor vocațional și să adune cât mai multe informații despre aceste ocupații)
- explorarea alternativelor/rutelor educaționale care îi pot conduce spre ocupațiile compatibile (elevii învață să identifice alternativele educaționale, să le evalueze și să ia decizii cu privire la traseul educațional)

Astfel, la vârsta adolescenței, obiectivele consilierii în carieră țin de:

- *Autocunoaștere* – identificarea și înțelegerea caracteristicilor personale relevante pentru orientarea în carieră (cunoașterea intereselor, abilităților, valorilor, caracteristicilor de personalitate și conturarea profilului vocațional)
- *Explorarea lumii ocupațiilor* – acumularea de informații referitoare la ocupații (caracteristicile ocupațiilor și dinamica lor pe piața muncii)
- *Explorarea alternativelor de carieră* – luarea deciziilor cu privire la carieră (identificarea, explorarea și evaluarea alternativelor, având ca rezultat: alegerea unei ocupații, alegerea unui traseu educațional)
- *Planificarea carierei* – implementarea deciziilor (stabilirea scopului și obiectivelor de carieră pe termen scurt și mediu, elaborarea și implementarea unui plan de acțiune) și, în timp, reevaluarea acestora.

Tendențele actuale în consilierea carierei pun accent pe necesitatea *formării și dezvoltării abilităților de management al carierei* încă din timpul anilor de școală. Astfel, prin programele de educație pentru carieră, elevii își însușesc primele noțiuni legate de: promovarea personală, strategiile de căutare a unui loc de muncă, identificarea surselor de satisfacție profesională, învățarea permanentă, îmbinarea optimă a vieții profesionale cu viața de familie. *Identificarea nevoilor* este, poate, cel mai important pas din cadrul

procesului propriu-zis de consiliere în carieră. Cei mai mulți dintre adolescenți nu au o reprezentare clară a nevoilor pe care le au în raport cu alegerile pe care trebuie să le facă în planul carierei. Atunci când ajung în fața unui consilier de orientare în carieră (diriginte, consilier educativ, psiholog școlar), problema pe care aceștia o acuză, cel mai adesea, ține de incapacitatea de a lua o decizie. Astfel, consilierului îi revine rolul de a-i ghida în identificarea problemelor sale reale, a factorilor care stau la baza acestor probleme și, implicit, în conturarea nevoilor individuale de consiliere.

Metodele, tehnicile și instrumentele utilizate în procesul de consiliere a carierei sunt selectate în funcție de *nevoile individuale ale persoanei consiliate* și de *competențele consilierului*, conferite acestuia prin pregătirea de specialitate. Capacitățile intelectuale - sunt cea mai importantă competență în legătură cu alegerea profesiei. Unele profesii necesită nivele mai înalte de aptitudini intelectuale decât alte profesii. Aptitudinea intelectuală este înalt corelată cu reușitele școlare/educaționale. Totuși simpla aptitudine intelectuală nu este o garanție a succesului. Motivația și potrivirea cerințelor profesiei cu nevoile și personalitatea individului sunt factori importanți în succesul din carieră. Tinerii, în general, își aleg o vocație care să fie la același nivel sau cu un nivel mai înalt decât ocupația tatălui lor. Acest lucru se întâmplă pe de o parte pentru că este dorința părinților ca, copii lor să se realizeze mai bine decât ei și, pe de altă parte, pentru că părinții oferă suportul financiar și sprijin moral pentru atingerea unor nivele vocaționale mai înalte decât au avut ei posibilitate să atingă.

Câteodată, însă, influențele parentale asupra adolescenților în ceea ce privește opțiunea profesională sunt inoportune. Puțini părinți pot da sfaturi vocaționale adecvate copiilor lor, iar cei care fac acest lucru de multe ori îi fac din motive greșite. Unii părinți doresc să-și retrăiască propria viață prin cea a copiilor lor, și-l vor îndruma către profesii pe care ei înșiși și le-ar fi dorit dar care nu sunt potrivite pentru copilul lor. De asemenea, părinții nu întotdeauna judecă și apreciază corect și obiectiv interesele și capacitățile copiilor lor. Influențele școlare care afectează în mod direct opțiunile profesionale, aspirațiile și pregătirea pentru o viitoare profesie sunt dirigintele și consilierul școlar. Un mod în care profesorii influențează alegerile elevilor lor este prin modelul personal, prin structura lor de personalitate. Un studiu indică faptul că 39% din elevi consideră profesorii lor din liceu ca fiind influență majoră a alegerii lor ocupaționale. Consilierul școlar este persoana direct responsabilă pentru a-i ajuta pe elevi în selecționarea unei profesii adecvate, în alegerea curriculumului necesar pentru pregătirea vocației. Sarcina principală a consilierului este de a se asigura că respectivul elev face o alegere adecvată și realistă, în funcție de potrivirea dintre caracteristicile personale și de cerințele profesiei. Pornind de la teza că profesiunea este principala cale de realizare a personalității, se ajunge la modul în care aceasta este aleasă, în funcție de disponibilitățile personale și cerințele profesiei.

În urma evaluării realizate de către specialiștii în orientare școlară, planul de orientare școlară individualizat pentru fiecare copil ar cuprinde: • elevului i se transmit recomandări privind direcțiile de continuare a educației; • i se pot oferi informații despre unitățile școlare care corespund cerințelor sale educaționale / vocaționale; • i se pot furniza informații despre condițiile de acces la aceste unități și despre formalitățile ce trebuie îndeplinite în acest scop.

Cum consilierea școlară este o etapă premergătoare orientării profesionale, profesorii diriginți sau consilierul în orientare școlară și profesională ar trebui să realizeze o informare periodică a elevilor despre posibilitățile reale de angajare, oportunitățile de perfecționare profesională, rețeaua de licee/facultăți raportată la nivelul de educație. În mod concret, consilierul în orientare școlară se axează pe oferirea de informații elevilor/părinților, sprijinire în utilizarea eficientă a acestor informații pentru luarea deciziei cu privire la opțiunea școlară sau contribuie la regândirea opțiunii sau orientarea profesională.

Bibliografie:

1. Gherghinescu, Ruxandra, *Conflictul în adolescență*, Editura Academiei Române, București, 2007;
2. Păcurar, Doina-Cornelia, *De la aspirații și idealuri profesionale la decizii în adolescență*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977;
3. Schiopu, Ursula, *Caracteristici ale integrării adolescenților în familie și școală*, în *Revista de Psihologie* 1989, nr. 2, pag. 91.

CADRUL DIDACTIC - FACTOR IMPLICAT ÎN VIITOAREA CARIERĂ A ELEVULUI

Prof. Melania Vică
Școala Gimnazială „Traian” Craiova

Orientarea profesională este procesul maximei sincronizări dintre aspirațiile personale și cele sociale cu privire la muncă, privită ca sursă de satisfacții individuale și ca mijloc de progres economic general, acest proces presupunând: competență, competiție, selecție, concurență, succes, eșec, învățare, pregătire profesională continuă, asumarea de responsabilități.

Orientarea devine simultan școlară și profesională și vizează împlinirea în timp a unei vocații, ca segment particular al unei personalități permanent dinamice. Lumea de azi cere să fii flexibil și adaptabil. Succesul la școală, în carieră și în viață depinde de modul în care ai învățat managementul schimbării, de ceea ce îți place să faci, de abilitățile pe care le ai, încrederea în sine, în potențialul personal și relațiile pozitive cu ceilalți.

În domeniul consilierii carierei important este de a pune la dispoziție celor cu care se lucrează mijloacele și informațiile care să le permită să-și definească propriile proiecte profesionale. Sprijinul acordat ajută persoana să-și cunoască mai bine potențialitățile, deprinderile, calitățile, abilitățile, cerințele pieței muncii în așa fel încât să-și dobândească autonomia, precum și capacitatea de luare a unei decizii și de organizare a căutărilor. Elevii sunt ajutați să aleagă, să planifice, să acționeze, astfel încât să încerce să meargă înainte în propria lor viață.

În procesul de planificare a carierei un rol foarte important pentru adolescent îl au nevoia de autocunoaștere, comunicare și activitate în interiorul mediului social. Datorită nevoii permanente de autocunoaștere și a capacității de înțelegere, adolescentul își formează un concept propriu profesional prin intermediul căruia el se percepe în procesul alegerii și formării unei cariere.

Tot acest proces este unul laborios ce presupune efort de cunoaștere, explorare, autocunoaștere și autoeducație. Aceasta înseamnă că, adolescentul în devenire începe să se cunoască mai bine, să-și identifice potențialul și resursele pe care le are și pe care le poate „pune la bătaie” pentru a obține ceea ce-și dorește. Mediul familial, precum și cel social joacă un rol deosebit în această perioadă. Acestea pot asigura sau împiedica tranziția prin criza identității și alegerea unei cariere de succes.

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească.

Activitatea de orientare a carierei în mediul școlar poate fi descrisă ca o activitate care să sprijine elevii să-și clarifice propriile deprinderi, abilități, competențe, ca și resursele și opțiunile în relația cu sistemul educațional, piața muncii și viață, în general. Activitatea profesorului, în special a dirigintelui, în ceea ce privește orientarea carierei este un proces complex, interactiv între educație, abilități practice, aspirații, valori și interesele mediului economic, social, cultural.

Activitatea de orientare școlară o precede pe cea profesională, ambele fiind componente ale orientării pentru carieră. Termenul de carieră trebuie înțeles în sensul său pozitiv de traseu educativ, profesional ce vizează integrarea socială. Consider că orientarea pentru carieră este o activitate continuă pe care trebuie să o desfășoare profesorul, în special profesorul diriginte și consilierul școlar și nu se adresează exclusiv elevilor din anii terminali ci este un întreg ce face parte din procesul educației. Este important ca toți profesorii să-și asume în afara sarcinilor educative și altele de natură socială, externe școlii.

În realizarea activității de consiliere pentru alegerea viitoarei cariere este necesar să se parcurgă mai multe etape: definirea și clarificarea problemei, autoanalizarea grupului țintă de elevi, formularea scopurilor, elaborarea unui plan de acțiune, evaluarea și urmărirea rezultatelor acțiunii de consiliere.

Analiza rezultatelor elevilor - reprezintă una din sursele de cunoaștere a particularităților psihice ale elevilor, concretizate în randamentul școlar. Randamentul școlar, ca formă sintetică de exprimare a succesului la învățătură este determinat și influențat de o gamă variată de factori subiectivi și obiectivi, cum ar fi: trăsăturile personale ale elevului (nivelul de dezvoltare intelectual, aptitudinile, atitudinile, trăsăturile

comportamentale, interesele, motivația, starea de sănătate), condițiile mediului școlar, valoarea personalității profesorilor, condițiile mediului familial. În mod concret, randamentul școlar este oglindit de media anuală generală, de rang (poziția elevului în clasă), de mediile anuale pe obiecte. Analiza randamentului școlar permite profesorului să surprindă imaginea actuală a elevului sub aspectul personalității sale, a volumului de cunoștințe, abilități, deprinderi, a înclinațiilor, intereselor și a gradului de socializare pe care îl demonstrează și să realizeze o predicție asupra dezvoltării viitoare a elevului.

Autocaracterizarea. Prin folosirea exercițiului „Cine sunt eu ?” și „Ce pot face eu?”, se poate realiza o investigare a elevilor în structura lor interioară pentru a surprinde date relevante în vederea descifrării formulei personale, cum ar fi: aspirații, preferințe, interese, motivații, atitudini intime. Din punct de vedere metodic, autocaracterizarea este o sursă de informații asupra structurii proprii și de adâncime a personalității, o sursă de informații asupra atitudinii subiectului față de propria persoană și un produs al activității individului.

Mapping centrat pe imaginea de sine – prin desenarea spațiului existențial, elevul își înțelege mai bine existența, are o viziune mai clară asupra propriei vieți. Înțeleșurile ei sunt organizate în patru sisteme interrelaționale, relații și intimitate, munca și carieră, sănătate și imaginea corpului, viața spirituală, valorile, filozofia elevului.

Jocul de rol, poate fi utilizat la orele de dirigenție, elevii fiind puși în rolul unei/unor persoane a căror meserie intenționează să o îmbrățișeze, oferindu-le astfel perspectiva celuilalt. Metoda activează elevii cognitiv, afectiv, acțional, punându-i în situația de a interacționa. Este o metodă eficientă de formare rapidă și corectă a convingerilor, atitudinilor și comportamentelor.

Orientarea profesională nu trebuie privită ca o activitate ocazională. Stilul personal, informațiile și experiența particulară a fiecărui cadru didactic în acest plan îmbogățesc imaginea copiilor asupra profesiilor, le deschid alternative și orizonturi mai largi de integrare socio-profesională ulterioară. Acest lucru nu exclude preocuparea sistematică pentru o orientare științifică, consecventă și profesionistă. Consider că domeniul orientării școlare este atât de vast încât fiecare profesor poate aduce ceva nou fără a se repeta.

Profesorul este cel care poate pune în valoare conținutul disciplinei predate, astfel ca aceasta poate contribui în procesul de orientare atât prin limitele sale dar mai ales prin posibilitățile specifice. Profesorul nu are sarcina și nici obligația să desfășoare acțiuni speciale de orientare în cadrul procesului de predare, ci în stabilirea conținuturilor, a strategiilor de lucru; el trebuie să aibă întotdeauna în vedere cu ce anume poate fi de ajutor și în scopul orientării elevilor.

„Marea artă a unui educator constă în cizelarea manierelor și informarea minții: el trebuie să sădească în elevul său bunele obiceiuri și principalele virtuți ale înțelepciunii, să îi dea treptat o viziune asupra omenirii și de a iubi și imita tot ce este excelent și demn de lăudat” John Locke.

Bibliografie:

1. Băban, Adriana, *Consiliere educațională*, Editura Psinet, Cluj, 2001
2. Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2003
3. Jigău, Mihai, *Consilierea carierei*, Editura Sigma, București, 2001
4. Nireșteanu, A; Ardelean, M. *Personalitate și profesie*, University Press, Târgu Mureș, 2001
5. Tomșa, Gheorghe, *Orientarea și dezvoltarea carierei la elevi*, Casa de Editură și Presă Viața Românească, București, 1999
6. *Ghid de consiliere și orientare profesională*, Ploiești, 2001.

PLEDOARIE PENTRU O ALEGERE CONȘTIENTĂ A CARIEREI

*Profesor învățământ primar Baloșin Daniela Elena
Școala Gimnazială Capu-Dealului, Brănești-Gorj*

Cariera profesională reprezintă parcursul profesional format din ocupații succesiv asumate de un individ în termenii aceleiași ocupații de bază. Pregătirea pentru carieră se face obligatoriu pe căi formale (școlarizare, formare continuă), dar și informale (studiu individual, experiența de muncă în alt domeniu sau pe altă poziție ierarhică. Conceptul cu semnificație pentru zona profesională trebuie delimitat de cel peiorativ din expresia “a face carieră”.

Pregătirea profesională trebuie să permită oamenilor adaptarea la dinamica tehnologică și socială și să conducă la creșterea mobilității și a flexibilității forței de muncă. Este un proces continuu de ajustare a scopurilor la caracteristicile personale și oferta educațională și ocupațională aflate în permanentă dezvoltare. Avem nevoie de o ocupație din diverse motive, cel mai puternic fiind acela că trebuie să ne asigurăm toate cele necesare unui trai decent. Răspunzând întrebărilor: „Cum ne alegem meseria?”, „De ce credeți că aveți nevoie de o ocupație?”, „Ce condiții trebuie să îndeplinească o ocupație?”, elevii sunt deprinși să realizeze o serie de acte de vorbire folosindu-se de modelele oferite de comunitate.

Cuvântul “carieră” provine din cuvântul francezesc “carrière” și reprezintă o etapă sau o treaptă în ierarhia socială sau profesională, profesiune, ocupație, domeniu de activitate, timp cât cineva lucrează într-un anumit domeniu, poziție în societate, situație bună. Întrebările la care trebuie să răspundem includ atât lumea interioară, exterioară, cât și eul interior al individului, care trebuie să-și găsească propria cale în viață. În alegerea unei cariere personale trebuie să ținem cont de următoarele aspecte: aptitudini și talente, nevoi și motive, atitudini și valori. specifice și maniera de aplicare a acestora. O carieră poate fi lungă sau scurtă, iar un individ poate avea mai multe cariere, una după alta sau în același timp. Cariera individuală include atât viața profesională și familială cât și legăturile dintre ele și se dezvoltă prin interacțiunea dintre aptitudinile existente, dorința de realizare profesională a individului și experiența în munca pe care o furnizează organizația. Individul se va dezvolta și va fi mulțumit de cariera sa în măsura în care organizația va putea furniza căi pe care individul să avanseze în diferite poziții și niveluri, în care să-și pună în valoare cunoștințele și să-și dezvolte aptitudinile.

Activitățile de orientare în carieră urmăresc dezvoltarea personală și înzestrarea tânărului cu abilități și cunoștințe pentru realizarea unui management eficient al propriei cariere. Planificarea carierei este un proces de lungă durată, care include alegerea unei ocupații, obținerea unui loc de muncă, dezvoltarea în carieră, posibilitatea schimbării carierelor, și eventual pensionarea. Alegerea profesiei este o decizie care trebuie făcută conștient: odată luată, o astfel de decizie va avea consecințele dintre cele mai neașteptate: îți va determina nu numai felul în care vei evolua pe parcursul vieții, dar și venitul, satisfacția profesională și șansele de promovare. Nu este niciodată prea devreme pentru a începe adunarea unor date, a unor experiențe pe care să îți fundamentezi opțiunile profesionale. Cariera reprezintă exercițiul alegerii personale, existând mai multe tipuri de cariera:

1. “STEADY-STATE”- aici alegerea este făcută o singură dată și implică un angajament pe viață pentru o anumită ocupație, cu schimbări puține sau deloc.
2. “CARIERA LINEARĂ”- o activitate continuă de-a lungul vieții, progresând în aceeași ocupație, de obicei în aceeași organizație sau într-una similară. Se întâlnește în organizațiile mari, puternic ierarhizate, cu accent pe performanțe și recompense.
3. “CARIERA ÎN SPIRALĂ” – evoluează printr-o serie de poziții diferite cu schimbări în natura muncii. Fiecare nouă poziție este construită pe cele anterioare. Se întâlnește în sistemele deschise cu structuri slabe.
4. “CARIERA TRECĂTOARE” – implică o schimbare aproape continuă. Se pune accent pe înnoire și rezultate imediate, cu schimbări în funcție de circumstanțe. De fapt diferențierea principală este între cariera obiectivă și cariera subiectivă. Cariera obiectivă are la bază perfecționarea profesională și avansarea pe posturi superioare. Cariera subiectivă are în vedere propria percepție despre rolul în cadrul organizației și al societății. Cariera depinde de individ, de alegerile sale bazate pe luarea în seamă a riscurilor, stăpânirea

schimbărilor sau exprimarea unor convingeri, pasiuni. Există deci mai multe caracteristici generale, individuale care determină modul în care oamenii își aleg cariera, printre care:

1. Interesele (de obicei oamenii își aleg cariera care cred ca le va asigura cel mai bine împlinirea intereselor proprii, motivația având rol important) .
2. Identitatea proprie.
3. Personalitatea și nevoile personale.
4. Fundamentele sociale, contextul social la care ne referim cand vorbim: familie, prieteni, legislația existentă (prevederile privind condițiile de lucru, de sănătate și securitate - discriminări rasiale sau sexuale - vârsta minimă de pensionare - politicile salariilor și pensiilor minime) sau promovarea ocazională. Cariera este legată de realizările și eșecurile fiecărui individ, de sprijinul primit din partea familiei și a prietenilor, de necesitatea de a se întreține și de a întreține o familie, de ideile și influențele prietenilor. Consider ca la începutul profesiei este necesar sa ne gândim cum ne clădim o carieră, sa investim în noi, să studiem. Este important ca "la început sa investim în noi pentru ca mai apoi să putem crește" - este o vorbă batrânească "culegi ce semeni", dacă la începutul profesiei nu semeni ceva bun în nici un caz mai târziu nu vei culege roadele așteptate. În viață, în ceea ce privește cariera culegi în timp, iar pentru a putea culege trebuie ca decizia pe care o luam în privința profesiei sa fie bine cumpănită și aleasă.

Un lucru trebuie conștientizat: foloasele materiale nu sunt pe primul loc, aceste se obțin, dacă depui o muncă satisfăcătoare și pe plan personal, o muncă plăcută este și utilă, dacă știi să legi drumul pe care vrei sa mergi. Alegerea profesiei nu e o decizie ușoară, de ea depinde cariera și uneori familia noastră, dar ceea ce este ușor în viață nu este neapărat și plăcut.

Aveți încredere în voi, instinctul nu va înșeală, veți ști ce să alegeți pentru a va satisface pe plan profesional și a avea carierele visate, doar credeți în voi, în forțele și capacitățile voastre, neuitând nici o clipă și ce lipsuri aveți, ele sunt elementul surpriză care poate sa apară în calea carierei pe care o visați.

Fiți sinceri, credeți în voi și așa veți învinge orice, oriunde și oricând!

Bibliografie:

Dan Anghel Constantinescu, Marinica Dobrin, Stănel Niță, Anca Niță, "Managementul resurselor umane"; Editura Tehnica, București, 1999.

PERSONALITATEA CA FACTOR PREDICTIV ÎN ORIENTAREA ÎN CARIERĂ

*Prof. Chirfot Carmen-Victorița
Colegiul Tehnic "Domnul Tudor", Drobeta-Turnu-Severin*

Factorii care influențează opțiunea profesională a elevilor, atât cei subiectivi cât și cei, obiectivi (externi), sunt elemente hotărâtoare pentru drumul pe care îl aleg elevii după absolvirea școlii.

În ceea ce privește factorii subiectivi, acțiunile se vor îndrepta direct asupra elevului, iar în privința factorilor externi - atât asupra acestora (parinți, rude, etc.), cât și asupra elevului care este sub influența lor.

Este necesar să li se arate elevilor inconsistența unor criterii de alegere a profesiunii cum sunt: este frumoasă, este bună mi se pare interesantă, imi place, etc. Elevii dau în mod frecvent aceste motive ale alegerii profesiunii. De aceea, elevilor care invocă asemenea motive, să li se ceară să argumenteze, iar dacă nu pot, să se documenteze pentru a putea demonstra că profesiunea respectivă este frumoasă, bună, interesantă sau să se explice de ce le place.

O greșală care îi duce pe elevi spre profesii pentru care nu au înclinații și interese corespunzătoare este alegerea profesiunii în funcție de șansele de reușită la școala postgenerală (licee sau școli profesionale). În mod normal elevii trebuie să-și aleagă în primul rând profesiunea și în funcție de aceasta, să se îndrepte către școala prin care urmează să se califice. Mulți elevi procedează însă invers: întâi își aleg școala în care cred că pot intra mai ușor, profesiunea rămânând pe plan secundar, iar preocuparea principală devine, de data aceasta, schimbarea locului de muncă și implicit a profesiunii.

Factorii generali ce influențează activitatea profesională sunt: ereditatea, mediul, experiența de viață și dezvoltarea individuală.

Ereditatea. Nu există teoretician care să nu evidențieze rolul eredității. Aici include starea biologică a organismului uman, dar și potențialul aptitudinal și temperamental (ca modalitate de utilizare a energiei psihice, în viziunea Annei Roe). Nu se poate face o discriminare între cei doi factori (ereditate și mediu) în ceea ce privește nivelul de influență. Fiecare poate potența sau diminua efectul celuilalt.

Mediul presupune în primul rând persoanele semnificative din viața individului, în timp ce structura genetică influențează nivelul ocupațional spre care aspiră. Această afirmație este valabilă numai dacă acceptăm ideea că nivelul de aspirație este direct proporțional cu potențialul intelectual și aptitudinal al unui individ; ori, realitatea demonstrează că anumiți factori de mediu, ca, de exemplu, izolarea sau deficitul financiar, constituie circumstanțe ce împiedică atingerea nivelului de performanțe pe care o persoană îl poate realiza, în pofida potențialului ereditar. Condițiile de mediu oferă sau nu posibilitatea valorificării zestrei genetice. Ginzberg, Ginsburg, Axelrad și Helma consideră mediul o presiune exercitată de viața reală și care obligă ființa umană să răspundă influențându-o în luarea deciziei vocaționale. Un rol important îl are statutul socioeconomic al părinților, care poate asigura un anumit nivel de instruire ce va avea un aport însemnat în alegerea carierei. Statutul social înalt și posibilitățile financiare mari ale părinților sau tutorilor oferă nu numai un model de urmat, ci și condiții optime de realizare profesională.

Experiența de viață din copilărie influențează opțiunile noastre:

- optăm pentru ocupații în care să avem posibilitatea contactării altor persoane sau pentru ocupații în care să lucrăm izolat, în funcție de mediul familial din care provenim (A. Roe);
- suntem motivați diferit, în funcție de modul în care s-a răspuns nevoilor noastre, de intensitatea acestor nevoi, dar și în funcție de bagajul ereditar (A. Roe);
- ocolim activitățile care nu ne-au plăcut și le căutăm pe cele care ne-au satisfăcut și în care am avut succese (J. Holland);
- învățăm să adoptăm acele comportamente care ne împlinesc și pentru care suntem aprobați de cei din jur (D. Super);
- ne maturizăm și ne formăm propriul stil de viață o dată cu propria personalitate și cu cerințele comunității în care trăim.

Dezvoltarea individuală în viziunea lui Ginzberg, Ginsburg, Axelrad, Helma se referă mai curând la niște etape prin care trece o persoană, și nu la stadiile de creștere și dezvoltare, așa cum apare în mod explicit la D. Super, iar acest lucru are o semnificație deosebită în activitatea practică a consilierului de orientare a carierei. Nu se poate pretinde maturitate vocațională unui copil de 14 ani, la această vârstă nefiind încă identificate și clarificate propriile interese și valori. De regulă, acestea se schimbă de la un moment la altul, dar rămân relativ ferm formulate în jurul vârstei de 25 de ani. Ginzberg, Ginsburg, Axelrad și Helma sunt printre primii (anii '50) care acordă un rol deosebit valorilor în luarea unei decizii ocupaționale, în virtutea diferitelor valori individuale subînțelese implicate în diferite tipuri de muncă. De exemplu: oferă acea activitate statutul social pe care-l doresc?

Este o ocupație care se desfășoară în aer liber?

Programul de lucru este flexibil? Trebuie să fac deplasări în țară și în străinătate? Salariul este pe măsura nevoilor mele?

Deci, fiind un proces cu o anumită dinamică opțiunea profesională a elevilor poate fi cunoscută multilateral numai în măsura în care ea este studiată din perspectiva desfășurării ei, în funcție de factorii subiectivi și obiectivi.

Demersurile teoretice și experimentale prezentate scot în evidență o serie de factori care influențează activitatea ocupațională desfășurată de o persoană, modalitatea de alegere, succesul sau insuccesul, dezvoltarea sa și au la bază studii de cercetare științifică prin care se încearcă să se răspundă la întrebările: ce îl face pe un individ să fie eficient în muncă? De ce o persoană alege un anumit tip de ocupație? Ce înseamnă autoîmplinire profesională? Care sunt elementele din viață și mediu care influențează o persoană?

A. Roe aduce în prim-plan:

- modul de cheltuire a energiei psihice care influențează evoluția și stilul de viață a unei persoane, cu implicații în comportamentul profesional;
- experiența de viață din copilărie, în care un rol hotărâtor îl au părinții;

- luarea deciziilor vocaționale se face în funcție de nevoile și ierarhizarea acestora, la care se adaugă influența factorilor genetici.

Factorii genetici și modul în care se ierarhizează nevoile, influențează alegerea unei ocupații și se constituie ca efect în matricea întregii vieți. Gradul motivației de atingere a unui scop vocațional este dat de modul în care se ierarhizează nevoile indivizilor și de intensitatea nevoilor specifice fiecăruia.

Interesantă este ideea conform căreia motivațiile unei persoane au la bază modalitățile prin care s-a răspuns nevoilor sale în copilărie. Condițiile de satisfacere a nevoilor depind de mediul în care trăiește un copil, iar părinții sunt văzuți ca actorii sociali cu cel mai mare impact în ceea ce mai târziu se va constitui ca stil de viață al viitorului adult.

Bibliografie:

1. Floyer Acland, Andrew – „Abilități și aptitudini perfecte”, București, Editura Național, 1998.
2. Tomsa, G. (coord) – „Dicționar de orientare școlară și profesională”, București, Editura Afelin, 1996.

CONSILIEREA ȘCOLARĂ-MODELUL AMERICAN

*Prof. Dinu Andreea
Școala Gimnazială „Traian” Craiova*

Asociația Americană a Consilierilor Școlari descrie consilierul școlar "un profesionist care acordă asistență elevilor, profesorilor, părinților și celorlalte persoane din administrația școlii. Cele trei procese de acordare de ajutor folosite de consilierul școlar sunt: consiliere, consultanță și coordonare."

Consilierea: Primul pas al consilierii este stabilirea unei relații de încredere și a unei relații de lucru confidențială în activitatea fie cu grupurile de elevi, fie în activitatea individuală. Consilierul încearcă apoi să-i ajute pe elevi să-și analizeze și să înțeleagă propriile sentimente, gânduri, comportamente relaționate de învățare și propria dezvoltare, ajutându-i să-și rezolve problemele, să-și dezvolte deprinderile constructive de coping, de alua decizii. Hannaford sugera că în cadrul consilierii școlare sunt acoperite trei arii: academică, cariera și prevenție/ dezvoltare. Aria academică urmărește motivarea elevilor pentru școală și formarea la aceștia o atitudine pozitivă față de activitățile școlare. Implică de asemenea orientarea școlară a elevilor, evaluarea acestora și apoi orientarea lor în vederea unei viitoare școlarizări, cea mai optimă pentru fiecare copil. Aria privind cariera vizează îndeosebi elevii de gimnaziu și apoi liceu, urmărește conștientizarea acestora asupra importanței unui loc de muncă, le formează deprinderi de luare a deciziilor, li se oferă elevilor informații despre diversele cariere, îi va ajuta să-și examineze propriile interese și aptitudini astfel încât să urmeze cariera optimă. Aria de prevenție / dezvoltare urmărește să-i învețe pe elevi deprinderi de comunicare eficientă, strategii de coping, tehnici de rezolvare de probleme, deprinderi de relaționare interpersonală.

Coordonarea este un proces de leadership în care consilierul ajută organizarea și realizarea unor programe de consiliere în școală și a diverselor servicii relaționate; se are în vedere colaborarea școlii cu agențiile comunitare, conducerea unei echipe de studiu a elevilor; programe de educație pentru copiii supradotați etc.

Consultanța implică procesul de colaborare cu părinții, profesorii și personalul administrativ din școală. Activitățile de consultanță au ca și scop obținere de informații privind învățarea și dezvoltarea deprinderilor de interacțiune eficientă, ținta fiind relațiile cu elevii.

Standarde pentru programe de consiliere școlară

Inițiativa de a stabili aceste standarde naționale în S.U.A. pentru programe de consiliere școlară a fost luată în 1995 cu scopul de a ajuta consilierii școlari să dezvolte și să implementeze programe de consiliere școlară în instituțiile în care lucrează. În 1997 se publică aceste standarde, iar între 1997-1998 are loc familiarizarea cu acesta de către consilierii școlari de peste tot din S.U.A.

Întrebarea primară căreia se adresează aceste standarde este: "De ce anume au nevoie elevii să știe și să fie capabili să facă la sfârșitul celor XII clase ca urmare a participării la programele de consiliere școlară." Pentru a menține S.U.A. ca primă putere economică, standardele naționale ale educației accentuează succesul școlar. Formula pentru succesul școlar al elevilor pe care Standardele pentru programele de consiliere o urmăresc este:

Succesul elevilor = Dezvoltare academică + Dezvoltarea carierei + Dezvoltarea personală/socială.

- Scopul urmărit de standardele pentru programele de consiliere este de a ajuta elevii să înregistreze succese școlare și să se dezvolte pentru a deveni membri ai societății. Astfel, ele vor sprijini consilierii școlari să evalueze continuu nevoile studenților, să identifice barierele, obstacolele ce pot sta în calea succesului școlar și eliminarea acestor

Un program de consiliere școlară:

- Ajută elevii să-și dezvolte cunoștințe și deprinderi de care au nevoie în lumea de azi și de mâine
- Este o componentă integrală a oricărei misiuni academice a școlii, a oricărui proces educațional
- Susține succesul școlar și asistă elevii în dezvoltarea școlară, profesională și personal – socială;
- Vizează dezvoltarea și prevenția, dar și remedierea;
- Este planificat și urmărește dezvoltarea competențelor elevilor, astfel încât aceștia să se dezvolte armonios;
- Este pentru toți elevii
- Nu este fragmentat, nu are o funcție izolată;
- Implică muncă în echipă;
- Este eficient și are rezultate măsurabile.

COMPETENȚELE CONSILIERULUI ȘCOLAR conform Asociației Americane a Consilierilor Școlari (Vernon, 1990-1991):

Caracteristici personale

- Să fie sincer interesat de binele celorlalți;
- Să fie empatic și capabil de a înțelege perspectiva celuilalt;
- Să creadă în capacitatea indivizilor de a rezolva probleme;
- Să fie deschis învățării;
- Să își asume riscuri;
- Să aibă încredere în sine;
- Să nu-i fie teamă să facă greșeli și să învețe din ele;
- Să fie interesat de dezvoltare personală;
- Este deschis, sincer, cald;
- Are simțul umorului.

Competențele consilierului școlar

Competențe teoretice

Consilierul școlar trebuie să aibă cunoștințe din următoarele domenii

- Psihologia dezvoltării;
- Teoriile consilierii;
- Tehnici și metode de consultanță;
- Tehnici și teorii ale consilierii de familie;
- Tehnici și teorii ale consilierii de grup;
- Teorii ale carierei;
- Teorii ale învățării;
- Evaluare și psihodiagnostic;
- Aspecte etice și legale;
- Dezvoltarea programelor de consiliere;
- Aspecte culturale.

Competențe practice

- Diagnosticarea nevoilor elevilor;

- Consiliere individuală;
- Consiliere de grup;
- Consultanța profesorilor, părinților, angajaților școlii;
- Coordonarea programului;
- Consilierea carierei;
- Consiliere educațională;
- Identificarea problemelor și trimiterea către alți specialiști;
- Administrare și interpretare de teste;
- Consiliere multi-culturală;
- Luare de decizii etice;
- Construirea unui climat suportiv în școală;
- Lupta împotriva discriminării de orice fel în școală;
- Explicarea angajaților școlii, comunității, părinților care este scopul și care sunt funcțiile consilierului școlar;
- Planificarea serviciilor pentru angajații școlii;
- Identificarea resurselor și a informațiilor necesare în procesul de acordare de ajutor;
- Evaluarea eficienței programului.

Competențe profesionale

- Auto-evaluare în vederea determinării punctelor sale forte și a ariilor în care necesită dezvoltare, îmbunătățire;
- Dezvoltarea unui plan personal de dezvoltare profesională;
- Conformarea regulamentelor de certificare;
- Manifestarea unui comportament etic.

Bibliografie:

1. Hannaford, M. (1987, May). Balancing the Counseling Program to Meet School Needs. NASSP Bulletin : 3-9
2. U.S. Department of Education, National Center for Education Statistics. (2004).
3. The Condition of Education 2004 (NCES 2004-077). Washington, DC: U.S. Government Printing Office
<http://www.schoolcounselor.org/>
www.copsi.ro

CONSILIEREA ȘI ORIENTAREA PENTRU CARIERĂ A ELEVILOR

*Prof. înv. primar Tuță Silviu – Marinel
 Prof. Tuță Anișoara – Ionela
 Școala Gimnazială Giubega*

Consilierea și orientarea școlară și profesională, ca fenomen social, și-a reliefat importanța la începutul secolului XX, cu prilejul modificării semnificative atât a raportului între cererea și oferta de locuri de muncă, dezvoltării industriale, cât și a sporirii nivelului competențelor cerute de utilizarea noilor tehnologii.

O societate care tinde să se dezvolte armonios trebuie să ia în considerare și să susțină activitatea de orientare a carierei, ținând cont de necesitatea acesteia, oferind tuturor posibilitatea de a primi servicii gratuite, consolidând baza de pregătire profesională a celor care lucrează în acest domeniu, oferind posibilități de creare a unei baze materiale fără de care activitatea nu se poate desfășura în condiții optime.

Orientarea profesională este acea activitate în cadrul căreia o persoană este ajutată să se dezvolte personal și profesional și să accepte o imagine completă despre sine, despre rolul său în societate, despre formarea profesională, testarea concepțiilor acesteia a aptitudinilor și transformarea lor în conformitate cu realitatea înconjurătoare, astfel încât acea persoană să obțină satisfacții și motivație în muncă și să aibă o dezvoltare încurajatoare atât pentru el ca individ în societate.

Orientarea în carieră constă în acele activități și programe prin care indivizii sunt ajutați în asimilarea și integrarea cunoștințelor, a experiențelor profesionale, a trăirilor personale și profesionale dobândite pe parcursul vieții în corelație cu:

- autoînțelegerea – care include cunoșterea propriei personalități și cunoașterea de sine a persoanei și a individului;
- înțelegerea mecanismelor de funcționare a societății și deci a acelor factori care contribuie la schimbarea continuă a acesteia, incluzând aici și atitudinea față de muncă, față de cei din jur;
- conștientizarea rolului pe care-l poate juca timpul liber în viața personală - are o componentă predominantă în dezvoltarea individului ca persoană;
- înțelegerea necesității existenței unui minim de factori principali cu rol activ în planificarea carierei;
- înțelegerea necesității informațiilor și a abilităților în obținerea succesului și a satisfacției de muncă, dar și în activitățile desfășurate în timpul liber și a proceselor de socializare cu cei din jur;
- învățarea este o componentă de bază a individului care se dobândește încă de la naștere și îl ajută toată viața.

Consilierea și orientarea școlară și profesională tinde să rezolve, simultan, două aspecte extrem de importante în prezent:

- asigurarea echității sociale prin democratizarea permanentă a accesului la educație și formarea profesională,
- ameliorarea continuă a bunei utilizări a resurselor umane de care dispune societatea.
- activitatea de consiliere, orientare școlară și profesională a avut o evoluție sinuoasă în ultimele decenii ale mileniului precedent fiind desființată pentru că a fost transferată – formal – tuturor cadrelor didactice, care nu dispuneau întotdeauna de o pregătire metodologică și de instrumentele de lucru necesare.

Consilierea și orientarea școlară și profesională intenționează să-l facă pe elev coparticipant la propriul destin (prin informare, educare, autoformare, autoorientare) dacă nu în mod integral, chiar autorul acestui demers de alegere și dezvoltare a carierei.

Considerată ca o chestiune de natură educativă și comunicațională, consilierea și orientarea școlară și profesională au dus la schimbarea ansamblului de metode și tehnici cu care se operează, conținutului activității consilierului, rolului și poziției acestui domeniu în sistemul formării inițiale și continue a tinerilor și adulților. În prezent consilierea și orientarea școlară și profesională este un demers de natură educativă, dar nu limitat doar în această arie.

Pentru obținerea de informații privind deciziile de carieră și cunoașterea mediului profesional este necesar ca elevul să investigheze diverse medii ocupaționale și să cunoască mai multe posibilități de carieră.

Mulți tineri care termină o școală dețin cunoștințe vaste, dar nu știu să comunice, nu știu să lucreze în echipă, nu știu să expună o idee, nu știu ce înseamnă o carieră, nu știu să se prezinte la un interviu sau să se autoevalueze. De aceea apare nevoia tot mai acută de a-i învăța pe tineri capacități esențiale pentru viața lor, ceea ce se poate realiza doar prin educația non-formală ce cuprinde activități educative de tip non-formal desfășurate în sistemul de învățământ de către instituții educative.

Cea mai importantă activitate de tip non-formal este ora de dirigenție pentru că aceasta, fiind cuprinsă în orarul elevului, are repetitivitate și continuitate.

Trebuie să se acorde o atenție deosebită în orele de dirigenție orientării pentru carieră a elevului prin diverse modalități: chestionare, teste, exerciții prin care elevul își poate descoperi pentru sine și apoi pentru ceilalți punctele forte. În orele de dirigenție se pot derula activități, care au un impact deosebit pentru clasă, dar și pentru fiecare individ în parte.

În alegerea carierei, educația informală ocupă un loc aparte. Educația informală înseamnă experiențe de învățare spontană, cotidiană, existențială, desfășurată în medii care nu au educația ca scop principal. Voluntariatul reprezintă una din principalele activități ale educației informale prin care elevul își poate descoperii abilități și forma competențe. Elevii s-ar putea implica într-o activitate a unei organizații de protecție a mediului, redactând pliante care să conțină informații privind legislația mediului și informații de natură legislativă, împărțindu-le populației din zona vizată pentru a-i conștientiza în problematica mediului, sau să urmeze un curs de training prin care elevii să învețe despre dezvoltare personală, dezvoltarea

relațiilor, comunicare eficientă, prezentarea la interviu, coaching și feedback, planificarea productivității personale, formarea echipei, abilități de negociere.

Pentru a facilita integrarea socio-profesională a tinerilor absolvenți, considerăm că este necesar ca orice profesor, indiferent de disciplina predată, să desfășoare o serie de activități prin care să sprijine elevii în ceea ce privește orientarea școlară și profesională a acestora.

Consilierea și orientarea școlară și profesională aspiră să-l facă pe elev coparticipant la propriul destin (prin informare, educare, autoformare, autoorientare), dacă nu în mod integral chiar autorul acestui demers de alegere și dezvoltare a carierei.

Bibliografie:

1. Băban, A., *Consiliere educațională*, Editura Imprimeria „Ardealul”, Cluj-Napoca, 2001;
2. Căpâlneanu, I. *Orientarea profesională și de specialitate în domeniul militar*, Editura Militară, București, 1975.
3. Jigău, Mihai, *Consilierea carierei*, Editura Sigma, București, 2001.
4. Tomșa, G., Drăgan, I., Ozunu D., *Dicționar de consiliere și orientare*, Editura. Ceres, București, 2003.

CONSILIEREA PSIHOPEdagogică O PROVOCARE A SOCIETĂȚII CONTEMPORANE

*Prof. psihopedagog Smarandache Ionuț
Liceul Tehnologic Special “Beethoven” Craiova*

Întâlnim în școlile României tot mai mulți tineri și copii ce sunt diagnosticați într-o manieră mai mult sau mai puțin profesionistă ca având tulburări emoționale sau comportamentale.

Plecând de la această premisă, am să prezint două dintre tipurile de personalități din taxonomia tradițională utilizată de specialiștii în domeniu (a. normali, b. retardați, c. psihotici, d. psihopați, e. psihonevrotici), și anume de nevrotici și psihotici.

Pornim de la întrebarea ce înseamnă o persoană nevrotică? Este acea persoană, adult, tânăr, ce a fost prost îngrijit psihologic de către familie, tutori, instituții de ocrotire a minorilor, etc, în primii 10 ani de viață. Pentru a înțelege cititorii revistei ce înțelegem în mod concret prin sintagma „îngrijire psihologică proastă” a copilului, o vom împărți în patru feluri fundamentale: 1. Neglijență față de copil, 2. Respingerea acestuia, 3. A-l răsfăța, 4. A compătimi copilul. Oricare dintre aceste patru greșeli repetate frecvent de adulți asupra copilului pot conduce la instaurarea nevrozei la acesta din urmă.

Problemele devin vizibile în momentul în care copilul nu este înțeles și se instaurează concluzii atât la nivel personal al acestuia („nu sunt destul de bun”, „nimeni nu mă iubește cu adevărat”, „nimeni nu mă dorește”, „nu voi reuși niciodată”), cât și a celor din jur - familie, profesori, colegi, prieteni („nu ești bun de nimic”, „ne faci numai probleme”, „nu poți fi ca ea/el”).

Întotdeauna pentru individ cea mai eficientă metodă de echilibru personal și cea mai ușor de aplicat, a fost și va fi *prevenția*. De aceea ca părinți, bunici, profesori, toți avem datoria de a preveni o posibilă tulburare emoțională sau comportamentală a copiilor noștri, iar cel mai firesc lucru în acest demers este să fim atenți la cele patru feluri fundamentale de proastă îngrijire psihologică prezentate mai sus.

Esențial pentru echilibrul psihologic al unei persoane devine perioada timpurie a vieții de familie. Copiii trebuie încurajați de părinții lor, dar și de restul persoanelor din anturaj ce își lasă amprenta asupra personalității în formarea copilului.

Automat persoana ce a fost îngrijită corect din punct de vedere psihologic în copilăria timpurie, evitându-se cele patru greșeli fundamentale ce le-am prezentat mai sus, aceasta va trece cu succes peste problemele vieții de adult, fiindcă acum nu va mai avea prilejul să dezvolte sechele din copilărie, ce se regăsesc la persoanele ce nu au avut un mediu propice în copilăria timpurie.

Este esențial să se insiste pe acest tip de consiliere în direcția prevenirii asupra tinerilor părinți, bunicilor, educatoarelor, învățătoarelor, elevilor din școli ce vor fi părinți într-o zi. Astfel treptat pe termen mediu și lung se va vedea la nivel social o îmbunătățire globală a echilibrului psihic.

Întrebarea ce poate apare la cititorul acestui articol este: De ce este așa important echilibrul psihic? Răspunsul este unul simplu și s-ar traduce prin: un număr mai mic de divorțuri în viitor, mai puțini copii separați de unul sau ambii părinți, mai puține tentative de suicid, formarea unor viitori părinți ce vor fi responsabili de copiii lor, mai puține cazuri de eșec școlar, mai puțină violență în școli, în general mai puține persoane cu tulburări emoționale sau comportamentale.

O altă problemă ce deranjează foarte multe persoane este psihoza. Oamenii ce pot fi diagnosticați ca fiind psihotici, sunt acele persoane ce nu manifestă sentiment de comuniune socială sau nu au curaj de a-și asuma sarcinile vieții. Adică, pe înțeles acea persoană a găsit o cale de a evita greutățile și problemele vieții prin modalitatea “șmecheră” de a fi bolnavă. Aceste persoane au un psihic mai sensibil și sunt predispuși spre căderi nervoase și în general înainte de a fi diagnosticați ca fiind psihotici erau genul singuratici, spectator, nu participau activ la viață. Astfel de oameni au păreri incorecte despre viață, despre alți oameni, obligațiile lor familiale le ignoră, nu prea participă la viața socială, pe ei înșiși se percep eronat în raport cu obligațiile și provocările din viață.

Cum poate fi evitată apariția unei stări psihotice? La fel ca în cazul anterior, printr-o gestionare a vieții timpurii a copilului în familie, legarea unor relații solide cu alți oameni, prin încurajarea permanent a copilului sau tânărului de către părinți, rude, profesori pentru a crește toleranța la greutățile vieții și a le întâmpina cu determinare și curaj. Întotdeauna cei care nu pot face așa găsesc metode de evadare, eschivare. Fiindcă stima de sine este scăzută la psihotici pe fondul nerealizării sarcinilor vieții și a criticilor din toate părțile, aceștia când ajung la o stare de descurajare ridicată și nu mai au sentiment de comuniune socială, încep să evite complet sarcinile vieții și le substituie cu propriile “sarcini”. Pe acestea le abordează foarte temători într-o manieră proprie, în care scopurile lor sunt atât de diferite de bunul simț comun, încât atunci când toți le văd ca fiind eșecuri totale, ei se văd pe sine ca fiind mult superiori altora, fiindcă din punctul lor de vedere doar ei pot înțelege cu adevărat problema. Ei nu mai aderă la logica vieții pe care o au majoritatea oamenilor și trăiesc într-o lume a lor în care scopurile personale își găsesc mereu o justificare.

În momentul realizării anamnezei ce ne va ajuta să stabilim diagnosticul este foarte important să analizăm perioada timpurie a vieții pacientului, pentru că aceasta este edificatoare pentru problemele ce le manifestă în prezent. Voi prezenta câteva exemple concrete de întrebări și seturi de discuții ce ne vor ajuta să stabilim problema existentă: “Unde ai trăit în copilărie până la vârsta de 10-12 ani?”, “Cum ai perceput-o pe mama?”, “Cum l-ai perceput pe tata?”, “Ce ai fi vrut să schimbi la mama?”, “Ce ai fi vrut să schimbi la tata?”, “Ce ai apreciat la mama?”, “Ce ai apreciat la tata?” analizăm relația cu frații dacă există și diferențele de vârstă dintre acestea, întrebăm dacă cunoaște povestea nașterii proprii pentru a evita dezvoltarea sentimentului de vinovăție. Toate acestea ne pot ajuta să identificăm anumiți factori perturbatori ce au intervenit la un moment dat în copilărie la persoana respectivă, transformându-se apoi într-o tulburare emoțională sau comportamentală.

Nu este indicat să încercăm să inițiem o terapie dacă nu stăpânim bine acest demers și nu avem o formare inițială de specialitate. Spre exemplu diriginții ce au prevăzute ore de consiliere cu elevii clasei, în momentul când ajung la concluzia că avem de a face cu o problemă complexă, este bine să îndrume elevul spre un specialist. În școala românească este încă utilizată metoda clasică de muștruire în fața clasei a elevului ce a avut o abatere, o rătăcire, o nevoie, fapt ce îi agravează starea respectivului prin faptul că își va pierde încă puțin din stima de sine care oricum era la un nivel foarte jos și totodată îi confirmă ideea pe care o avea anterior că nimeni nu îl înțelege, că nu poate avea încredere în cel de lângă el. Rezultatul următor unei asemenea întâmplări se concretizează cu o nouă “ieșire” a tânărului respective, însă intensitatea acesteia va crește de la o perioadă la alta în direcția negativă.

Cum am arătat în prima parte a articolului, echilibrul nostru psihic are mare legătură cu prima parte a vieții noastre, cam până la vârsta de 10 ani, cu modul în care persoana afectată și-a perceput familia, sau unul dintre membrii acesteia.

De aceea pentru a ajuta specialistul fie el consilier școlar sau psihopedagog să remedieze situația elevului este imperios necesar să reușim aducerea părinților la ședințele de terapie. Dacă vorbim de un pacient de vârstă mică atunci automat terapia se va realiza asupra părinților (adultilor) pentru că ei sunt cauza (sursa de alimentare a tulburării), fiindcă un copil nu poate dezvolta probleme de natură psihică decât dacă mediu de creștere i-a fost viciat.

De obicei amintirile ce sunt scoase la iveală de pacient din copilăria lui, relevă exact nevoile actuale ce nu îi sunt satisfăcute. Este foarte important să evităm, etichetările, să fim echidistanți și imparțiali. Pentru a reuși să avem rezultate bune în activitatea psihoterapeutică, noi ca și consilieri trebuie să fim foarte bine "împăcați" cu noi înșine, să avem rezolvate cât mai multe dintre frământările noastre interioare. Acest aspect devine decisiv în succesul unei terapii, fiindcă psihoterapeutul filtrează și analizează tot ce află despre pacient prin raportare la propria persoană, de aceea putem afirma că un terapeut frământat de incertitudine vizavi de propria persoană va avea șanse minime să obțină rezultate pozitive la pacient.

Relația terapeut-pacient trebuie în primul rând să aibă la bază confidențialitate totală, din aceasta urmând să derive încrederea reciprocă care de asemenea este condiție obligatorie în succesul terapiei psihologice. Încrederea reciprocă se formează pe parcursul a 4-5 ședințe, fără ea consilierul nu ar obține informațiile necesare în depistare și tratare. O altă condiție necesară în succesul terapiei este tratarea de la egal la egal. Astfel dacă psihoterapeutul nu reușește să stabilească o relație de egalitate cu pacientul, iar acesta se simte inferior automat vor apărea blocaje din partea celui de-al doilea și nu se va putea merge mai departe (pacientul nu se va destăinui consilierului). Această abordare îl face pe pacient să se simtă securizat, să ne accepte, să fie egalul nostru, să se simtă confortabil și respectat.

Sfatul este principala metodă utilizată în special în consilierea școlară. Mereu ne oferim să ajutăm și să-i spunem elevului ce este bine și ce este rău, îl îndrumăm să urmeze drumul pe care i-l spunem noi, pentru că este cel mai potrivit. În ciuda repetării la intervale din ce în ce mai frecvente a acestei strategii, observăm totuși că nu obținem niciun fel de ameliorare, ba în cele mai multe cazuri observăm o accentuare a tulburărilor. Este firesc să se întâmple așa fiindcă pacientul nostru nu are nevoie de sfaturi pentru că el se va confrunta cu probleme diverse în viață iar noi nu vom fi lângă el să îl sfătuim în fiecare din situații, ce variantă să aleagă. De aceea avem tot timpul impresia că elevul a înțeles pe moment ceea ce i-am spus, și totuși după o perioadă repetă problema respectivă. De aici putem afirma că sfatul are efect doar dacă suntem lângă el, în momentul când pacientul rămâne singur nu îl mai ajută deloc și acționează după bunul simț propriu care de obicei este total diferit de bunul simț comun.

Concluzia pe care o extragem de aici este aceea că în consilierea psihopedagogică trebuie să ne axăm pe problemele pacientului, să-i oferim înțelegere, suport, un șoc pozitiv, pentru că în jurul său găsește numai respingere. În momentul în care îl vom aștepta cu respect și egalitate putem aborda problema reală ce îi cauzează aceste tulburări. Cu cât ne depărtăm de aceste principii fundamentale ale consilierii cu atât putem afirma că rezultatele muncii noastre vor fi inexistente sau într-un mod optimist inefficiente.

CONSILIEREA, ORIENTAREA ȘI EDUCAȚIA PENTRU CARIERĂ A ELEVILOR

Prof. Steluța Guțiu

Prof. Ana- Maria Apostol

Prof. Voichița Bercea

Cerc Pictură „Prezent” Timișoara

„Alegerea carierei presupune: o schimbare dinamică, permanentă, o anumită stadialitate, accidente, eșecuri, reveniri, șansă; trasee diferite ale carierei; aspirații, preferințe, idealuri.” (Jigău, Mihai).

Consilierea și orientarea școlară profesională este considerată ca fiind a treia forță în educație alături de școală și administrația școlii, fiind prezentată ca o dezvoltare a carierei, de trecere de la o poziție la alta în cadrul aceleiași meserii sau dintr-un domeniu de activitate la altul cu secvențe și sarcini specifice.

Ne vom referi la:

- Construirea stimei de sine;
- Îngrijire/grija pentru sănătatea proprie;
- Obiceiuri corecte;
- Responsabilitate;
- Voluntariat-acțiuni sociale.

Alegerile tinerilor sunt hotărâtoare în mare măsură pentru drumul pe care îl urmează în viață, de aceea niciodată nu putem spune că știm suficient de multe lucruri despre ceea ce înseamnă alegerea parcursului educațional, profesional și personal al fiecăruia. Alegerile tinerilor deschid viitorul, al lor personal și al societății în care aleg să trăiască și să muncească când vor fi adulți. A ajuta tinerii să facă alegeri este un act de mare responsabilitate pe care trebuie să și-l asume atât familia cât și statul, comunitatea în care trăiesc aceștia.

Pentru creionarea unui plan de orientare și dezvoltare a carierei profesionale, specialiștii în carieră definesc mai multe stadii:

- stadiul interesului (începe la 10 sau 12 ani), copilul începe să facă distincție între ceea ce îi place și ceea ce nu îi place.
- stadiul de capacitate (de la 12 la 14 ani), adolescentul începe să realizeze care sunt cerințele asociate unei profesii, își definește singur sau ajutat de familie propriile puteri și aptitudini legate de tipurile de activități preferate.
- stadiul valorii (de la 14 la 16 ani), adolescentul începe să realizeze importanța atitudinilor personale și ținuturilor pentru alegerea profesiei, devine conștient de faptul că anumite profesii se potrivesc mai bine decât altele, valorilor sale interne.

În urma evaluării realizate de către specialiștii în orientare școlară, planul de orientare școlară individualizat pentru fiecare copil ar cuprinde:

- recomandări privind direcțiile de continuare a educației;
- informații despre unitățile școlare care corespund cerințelor sale educaționale, vocaționale;
- informații despre condițiile de acces la aceste unități școlare și despre formalitățile ce trebuie îndeplinite în acest scop.

Consilierea școlară este o etapă premergătoare orientării profesionale. Profesorii diriginți sau consilierul în orientare școlară și profesională ar trebui să realizeze o informare periodică a elevilor despre posibilitățile reale de angajare, oportunitățile de perfecționare profesională, rețeaua de facultăți raportată la nivelul de educație.

În mod concret, consilierul în orientare școlară se axează pe oferirea de informații atât elevilor, cât și părinților, sprijinire în utilizarea eficientă a acestor informații pentru luarea deciziei cu privire la opțiunea școlară sau contribuie la regândirea opțiunii sau orientării profesionale.

O activitate de orientare școlară profesională eficientă presupune:

- realizarea pentru fiecare elev a unei fișe psihopedagogice – înțelesă ca instrument de investigare și cunoaștere a personalității elevului;
- susținerea cu răbdare și tact pedagogic a fiecărui copil, astfel încât, să conștientizeze importanța

luării unei decizii corecte;

- cunoașterea personalității copilului – având sprijinul specialistului din cabinetul de consiliere școlară sau din cadrul Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională;
- distribuirea de informații elevilor cu privire la oportunitățile oferite de facultăți, profiluri, domenii și calificări profesionale.

Sfaturi pentru părinți:

- faceți eforturi să vă cunoașteți cât mai bine copilul;
- urmăriți interesele;
- ajutați-l să-și descopere abilitățile și aptitudinile;
- discutați regulat cu copilul despre domeniul/ profilul spre care dorește să se îndrepte;
- cereți informații dirigintei despre nivelul de pregătire al copilului;
- lăsați-l pe copil să aleagă școala sau meseria care îi place, astfel are posibilitatea să fie bun în ce face și să-i placă;
- nu-l criticați, decât constructiv, pentru a-l ajuta să-și câștige încrederea în forțele proprii, pentru a decide singur;
- nu excludeți un eventual eșec.

Trebuie înțelese și minimalizate efectele stereotipurilor. Profilul școlii nu determină în mod obligatoriu un traseu profesional, chiar dacă așteptările sunt în acest sens. Avantajul în schimb este dat de studierea aprofundată a disciplinelor atât pe parcursul școlar, cât și în viitoarea meserie. Ce îi motivează pe elevi în a urma o carieră academică, o perfecționare, este o imagine deformată asupra potențialului pieței forței de muncă: te poți angaja dacă ai studii superioare, cu toate că, în practică există suficiente exemple în care un absolvent SAM (școala de arte și meserii) poate câștiga mult mai mult decât un absolvent de studii superioare.

Prin urmare motivația elevilor în a-și urmări cariera profesională ține mai degrabă de factori extrinseci decât de factori intrinseci motivaționali.

În cultura noastră, oamenii pot fi împărțiți după tip în: realist, intelectual, social, convențional, întreprinzător și estetic. Oamenii caută medii și vocații care să le permită să-și exercite deprinderile și aptitudinile, să-și exprime atitudinile și valorile, să rezolve probleme sau să joace roluri agreabile și să le ocolească pe cele dezagreabile. Comportamentul unei persoane poate fi explicat prin interacțiunea personalității sale cu mediul înconjurător.

În cadrul cercului de pictură „Prezent” care se desfășoară la Școala Gimnazială nr. 16 Timișoara în vederea descoperirii abilităților, aptitudinilor, valorilor fiecărui elev participant la orele de pictură, am realizat o serie de activități în diverse domenii: ecologie, tradiții și obiceiuri de sărbători, zile naționale. În urma acestor activități am realizat:

- o rețea de parteneriate inter – instituționale cu școli, centre de cultură, palate ale copiilor din întreaga țară;
- participări/schimburi de activități culturale cu școli din întreaga țară: Expoziția -Concurs „**Mărțișor**”- Iași, Concurs Educațional Național „**Soarele și planeta albastră**”- Târgu Neamț, Concurs Național „**Umbrela verde**” –Cîmpina;
- participări cu lucrări la simpozioane naționale, internaționale - Simpozion Internațional „**Școală și societate în Banat**”-Timișoara, Simpozion Euroregional și Concurs „**Bucuria Nașterii Domnului-Crăciunul**” Timișoara, Simpozion Internațional „**Școala- spațiu educațional european intercultural**” Timișoara;
- implicarea elevilor în activități ecologice, apoi participare cu lucrări la diverse proiecte educaționale: Proiect Internațional „**Muncă și creație**”-Suceava, Concurs „**Fantezia reciclării**”-Constanța, Concurs interregional „**Voluntariada copiilor**”-Galați;
- implicarea elevilor în viața socială: Proiect Educațional Interjudețean „**E ziua României- E ziua țării mele**”-Râmnicelu, Concurs Național „**Dor de mama**”-Piatra Neamț, Expoziția Internațională Concurs „**1 Iunie- Copilul, ambasadorul prieteniei între popoare**” –Iași.

Autocunoașterea este importantă. Momentul în care elevii doresc să înțeleagă tipul de activități și de carieră care le va oferi nivelul de satisfacție a muncii pe care și-l doresc, vor ști să aleagă. Activitățile trebuie să ia în considerare calitățile personale ale elevilor, aspectele care îi interesează, precum și lucrurile la care se pricep, atât în școală, cât și în activitățile și hobby-urile din timpul lor liber. Este la fel de important ca elevii să conștientizeze că sunt unici și că este absolut normal ca tipul de activitate care se potrivește prietenilor lor să nu fie de interes pentru ei. Găsirea locului potrivit pe piața muncii este esențială, dar nu se întâmplă în mod automat, iar elevii trebuie să aibă oportunitatea de a reflecta și de a-și analiza experiențele, precum și de a-și dezvolta încrederea în propriile abilități.

Educația pentru carieră, ca dimensiune specifică educației aplicative, tehnologice, proiectează un ansamblu de acțiuni de dirijare și autodirijare a procesului de formare-dezvoltare a personalității elevului, integrate în activitatea de consiliere și orientare școlară și profesională, organizată progresiv, formal sau neformal, în cadrul sistemului de învățământ și ca resursă de evoluție a carierei, individuală și socială, psihologică și comunitară pe tot parcursul vieții.

Bibliografie:

Jigău, Mihai, Stănescu, Liana Maria, *Consiliere și orientare-ghid*, Institutul de Științe ale Educației, București, 2000;

Bolboceanu, Aglaida, *Consiliere psihologică pentru orientare și dezvoltare în carieră: Ghid de aplicare*, Institutul de Științe ale Educației, Chișinău, 2015;

Vieru, Anca, Ciurari, Laura, Ududec, Marius, *Ghid de dezvoltare personală durabilă a elevilor*, Editura George Tofan, Suceava, 2016;

XXX, *Ghid „Metode și instrumente de activare a tinerilor pentru autocunoaștere și planificarea carierei”*, Consiliu Județean Alba, 2012.

ÎNVĂȚ DE MIC SĂ PROGRAMEZ

Exemplu de bune practici

Prof. înv. primar Dan Antoanela Silvia
Liceul Tehnologic „Constantin Ianculescu” Cârcea

Număr de participanți: 10 elevi

Tipul de activitate: Exersare și îmbunătățire a cunoștințelor programării cu Scratch

Durata activității: 6 h

Obiectivul principal: Animarea unei poezii din limba engleză cu Scratch

Locul de amplasare/locația: Laboratorul de informatică

Metode pedagogice folosite: Învățarea prin descoperire, metode colaborative și de cooperare, metoda evaluării, algoritimizarea, metoda traducerii, metoda comunicativă

Materiale necesare: Computere

Conținutul detaliat al activității:

În urma discuțiilor cu elevii mei am descoperit la ei dorința de a învăța să programeze. Sunt conștienți că există în viitorul lor un job bun și în același timp plăcut. Pentru nivelul lor de înțelegere a programă se asociază cu a se juca programând. Astfel, la orele de optional mi-a fost ușor să fac câteva aplicații care să le întărească aceste considerente.

În predarea integrată specifică clasei a IV-a mi-am propus să apelez la poezia *Halloween fericit!*, din limba engleză, poezie pe care am scurtat-o puțin, pentru nivelul lor:

Happy Halloween!

White ghost, white ghost, what do you see?

I see a black bat looking at me.

Black bat, black bat, what do you see?

I see a brown owl looking at me.

Brown owl, brown owl, what do you see?

I see a black cat looking at me.

Black cat, black cat, what do you see?

I see a jack-o-lantern looking at me!

Happy Halloween!

Am tradus poezia cu elevii folosind cuvinte din vocabularul proaspăt învățat de ei la clasă la ora de limba engleză cât și cu ajutorul unui mic dicționar de la biblioteca școlii:

Halloween fericit!

Fantoma albă, fantoma albă, ce vezi tu?

Eu văd un liliac negru care se uită la mine.

Liliac negru, liliac negru, ce vezi tu?

Eu văd o bufniță maro care se uită la mine.

Bufniță maro, bufniță maro, ce vezi tu?

Eu văd o pisică neagră care se uită la mine.

Pisică neagră, pisică neagră, ce vezi tu?

Eu văd o lumină de dovleac care se uită la mine!

Halloween fericit!

Le-am propus s-o transpunem într-un program scurt și amuzant, în spiritul zilei de Halloween.

Ora de informatică este foarte așteptată, chiar insuficientă ca timp pentru puternica dorință a lor de a și-l petrece în fața calculatorului.

Pasul 1: Sprite-ul pisicuței a fost șters cu click dreapta pe mouse și alegem **delete** în fereastra deschisă.

Pasul 2: Alegem backdrop potrivit misterului impus de poezie, în cele din urmă un fond de culoare perceput personal de fiecare elev în parte. Se dă click pe blocul **Backdrops**, avem opțiunea **Fill with color** și se alege o culoare mai închisă sau mai deschisă din tabelul de culori și cu opțiunea dorită a umbrei.

Pasul 3: Alegem câte o imagine sugestivă pentru personajele poeziei: dovleacul, stafia, liliacul, bufnița și pisica. Și pentru că nu și-au găsit sprite-urile toate convenabile din biblioteca Scratch au ales și prin căutare imagini pe net.

Astfel dovleacul a fost găsit prin cautare imagine *dovleac de Halloween* pe **Google**.

Am dat click pe mouse și în fereastra deschisă am optat **Save image as...** Am redenumit imaginea *dovleac poezie* și așa am ales **Save**. În fisierul *Downloads* din computer s-a descărcat imaginea noastră numită acum *dovleac poezie*.

Se revine în fereastra programului **Scratch**. Se deschide **Upload sprite from file**, se dă click pe **Downloads**, se caută imaginea *dovleac poezie* salvată anterior și se alege **Open**.

Se trage cu mouse-ul imaginea dovleacului mai la stânga.

Am deschis biblioteca **Choose sprite from library** și am ales imaginea fantomei albe pentru poezia noastră și se dă **OK**.

Se trage cu mouse-ul imaginea fantomei puțin la dreapta, se dă click pe **Costumes** și se alege **Flip left-right** pentru a avea fața întoarsă către doileac în viitoarea conversație.

În mod asemănător am ales imaginile pentru liliac, bufnița maro și pisica neagră din bibliotecă sau de pe net.

La bufnița a fost nevoie de modificarea imaginii. Se dă click pe **Costumes**, se alege butonul **Select** și cu mouse-ul se alege imaginea integrală a bufniței care va trebui micșorată vertical și orizontal. Se va colora la fel fondul cu ajutorul **Fill with color** procedând la fel ca la început. Se dă click pe **Fill with color** și se alege culoarea maro, fără umbre, cu ajutorul căreia se umple fiecare spațiu alb de la bufniță.

Se alege imaginea pisicii. La fel ca la bufniță, imaginea pisicii trebuie micșorată și fondul modificat în aceeași culoare.

Pasul 4: Pasul următor este simplu, și anume alegem din **script-ul Events** butonul pentru începerea jocului. De exemplu unii copii au ales butonul **when steagul clicked**, valabil pentru toate personajele. Conform spiritului de Halloween cele patru personaje trebuie să apară și să dispară la momentul potrivit. Elevii au beneficiat de butoanele **hide** la începutul și la sfârșitul programului fiecărui personaj iar **show** exact înainte de apariția personajului, amândouă din **script-ul Looks**.

Pasul 5: Urmează introducerea dialogului pentru fiecare personaj.

Pentru dialogul purtat de doileac și celelalte personaje de fiecare dată copiii au utilizat butonul **say...for 3 secs** din **script-ul Looks**. Astfel au folosit de patru ori această comandă pentru întrebările doileacului puse celor patru personaje cu care conversează și a cincea oară simplu **say...** pentru urarea din finalul poeziei.

Executând programul și-au dat seama că trebuie să dea un timp de așteptare personajelor să răspundă, ca într-o scenetă, în timp real. Așa au ales butonul **wait 3 secs** din **script-ul Control**.

Se poate copia blocul celor două comenzi și pasta pentru încă trei replici, dar modificând versul cu replica corespunzătoare fiecărui personaj.

Și cu ultima replică din ultimul vers am finalizat programul doileacului.

Pasul 6: Urmează în cascadă programele personajelor interlocutoare.

Pentru programul fiecărui personaj am utilizat același algoritm în esență, puțin modificat la timp. După cum am mai spus, începe cu aceeași comandă ca și programul doileacului, la utilizarea **when steagul clicked**. Apoi mai apare modificarea legată de timpii de așteptare a fiecărui personaj care comunică răspunsul către doileac la momentul potrivit, când îi vine rândul, fiecare așteptând deci terminarea comunicării doileacului cu personajul dinaintea lui. Practic un personaj apare după un timp bine calculat, spune replica și apoi dispare. Programul primului personaj interlocutor, stafia albă, ne arată cum așteaptă 3 sec să vorbească doileacul apoi apare, spune replica timp de 3 sec și dispare :

Liliacul așteaptă să vorbească doileacul 3 sec, să răspundă fantoma 3 sec, după care apare, vorbește timp de 3 sec și în sfârșit dispare.

După același raționament sunt și programele pentru bufnița și pisică.

Astfel la ultimul personaj, pisica neagră, timpul este cel cumulat de așteptare pentru stafia, pentru liliac și apoi pentru bufniță. Aici au avut nevoie de ajutorul meu pentru buna coordonare a timpilor, să nu se suprapună replicile. Bineînțeles replicile au fost date cu ajutorul butonului **say... for 3 secs**. Fiecare replică constituind un vers al poeziei, de altfel.

Timpul a trecut prea repede, ne-a prins jocul. Copiii nu au obosit ci au dovedit că fac față unei concentrări intelectuale deosebite atunci când sarcinile sunt plăcute, bazate pe joc. Ei pot transpune puțin din activitățile proprii din viață. Au posibilitatea autocontrolului muncii putând să modifice oricând pașii făcuți. Și pentru mine sentimentul cel mai plăcut este când ei zâmbesc și-și doresc mai mult timp la joc... la scrierea unui program prin joc, de fapt.

Rezultate:

Programarea prin joc este un ansamblu de activități de învățare a unui limbaj de codificare pe înțelesul copiilor. Aceste activități conduc la dobândirea de competențe lingvistice sau matematice. Jocurile

propușe ca activități de învățare pot fi adaptate din lucrul individual, în perechi sau în echipă sau invers. Aici accentuăm în special dezvoltarea abilităților de colaborare. Acest lucru depinde de locul unde se desfășoară activitatea și de numărul elevilor.

Prin genul acesta de activități de programare elevul învață prin joc să se conformeze unor reguli concretizate în comenzi care se pot repeta, se pot particulariza sau își creează propriul cod. Limbajul devine mai ușor de învățat prin stârnirea curiozității elevului și astfel se produce dorința lui de stăpânire a tehnicii.

Programarea trebuie să fie adecvată particularităților de vârstă ale copiilor. Programul este susținut de imagini colorate în mod plăcut. Personajele pot căpăta viață. Elevul învață astfel povești sau poezii. Sau poate crea singur propria poveste sau poezie. Și am obținut așa pentru fiecare elev încrederea în forțele proprii. El creează de la simplu la complicat, deci gândește. Ajunge la nivel maxim de gândire prin creație.

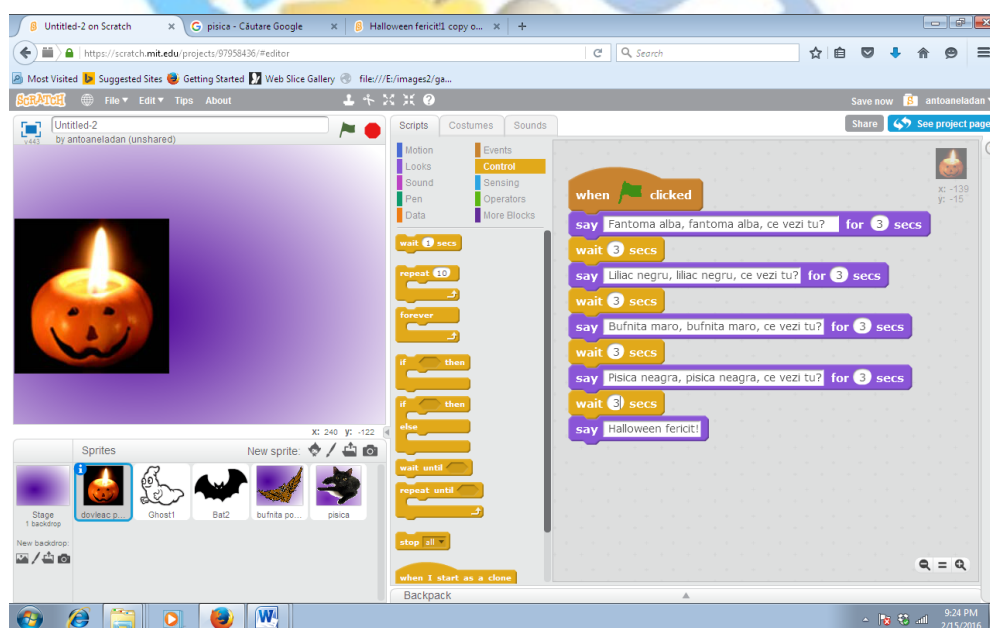
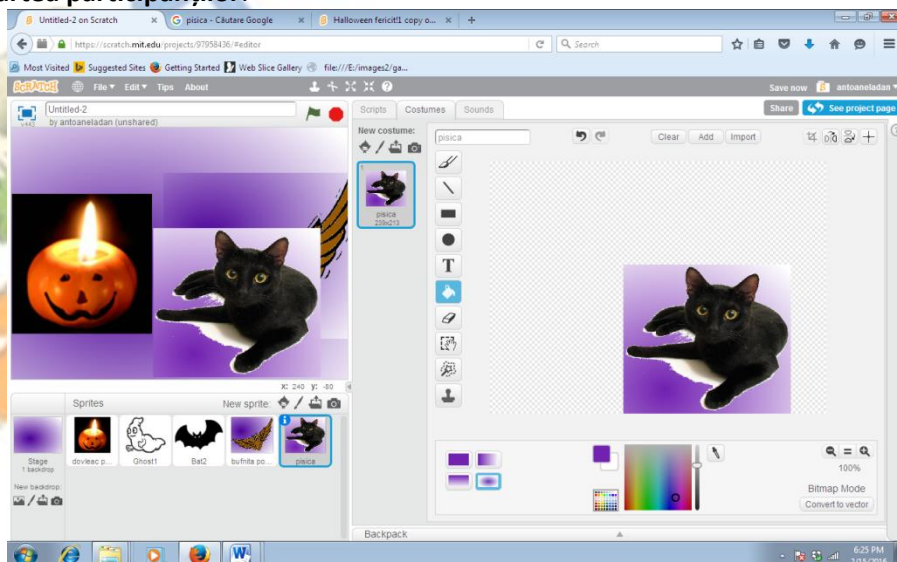
Sunt profesori care pun accentul pe cantitate sau calitate și uită de creativitate, ceea ce nu poate favoriza progresul din orice punct ai privi. Prin această programare prin joc eliminăm din start acest aspect.

Nu putem trece peste faptul că dezvoltarea creativității reduce stresul și anxietatea,

Oferă posibilitatea învățării pas cu pas de la zero, oricând și oriunde, aplicând mai multe discipline.

Elevul poate deveni mai târziu adultul deja pregătit pentru un job home-office, sau adultul care trece cu ușurință prin mai multe domenii de activitate în funcție de fluctuația de cereri de job-uri.

Feed-back din partea participanților:

Bibliografie:

1. <http://metodpascal.blogspot.ro/2013/04/metode-moderne-de-predare-informaticii.html>
2. http://www.rcsedu.info/index.php?option=com_content&view=article&id=24:metode-tradiionale-i-moderne-folosite-in-predarea-limbii-engleze&catid=6:teoria-instruirii-i-didactici-speciale

ALEGE CARIERA POTRIVITĂ!

*Prof. Georgescu Maria
Școala Gimnazială Nr. 5 Râmnicu Vâlcea*

PROIECT EDUCAȚIONAL PENTRU AUTOCUNOAȘTERE ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ, ORIENTARE ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ ȘI ÎN CARIERĂ A ELEVILOR

Durata: An școlar 2017-2018

Inițiator proiect: *profesor Georgescu Maria*

Echipa de lucru: director, consilier școlar, profesori diriginți și învățători

Grupul țintă: elevii claselor I-VIII cursuri de zi și FR; cadre didactice: învățători, profesori; părinții elevilor.

Argument

Se știe că drumul cel mai eficient spre învățare este prin cunoașterea: propriei persoane; a capacității personale de învățare; a procedurilor utilizate cu succes în trecut; a interesului și cunoașterii subiectului despre care se dorește a învăța. Singurii răspunzători de succesele, dar mai ales de eșecurile noastre, suntem noi. Degeaba vom da vina pe părinți, profesori sau partenerii de viață.

Ne dorim ca acest proiect educațional să fie eficient, să își atingă scopul propus, așadar prima etapă este dezvoltarea coeziunii de grup. Următorul pas spre atingerea obiectivului este ca fiecare să se autocunoască, să afle ce i se potrivește și dacă dorințele sunt în concordanță cu posibilitățile proprii.

De alegerea profilului liceal poate depinde meseria pe care tinerii o vor urma în viață. De aceea este foarte important ca alegerea pe care o fac să fie cea mai bună, iar pentru aceasta trebuie să dispună de informații.

Scopul proiectului: optimizarea relației școală-elev-părinte, astfel încât elevii să-și dezvolte încrederea în propria persoană și în ceilalți, pentru a înregistra succese prin propria putere; cunoaștea și autocunoașterea personalității elevilor în vederea corelației cât mai eficiente între posibilități-aspirații și cerințe socio-profesionale.

Obiective:

- să conștientizeze importanța învățării;
- să crească motivația pentru învățare;
- să evidențieze relația dintre învățarea în școală și viitoarea viață de adult;
- să identifice și să utilizeze strategii eficiente de învățare.
- să își descopere aptitudinile, competențele, calitățile personale;
- să aleagă un profil liceal potrivit.

TEMATICA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE

<i>r. Crt.</i>	Activitatea	Data / Termen	Responsabi l	Grup țintă	Loc de desfășurare	Rezultate
.	<i>Întocmirea, documentarea și promovarea proiectului educațional</i>	1 octombrie 2017	Echipa de lucru	Elevi, părinți, cadre didactice	Școala Gimnazială Nr. 5 Rm. Vâlcea și Structura Goranu -sala de festivități	Promovare proiect educațional
.	Învăț, deci exist! – stimularea motivației pentru învățare Concentrează-te pe succes! – metode și tehnici de studiu	18 octombrie 2017	Consilieri școlari	Elevi, părinți, cadre didactice	Școala Gimnazială Nr. 5 Rm. Vâlcea și Structura Goranu -sala de festivități	Cadre didactice, elevi și părinți informați Elevi motivați pentru a învăța
.	A câștiga și a pierde – dezvoltarea inteligenței emoționale Eliberează-te de stres! – managementul timpului liber	22 noiembrie 2017	Consilieri școlari Parteneri	Elevii claselor I-VIII	Școala Gimnazială Nr. 5 Rm. Vâlcea și Structura Goranu -sala de festivități	Elevi care știu să-și gestioneze emoțiile și să-și organizeze timpul liber
.	Eu sunt ...diferit <i>Autocunoaștere.</i> <i>Conștientizarea abilităților, aptitudinilor și calităților proprii</i> -chestionare și teste de autocunoaștere și de identificare a calităților pozitive și negative	3 decembrie 2017	Consilieri școlari	Elevii claselor V-VIII	Școala Gimnazială Nr. 5 Rm. Vâlcea și Structura Goranu -sala de festivități	Elevi care își cunosc punctele tari, dar și pe cele slabe și care se acceptă așa cum sunt
.	Ce liceu urmez? <i>Stabilirea opțiunilor școlare orientative ale elevilor claselor a VIII-</i>	21 ianuarie 2018	Consilieri școlari Diriginți	Elevii claselor aVIII-a, profesori	Școala Gimnazială Nr. 5 Rm. Vâlcea și Structura	Elevi care știu ce profil liceal vor urma

	<i>a</i>			diriginți	Goranu -sala de festivități	
.	Dezvoltarea pieței de muncă pe plan local, național și în străinătate <i>Întâlnire cu reprezentanții unor instituții partenere</i>	13 martie 2018	Consilieri școlari Diriginți Parteneri	Elevii claselor aVIII-a, profesori diriginți, părinții elevilor	Școala Gimnazială Nr. 5 Rm. Vâlcea și Structura Goranu -sala de festivități	Elevi, cadre didactice și părinți informați despre specificul meseriilor din județ
.	<i>Întâlniri cu elevi de liceu de la diferite profile</i>	29 aprilie 2018	Consilieri școlari Liceul Tehnologic Ferdinand Rm. Vâlcea	Elevii claselor aVIII-a, profesori diriginți	Școala Gimnazială Nr. 5 Rm. Vâlcea și Structura Goranu -sala de festivități	Elevi informați de către colegi liceeni
.	Bursa ofertelor școlare	23 mai 2018	Consilieri școlari	Elevii claselor aVIII-a, profesori diriginți	Colegiul de Silvicultură și Protecția Mediului Rm. Vâlcea	Elevi și cadre didactice informate despre rețeaua liceală din județ
.	Întocmirea raportului de evaluare finală a proiectului și prezentarea rezultatelor în cadrul ședinței consiliului profesoral	10 iunie 2018	Consilieri școlari	Elevi, cadre didactice	Școala Gimnazială Nr. 5 Rm. Vâlcea și Structura Goranu -sala de festivități	Cadre didactice informate

Eșalonarea pe etape:

octombrie 2017– prezentarea proiectului în cadrul ședinței consiliului profesoral
nov. 2017 – mai 2018 – desfășurarea activităților conform programului
iunie 2018 – întocmire raport de evaluare finală și prezentarea rezultatelor în cadrul ședinței consiliului profesoral

Parteneri la nivelul județului/ municipiului:

- Inspectoratul Școlar Județean Vâlcea
- Liceul Tehnologic „Ferdinand I” Râmnicu Vâlcea
- Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică
- Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vâlcea
- AJOFM Vâlcea
- Inspectoratul de Poliție Județean
- Inspectoratul de Jandarmi Județean
- Inspectoratul pentru Situații de Urgență Vâlcea
 - Centru Militar Județean Vâlcea

Evaluare: interpretarea chestionarelor aplicate

Indicatori de performanță: 400 elevi și părinți informați, 12 diriginți și 12 învățători implicați în proiect, 800 fișe și chestionare distribuite.

Bibliografie:

Băban, Adriana, *Consiliere educațională*, Imprimeria Ardealul, Cluj-Napoca, 2008

ALEGEREA UNEI MESERII - PROIECT DE ACTIVITATE

Tema / subiectul: Alegerea unei meserii

Disciplina: Consiliere și orientare școlară (disciplină opțională)

Clasa : a IV-a

Propunător : Prof.inv.primar: Păun Rodica - Școala Gimn., „N.Titulescu” Caracal

Desfășurarea activității

a) Momentul organizatoric: „Spargerea gheții ” (joc)

Elevii așezați în cerc își aleg , pe rând, dintr-un plic un cartonaș ce ilustrează o meserie. Se aruncă un ghem de ață de la un copil la altul. Cel care primește ghemul dă numele meseriei de pe cartonaș, spunând de ce îi place și de ce nu îi place acea meserie.

b) Captarea atenției:

- **Ghicitori** despre diverse meserii
- **Jocul mim** – se mimează o meserie pe care o dorește fiecare, ceilalți colegi o ghicesc.
- **Metoda ciorchinelui** – Pe tablă se scrie în centru cuvântul MESERIA, elevii fiind solicitați să se gândească la următoarea problemă : De ce trebuie să ținem cont atunci când ne alegem o meserie ? Răspunsurile la această problemă sunt notate pe tablă , desenul rezultat semănând cu un ciorchine, de unde și denumirea acestei metode de gândire critică.(vezi Anexa nr.1)

c) Activitatea propriu-zisă:

Elevii se împart pe 4 grupe, acestea fiind stabilite prin extragerea de către fiecare elev din clasă a unui cartonaș pe care scrie unul din cuvintele: medic, profesor, polițist, sportiv profesionist. Vor rezulta: grupa medicilor, grupa profesorilor, grupa polițiștilor, grupa sportivilor.

Sarcinile de lucru pentru fiecare grupă:

1. Pe un poster notați avantajele și dezavantajele meseriei pe care o reprezentați.
2. Realizați un desen care să ilustreze caracteristicile meseriei ai cărei reprezentanți sunteți.
3. Joc de rol : Realizați un scurt dialog între membrii grupului despre meseria voastră.
(Medicii – La medic; Profesorii – La școală; Polițiștii – Pe stradă; Sportivii – Pe stadion)

d) Încheierea activității : „ Statuile ” (joc)

Elevii se plimbă liniștiți prin clasă. La semnal se opresc 30 ”, fără a se mișca, luând înfățișarea unei statui ce redă o meserie dorită de ei. Se evidențiază statuile reușite.

SCRISOAREA DE INTENȚIE

*Prof. înv. primar Dana Cotoi,
Prof. înv. primar Raluca Diaconu Dinu
Școala Gimnazială „Traian” Craiova*

Scrisoarea de intenție sau scrisoarea de motivație mai este cunoscută și sub denumirea de scrisoare de prezentare sau de însoțire a unui curriculum vitae. Aceasta este un instrument de comunicare scrisă, pe care orice aspirant la un loc de muncă trebuie să știe să îl folosească.

Scrisoarea de intenție este, mai întâi de toate, o **scrisoare oficială**. Ea oferă posibilitatea de a te prezenta în scris, de a-ți face cunoscute „punctele forte”, de a te descrie ca fiind un candidat potrivit pentru poziția sau postul solicitat. Mulți angajatori nu iau în considerație CV-ul, dacă acesta nu este însoțit de o scrisoare de intenție.

În majoritatea situațiilor, scrisoarea de intenție reprezintă primul contact stabilit cu angajatorul. Tocmai de aceea ea trebuie concepută în mod inteligent, reflectând personalitatea expeditorului. Trebuie astfel realizată, încât să stârnească interesul și curiozitatea angajatorului, în vederea citirii CV-ului cu mai multă atenție. Astfel, trebuie formulată concis, clar, la obiect și nu trebuie să conțină mai mult de 3-5 paragrafe, care sub nicio formă să nu depășească o pagină.

Ideea de bază a unei scrisori de intenție este de a părea personală. Așa că, un astfel de document trebuie personalizat în funcție de caracteristicile companiei căreia îi este destinată și să fie foarte convingător.

Ce trebuie să conțină o scrisoare de intenție?

1. Identificarea

Mai întâi, se notează **datele de identificare ale expeditorului**. Acestea trebuie să fie corecte și complete. Dacă scrisoare este expediată în format fizic, se respectă ordinea enunțată anterior; pentru formatul electronic, este acceptat ca datele de identificare ale expeditorului să fie notate la sfârșit, odată cu semnătura.

După scrierea datelor expeditorului, se notează **formula de adresare** „În atenția doamnei/domnului (prenume, nume), funcția...”, urmată de **datele de identificare ale destinatarului**. Și acestea trebuie să fie complete.

2. Introducerea

Primul paragraf trebuie să conțină motivul expedierii scrisorii, denumirea locului de muncă la care vrei să te înscrii, codul acestuia, sursa de la care ai aflat despre acest loc de muncă. Sursa poate fi o cunoștință, un anunț în ziar, anunțul electronic sau chiar o întrevedere personală cu angajatorul. Prin notarea acestor amănunte, poți câștiga atenția angajatorului, ușurându-i munca și făcându-l mai receptiv atunci când îți va citi CV-ul.

Dacă nu există informații exacte despre un anumit post, se poate exprima opțiunea pentru un anumit domeniu de activitate. Poți prezenta, de asemenea, și cunoștințele tale despre companie urmate de o declarație pozitivă legată de contribuția pe care tu o poți avea în activitatea firmei.

3. Cuprinsul

Este cea mai importantă parte a unei scrisori de intenție. Va conține o scurtă descriere a experienței profesionale și a nivelului de competență atins. Este importantă această istorie profesională a candidatului, astfel încât să reiasă că postul vizat reprezintă următorul stadiu al parcursului profesional.

Este momentul ca, în această etapă, scrisoarea de intenție să poată oferi ceea ce nu poate oferi CV-ul. Adică, contribuția și realizările tale profesionale în cadrul ultimului loc de muncă sau cum ai rezolvat situații dificile. Cu atenție, căci scrisoare nu trebuie să repete CV-ul, ci să exprime ceva nou, persuasiv.

Urmează, apoi, motivația în sine: de ce candidezi pentru postul respectiv, în ce măsură suntem capabili să îndeplinim sarcinile cerute de post și cât de mare este dorința și interesul profesional pentru acesta. Se pot nota punctual cerințele postului și competențele personale pentru realizarea excelentă a acestora. De asemenea, poți nota intenția de a contribui la reușitele companiei, dând dovadă de entuziasm și atitudine pozitivă, dar păstrând o notă încrezătoare și modestă totodată. Enunțurile vor fi scurte, dar concise.

4. Încheierea

Reprezintă ultimul paragraf al scrisorii. Aici, se formulează concluziile și se exprimă interesul pentru o viitoare întrevedere cu angajatorul. De asemenea, trebuie notate mulțumiri pentru timpul acordat lecturii și disponibilitatea de te prezenta la un interviu. Se indică, apoi, modalitățile prin care tu, în calitate de expeditor poți fi contactat (telefon, e-mail, etc.), zilele și orele când ești disponibil.

Dacă ceea ce îți dorești nu este un viitor interviu, ci vrei informații suplimentare, este de preferat să atașezi un plic timbrat și autoadresat. Partea finală a scrisorii trebuie să nu fie vagă și să ceară un răspuns precis din partea angajatorului.

Urmează formula de încheiere („Cu respect,” „Cu stimă,”...) și semnătura. Este foarte important ca **semnătura să fie de mână**.

Scrisoarea de intenție este o scrisoare formală și trebuie trimisă întotdeauna împreună cu CV-ul, iar pentru realizarea acesteia, trebuie să fie cunoscute câteva rigori de întocmire.

Pentru a formula o scrisoare de intenție sau de motivație în mod corect, iată câteva reguli de bază, pe care le poți urma sau care te pot ajuta să redactezi cu succes un astfel de document:

- Poți face cercetări legate de companie și de postul pentru care vrei să aplici, astfel încât destinatarul să fie plăcut surprins;
- Ai grijă să îndeplinești toate cerințele postului și precizează-le separat în scrisoarea de intenție;
- Introdu doar informațiile utile, care te avantajează în raport cu postul respectiv;
- Pune accent pe ceea ce te diferențiază de ceilalți candidați, aspiranți la același post;
- Folosește argumente simple, evită clișeele și frazele comune. Limbajul scris trebuie să fie ferm, ușor de înțeles, dinamic (folosește verbe de acțiune);
- Arată că ai capacitatea de comunicare. Scrisoarea trebuie să te prezinte ca fiind o persoană deschisă dialogului și interrelaționării;
- Nu include nicio informație nesolicitat de firmă (salariul dorit, fotografie personală, etc.);
- Tehnoredactează scrisoarea dar semnează-o de mână, dacă angajatorul nu a cerut în mod expres scrierea acesteia de mână. În cazul în care se solicită scrierea de mână a scrisorii de intenție, trebuie să folosești o hârtie și un instrument de scris de calitate, cu mare grijă la calitatea scrisului (curat, lizibil, corect gramatical, bine așezat în pagină);
- Ține minte data trimerii scrisorii și revino cu un apel telefonic după aproximativ o săptămână;
- În timpul în care aștepți răspunsul unei companii, continuă să aplici și pentru alte locuri de muncă.

Bibliografie:

1. Drăgan, Ion; Ozun, Dumitru – „Dicționar de orientare școlară și profesională”, Editura „Afelin”, București, 1996;

2. Miftode, Vasile – „Tratat de metodologie sociologică”, Editura „Lume”, Iași, 2003;
3. Tomșa , Gheorghe- „Structuri, strategii și performanțe în învățământ”, capitolul „Orientarea școlară și profesională a elevilor”, partea a V-a, Editura „Academiei”, 1989;
4. www.cnfp.ro Orientarea-în-carieră

PROIECT EDUCAȚIONAL ÎN C.D.I. “ARIPI SPRE VIITOR” – EDUCAȚIE PENTRU CARIERĂ

*Profesor documentarist Zaharia Anamaria
Liceul Tehnologic “Eremia Grigorescu” Mărășești, județul Vrancea*

Activitățile de orientare urmăresc dezvoltarea personală și înzestrarea elevilor cu abilități și cunoștințe necesare pentru realizarea unui management eficient al propriei cariere. Acest fapt se impune cu necesitate în condițiile unei piețe de muncă flexibile și în mare parte imprevizibile, aflată într-o continuă schimbare atât a configurației sale externe (ponderea diverselor profesii pe piața muncii și schimbarea relației dintre ele), cât și interne (modificări în cerințele impuse de diverse profesii).

Activitățile de orientare trebuie să vizeze *educarea* tinerilor – clasele a VII-a și a XII-a în special - în 5 domenii de competență: cunoștințe despre sine, informații ocupaționale, luarea deciziei, planificare, rezolvare de probleme.

Orientarea în carieră servește două scopuri: **consilierea și educația**. Spre deosebire de consiliere, **educația pentru carieră** reprezintă o intervenție educațională de dezvoltare, în avans, a deprinderilor și abilităților necesare tinerilor pentru dezvoltarea și managementul propriei cariere.

Programele de educație pentru carieră cuprind mai multe componente care vizează dezvoltarea tinerilor pentru managementul activ al propriei cariere. Componentele esențiale ale unui program de educație pentru carieră sunt: autocunoașterea, explorarea educațională și ocupațională și planificarea carierei. Conținutul programelor variază însă în funcție de contextul particular. Un program actualizat de educație pentru carieră ar trebui să includă în accepțiunea CEGO (Organizația pentru Educație și Orientare a Carierei - *Careers Education and Guidance Organisation*) următoarele componente: autocunoașterea - facilitarea dezvoltării personale și a conștiinței de sine, dezvoltarea capacității de decizie – a ajuta elevii să rezolve probleme și să ia decizii, educarea flexibilității - oferirea de experiențe complexe și variate și conștientizarea necesității de schimbare ca modalitate de a face față tranzițiilor (în special dinspre școală spre profesie), conștientizarea oportunităților - dobândirea capacității de cercetare activă, procesare critică și utilizare a informației.

Beneficii ale orientării în carieră pot fi pe termen scurt, dar și pe termen lung. Principalele beneficii pe termen scurt sunt: creșterea performanțelor școlare ale elevilor, la materiile legate de scopurile lor de carieră; conștientizarea relației existente între deprinderile și cunoștințele dobândite în școală și succesul profesional; creșterea motivației pentru învățarea școlară și învățare în general; dezvoltarea unor abilități de relaționare interpersonală și a unor deprinderi relevante pentru carieră (autocunoaștere, comunicare, etc.); dobândirea deprinderilor de planificare a învățării; dobândirea unor cunoștințe mai specifice despre ocupații și cariere și a unei atitudini de explorare a oportunităților. Beneficiile pe termen lung se prezintă astfel: satisfacție profesională, randament academic și profesional, reducerea duratei șomajului și implicit a costurilor sociale ale acestuia, creșterea ratei de integrare profesională a tinerilor, creșterea mobilității pozitive a forței de muncă, etc.

Obiectivele specifice ale Proiectului Educațional în C.D.I. "Aripi spre viitor - Educație pentru carieră" sunt a) pedagogice: înțelegerea conceptului de carieră profesională, înțelegerea relației dintre nivelul educațional și realizarea profesională, înțelegerea implicațiilor economice ale alegerii unei cariere, însușirea de cunoștințe și deprinderi necesare planificării carierei; b) educative: conștientizarea propriilor capacități, dezvoltarea capacității decizionale, dezvoltarea de atitudini și valori pozitive legate de carieră și planificarea carierei; c) info-documentare: 1.1. Identificarea locurilor din care informația poate fi obținută: CDI, biblioteci, centre de resurse, centre de informare, muzee, mediateci, librării etc.; utilizarea serviciilor acestora; 1.7. Cunoașterea instrumentelor de acces la informația disponibilă în spațiul infodocumentar sau în spațiul virtual (accesare directă sau la distanță). Accesarea informațiilor de la distanță din alte centre de resurse/baze de date; 3.4. Cunoașterea și utilizarea mijloacelor de acces la informație dintr-un document (sumar, cuprins, index, titlu, subtitlu, capitol, subcapitol); 3.5. Cunoașterea și utilizarea bazelor de date (locale sau la distanță) în funcție de nivelul de studiu/complexitatea cerinței; 3.6. Cunoașterea instrumentelor multimedia de acces la informația pe suport digital; 3.7. Utilizarea motoarelor de căutare – cunoașterea principiilor de funcționare a motoarelor de căutare, interogarea motoarelor de căutare (simplă și avansată), selectarea conștientă a celui mai adaptat motor de căutare în funcție de nevoile de documentare și informare, evaluarea pertinentei rezultatului în raport cu subiectul tratat; 3.8. Cunoașterea utilizării planului unui site și a instrumentelor propuse pentru facilitarea accesului la informație. 6.4. Evaluarea pertinentei informației, fiabilității unei resurse, verificarea validității informației și credibilității sursei, identificarea naturii informației/resursei (de exemplu: site instituțional, educativ, comercial, personal etc.);

Resursele Proiectului Educațional în C.D.I. "Aripi spre viitor - Educație pentru carieră" sunt: a) instrumente de autocunoaștere: chestionarul Holland, inventarul valorilor, chestionarul de inteligențe multiple Gardner, chestionarul VARK pentru identificarea stilului de învățare; b) materiale pentru promovarea personală: Modele CV european, modele de scrisoare de intenție, model de mapă de angajare, modele de Carte de vizită, precum și acces la baza de date O-NET de pe internet în CDI, în spațiul de informare dedicat orientării școlare și profesionale din CDI.

Ne așteptăm ca la sfârșitul programului de educație pentru carieră elevii să aibă cunoștințe legate de beneficiile orientării pentru carieră și cunoștințe legate de componentele vizate în program, să fi realizat CV personal și o scrisoare de intenție adresată unui angajator, să își cunoască stilul preferat de învățare, să își cunoască tipul predominant de inteligență, să își (re)cunoască valorile personale legate de muncă, să își cunoască profilul de interese pe baza Chestionarului Holland, să fi identificat ocupațiile corespunzătoare profilului de interese și a valorilor personale din O* NET Occupations Combined List și COR (Codul Ocupațiilor din România)

Planificarea activităților Proiectului Educațional în C.D.I. "Aripi spre viitor - Educație pentru carieră" se axează pe stabilirea stilului de învățare preferat și a tipurilor de inteligență predominant (perioada septembrie-octombrie, deci debutul anului școlar), ora de orientare școlară și profesională „Planificarea carierei” în cadrul curriculei școlare Orientare și consiliere și informare pentru cariera (pe parcursul semestrului al II-lea al anului școlar în curs).

Astfel, pentru evaluarea tipului predominant de inteligență se va utiliza Multiple Intelligences Test - versiunea 10-18 ani, iar pentru evaluarea stilului preferat de învățare Chestionarul VACK – versiunea elevi 12- 18 ani. Pentru evaluarea elevilor s-a apelat la diriginți care au aplicat chestionarele la clase. S-a oferit - de către profesoara anexa cu date științifice legate de exprimarea diferitelor tipuri în comportamentul elevilor și rolul consilier școlar - indicații privind modul optim de adaptare al predării.

Ora de orientare școlară și profesională „Planificarea carierei” în cadrul curriculei școlare Orientare și consiliere are ca obiective fundamentale ca: elevii să își însușească pașii necesari pentru planificarea carierei, cunoștințe despre sine necesare pentru planificarea carierei, dar și cunoștințe și deprinderi legate de promovarea personală. Obiectivele operationale ale orei de orientare școlară și profesională sunt: elevii să descrie pașii planificării carierei, să își identifice stilul preferat de învățare pe baza unui chestionar, să își identifice tipul predominant de inteligență pe baza unui

chestionar, să analizeze componentele unui curriculum vitae și ale unei scrisori de intenție, dar și să își identifice profilul de interese (codul RIASEC) pe baza Chestionarului Self Directed Search.

Activitatea de informare pentru carieră din cadrul Proiectului Educațional în C.D.I. "Aripi spre viitor - Educație pentru carieră" are ca obiective majore: elevii să dobândească cunoștințe generale legate de piața muncii, de oferta educațională și ocupațională din România, să consulte resurse online și din dotarea C.D.I. (pliante, broșuri) pentru explorarea pieței muncii din România și a ofertei de studii liceale și universitare: http://isjvn.vn.edu.ro/institutie/admitere_liceu.php, <http://estia.ise.ro>, <http://www.capp.ise.ro/>, <http://www.postuniversitar.ro>, dar și personalizarea cunoștințelor dobândite prin consultarea bazei online ONET și potrivirea profilului de interese cu ocupațiile corespunzătoare pe baza codului RIASEC din O* NET Occupations Combined List și COR (Codul Ocupațiilor din România).

Bibliografie:

1. Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și contemporane. Structuri, stiluri și strategii*, București, Editura Aramis, 2007.
2. Dimitriu-Tiron, E., *Consiliere educațională, Iași, Institutul European, 2005*
3. Drăgan, I., Ozunu, D., Tomșa, G., *Dicționar de orientare școlară și profesională*, București, Editura Afelin, 1996
4. Jigău, M., *Consilierea carierei*, București, Editura Sigma, 2001
5. Jigău, M., (coord.), *Consilierea carierei. Compendiu de metode și tehnici*, București, Editura Sigma, 2007

PROIECT DE ORIENTARE ÎN CARIERĂ "CALITĂȚILE ȘI COMPETENȚELE MELE PROFESIONALE"

Prof. Buzărnescu Elena-Rodica
C.N. "Carol I", Craiova
Prof. Busoiu Ana-Maria
C.N. "Nicolae Titulescu"

Centrele mele de interes

Alegeți 5 activități care vă atrag cel mai mult și notați-le în rubrica *Centrele mele de interes*:

A îngriji persoanele în dificultate, bolnave
A ajuta, a consilia (consiliere psihologică, școlară, a familiei)
A educa, a se ocupa de copii
A informa, a comunica
A lucra într-o agenție de turism, a organiza excursii
A supraveghea, a îi apăra pe alții (armată, poliție, pompieri)
A desfășura o activitate sportivă
A se deplasa adesea
A utiliza frecvent o limbă străină, a lucra în străinătate

A exercita o activitate comercială
A exercita o activitate în natură, a se ocupa de animale
A lucra în aer liber
A lucra într-un birou
A lucra cu cifre, a face calcule
A lucra într-un laborator
A exercita o activitate care necesită precizie
Reparații, lucrări mecanice
Inginer sau tehnician în industrie
Cercetare
Ocupații din domeniul artistic sau estetic

O meserie care garantează securitatea locului de muncă
A se ocupa de persoane cu handicap
A fi mereu în contact cu un public
A lucra în echipă
A găti

Meserii adaptate calităților, competențelor profesionale și intereselor

Centrele mele de interes	Calitățile mele și competențele profesionale	Meserii care îmi plac

Despre care dintre meseriile de mai sus ți-ar plăcea să primești mai multe informații ? (în ce constă efectiv activitatea, condiții de muncă; diplome, calificări necesare; salariul; posibilitatea de a evolua în carieră etc.)

Bibliografie:

Consilierea carierei, M. Jigău, Editura Sigma, București, 2001

Consilierea și orientarea în școală, Gh. Tomșa, Editura Credis, București, 2001

PROCESUL MESERIILOR – SCENETĂ

*Prof. înv. primar Mariana Mirea
Școala Gimnazială "Traian" Craiova*

Decorul: La catedra se afla judecatorul (un elev) și lângă, o grefieră (o elevă) își notează tot ceea ce se discută la proces.

Avocatul: D-le Președinte ne aflăm în fața dvs. pentru a prezenta importanța meseriilor care nu se mai înțeleg între ele, drept pentru care s-a iscat un conflict pe care dvs. cu competența de soluționare cu care sunteți investit, vă rugăm să luați act de fiecare motivare a clienților mei.

Judecatorul: Să între paratele!

Intra medicul (costumat adecvat, cu o păpușă în brațe): Onorată instanță! Consider că sunt nedreptățit, și meseria mea este marginalizată de societatea de azi.

Judecatorul: Pe ce vă bazați afirmația?

Medicul: Ce poate fi mai frumos decât să ajuti la venirea pe lume a unui copil, (aratând păpușa) să-l ocrotești luptând împotriva microbilor și să-l vezi devenind din copil – adult ?

Judecatorul: Să între profesorul!

Cu un catalog subrat, cu ochelarii nelipsiți, intra profesorul.

Judecatorul: Ce ne puteti spune despre meseria dvs.?

Profesorul: Cand Dumnezeu a creat oamenii, una dintre fiicele sale a fost Pedagogia.

Judecatorul: Nu sunteti pre mandru de meseria pe care o aveti?

Profesorul: Deloc, d-le Judecator! Copiii sunt pentru noi ca florile : le ingrijim si le iubim de mici. Daca o floare are lumina, apa si caldura, va fi frumoasa, daca nu, se va ofili. Hrana pe care noi o oferim copiilor este invatatura. Din ea isi trag sevele: intelegiunea , curajul, adevarul si frumusetea vietii implinite.

Judecatorul catre Avocat: Cine urmeaza?

Avocatul: Umilul Taran, d-le Judecator.

Judecatorul: Sa auzim ce are de spus!

Catre Taran: Cu ce te ocupi?

Taranul (imbracat cu costum traditional): Eu cultiv pamantul: ar, seman, ii culeg roadele. Uneori fac din lut vase. (Arata instantei vase de lut si o paine). Daca nu as fi eu, cum v-ati hrani si cu ce?

Judecatorul: Sa intre urmatorul acuzat!

Intra Fierarul (imbracat in salopeta).

Fierarul: Consider ca este utila si meseria mea, fiindca, fara uneltele produse de mine Taranul nu poate cultiva pamantul, medicul nu ar avea instrumente .

Zidarul: Eu construiesc case, scoli , spitale, si fara mine, celelalte meserii nu au unde sa se desfasoare. Asa cum profesorul invata zilnic elevii cum sa isi foloseasca cunostintele, asa si eu- cu fiecare caramida infaptuiesc cladiri care rezista in timp.

Croitorul: Eu sunt cel mai important! (cu un metru dupa gat si o haina nefinisata)

Judecatorul: Pe ce iti bazezi afirmatia?

Croitorul: Fara hainele mele, nici doctorul, nici preotul, nici dvs., d-le Judecator nu ati sti care va este meseria. Eu masor ca un matematician, croiesc cu precizia unui chirurg si primesc calitative ca un profesor.

Judecatorul: Sa intre Politistul!

Politistul: Eu veghez la linistea oamenilor, si ii apar de infractori. Fara mine, ar fi totul un haos. Oamenii trebuie sa stie ca libertatea lor se termina acolo unde incepe libertatea celorlalti.

Judecatorul: In urma audierii tuturor invinutilor, in numele Legii hotarasc:

Toate meseriile sunt la fel de importante si trebuie pretuite.

Una nu poate exista fara cealalta!

Oamenii nu pot trai fara hrana, nu se pot vindeca singuri. Ei trebuie sa fie educati pentru a trai in armonie si a crea lucruri utile.

Oamenii trebuie sa descopere ce le place si sa-si aleaga meseria potrivita.

Aplauze.

EduFor Future (Online) = ISSN 2359 – 7259

ISSN–L 2359 – 7259

Editor: Asociația EduFor Craiova

Pagina Revistei: www.edufor.ro/revista.php

